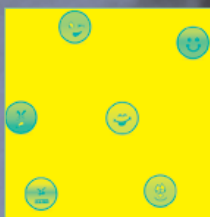

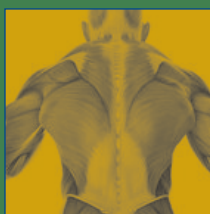
DOBŘÁ ADRESA

Z obsahu 3,14čo!

Dryjáčníci

Smějící se bestie

Obsah:

Gremlini

Jan Nejedlý: **Smějící se bestie** (4)

Jiří T. Král: **Královiny** (8)

Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek – Časopis turistů** (10)

Jaromír Trpký: **Zápisník filmového maniaka** (16)

Liszt a Wagner v Piešťanech (22)

Obrazová kronika papá Razziho (24)

Fotoaktualita (27)

Trollové

Čítanka Dobré adresy – Pavel Herot: Kus mne v čítance (28)

Reklama (32)

Rozhovor Petra Štengla s Františkem Dryjem Básníci mají kopat ty hajzly do koulí (33)

František Dryje: **Ach!** (42)

Michal Šanda, Jakub Šofar, Petr Štengl: **3,14čo!** (44)

Vendula Eliášová: **Z inkoustu noc** (46)

Wampíři

3 x Roman Rops (50)

Jakub Vaníček: **Zápisové posledních dnů** (57)

Kristýna Vorlíčková:
Básně (62)

Leviathan

Petr Štengl: **Luxferové abstrakce** (64)

Citát měsíce

Zdravas Maria, milosti plná, Pán s tebou;
požehnaná ty mezi ženami a požehnaný
plod života tvého, Ježíš. Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodu
nu smrti naší. Amen.

Ze zvukového záznamu setkání surrealistické skupiny v Paříži v červnu 1931, nejzřetelnější jsou hlasy Luise Bunuela a André Bretona.

Vybral

Vratislav Telátko

emeritní profesor filozofie

Na titulní stránce: Petr Štengl, luxferová abstrakce (k článku na straně 64)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 5, rok 2013, ročník 14. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Petr Štengl. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Michal Šanda, Štefan Švec, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je excerpován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

**SYSTEM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zveřejní obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Milí čtenáři,

žádné pořádné umění se bez státní potvory neobejde, to je jasné, a kdo chce šermovat perem, tomu nesmí kručet v břiše. Voni ty jogurty taky něco stojej, že jo. Kdo je literárně časopisecky zběhlý, jistě zaznamenal zajímavý rozhovor Ondřeje Buddeuse s Bendi-

kem Woldem, ředitelem norského nakladatelství Flamme, v Psím vínu č. 63. Čímž nemíním dělat Psímu vínu skrytou reklamu, jen mne zaujalo, že pan Wold hovoří o tom, že to není až tak příliš košer, brát od státu dotace a tvářit se přitom nezávisle. My se tvářit můžeme s klidným svědomím. Státní potvora se nažrala a vlk zůstal jakž takž

v celku. Takže zvesela: uměním proti kultuře za nezávislost třikrát hurá!

Hurá!

Hurá!

Hurá!

Petr Štengl

Literární zádrhel

František Dryje Přímá volba

Zvolili jsme ho, abychom ho měli

Voskovec & Werich

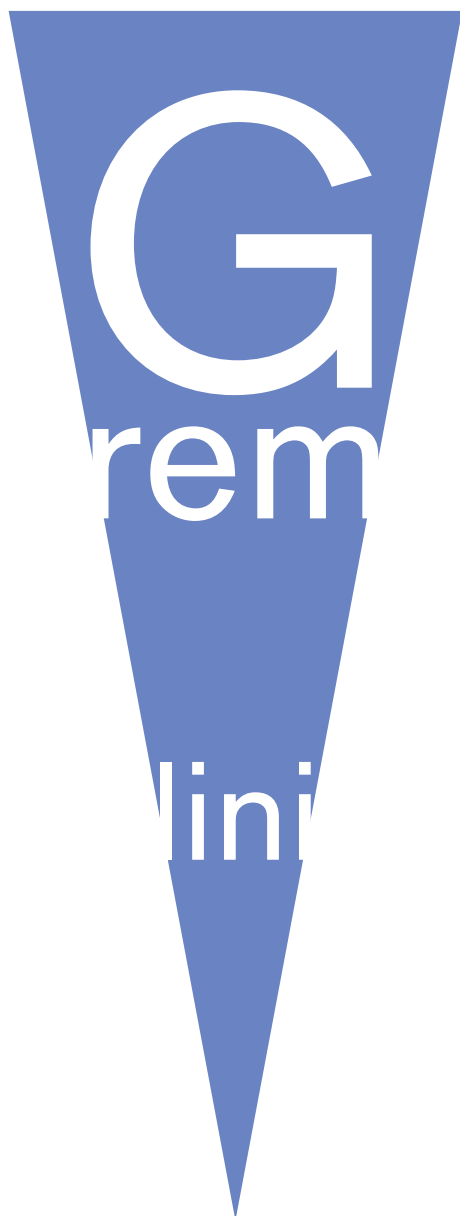
Byla to přímá volba
má první PŘÍMÁ VOLBA v životě
už od dvou od noci jsem usnout nemohl
vzal jsem si svoje nejjasnější šaty
kalhoty z matrixu
a kabát z pěny u hub
zkušených dělnasů, co vědí o tom svý
vyšel jsem soumrakem do mrazivého rána
bylo to ve vzduchu, plot, chodník, asfalt ulice
sněhové jazyky, pověstné kruté sněhové jazyky
mé krásné milované
Aleny Zárybnické
ledovka, ano, byla to ledovka!
vyšel jsem pravou nohou
a levá věru nezůstala pozadu
křičeli na mě černí rozjittření ptáci
je to tvá přímá volba, tvá první přímá volba!
nádherná, skutečná, až na kost přímá volba
rozumná, vznešená, vysněná
přímá volba

přímá jak myšlenka ze tlamy KANDIDÁTA
krásného tlustého
bílého, černého
makoně švarného

Komentář k básni

Pane Dryje, váš tatínek zase včera vyváděl
vzal si svoje nejlepší kalhoty
a od dvou od rána pochodoval kolem postele
řval něco o přímé volbě
asi ho už nenecháme dívat se na televizi
museli jsme mu dát injekci na uklidnění
aby nerušil spolubydlící
ráno nám ale stejně proklouzl na dvůr
promrznul až na kost
ještě že si nic nezlomil, byla ledovka
lidé se stařeckou demencí jsou dezorientovaní
ale čilí, váš tatínek furt něco píše
nebojte, nikomu to neškodí
je šťastný, když si myslí
že je básníkem

Karl Thurgau von Jabkowicz

Smějící se bestie

Komik Vlasta Burian sklízel na začátku protektorátu úspěch se skečem, při němž běhal po jevišti s bičem, na jehož konec přivázel písmeno C, a volal: „Mám bič, na něm Cé!“

Když se ofenziva wehrmachtu na ruské frontě kvůli mrazům zpomalila, tvrdilo se, že česká papírová pětikoruna skrývá zašifrovanou radu Němcům, aby jim tanky neklouzaly po ledu. Návod: Škrtněte první a poslední dvě písmena ve větě PADĚLÁNÍ SE TRESTÁ, která je vytištěna pod nápisem Pět korun. A pak si to přečtete pozpátku.

Ve svazku protektorátních anekdot z roku 1945 bylo označení Němci, na rozdíl od jiných národností, psáno zásadně s malým „n“.

Žáci se ptají učitele, co je to politika. Učitel napíše na tabuli písmeno „K“. Pak natočí sklenici vody a písmeno polije.

„Zdá se mi,“ podotkl abbé, „že jste na své cestě za výrazem došel až k stupni nesrozumitelnosti téměř zajímavé.“

Protektorátní prezident Emil Hácha přeložil do češtiny *Tři muže ve člunu (o psu nemluvě)*.

Ve *Třech mužích ve člunu* se hrdinové dostanou do lodi až na straně 56. Poprvé někdo spadne do vody na straně 118.

V Haškově osmisetstránkovém románu o dobrém vojáku (nedokončeném) se hlavní hrdina do boje nedostane vůbec.

Za heydrichiády vyšel *Saturnin*. Karel Poláček napsal *Bylo nás pět* před nástupem do Terezína. Vlasta Burian natočil za okupace filmy *U pokladny stál*, *Přednosta stanice*, *Baron Prášil* či *Ducháček to zařídí*.

„Pan kapitán je zloděj!“ „Cože, Ducháčku?“ „Já řek: Pan kapitán je z lodě!“ „To »j« tam

bylo!“ „Nebylo.“ „Bylo!“ „Bylo, ale takhle maličký.“

Scéna z filmu *U pokladny stál* (1939), při níž omylem do lázeňského zřídla nalijí kořalku a hosté na kolonádě se opijí, se objevuje i v grotesce *Chaplin v lázních* z roku 1917.

PADĚLÁNÍ SE TRESTÁ. Zkráceně: DĚLÁNÍ SE TRES. Pozpátku: SERTE SI NA LED.

V roce 1944 v Ardenách použili Britové proti německým divizím tzv. Killing Joke (Vtip-zabiják), z něhož se protivník usměje k smrti. Pojednává o tom skeč skupiny Monty Python.

Ve vystřižené scéně filmu *Annie Hallová* je Woody Allen vyslýchán na velitelství SS. Když odmítá vypovídat, namíří na něj esesák revolver. Woody vyndá z kapsy panenku a řekne: „Vzhledem ke svému morálnímu přesvědčení nemohu nikoho jmenovat – ale ona může!“ A panenka začne udávat.

Zkratky SS a SA četli Češi jako Sibirien Sicher (Sibiř jistá) a Sibirien Aspirant (Čekatel Sibíře).

Limonádový Joe vyšel časopisecky v roce 1940.

Gripo: „Dovolte, abych vám představil své spolupracovníky – Kojot Kid, Pancho Kid...“ Limonádový Joe: „Nestojím o vaše kidy.“

V roce vydání *Saturnina* byl na kobyliské střešnici popraven Vladislav Vančura.

„Politika je politý Ká.“

Woody Allen v povídce *Postava Kugelmase* popisuje kouzelnou skříňku, do níž si člověk vlez, hodí se za ním román a on se ocitne přímo v té knize.

Jednoznačně: *Rozmarné léto*

„Tento krásný úspěch,“ pravil mistr Antonín Důra, „nepochodí z ničeho jiného než z nestydáctví, jež ostatně schvalují.“

„Hezkých holek je šlakovitě málo, avšak jsou,“ dodal major.

Komik Zeppo Marx ze skupiny Marx Brothers vlastnil podnik na výrobu speciálních svorek. Jimi byly k americkým letadlům upevněny atomové bomby, které zničily Hirošimu a Nagasaki.

„Úsměv je atavismus z kanibalistických dob: proto se cení zuby!“ (Zbyněk Havlíček)

Při bolestech zubů jakož i celého těla radí lékař Karel Ulovec přečíst si úvodní kapitolu z *Třech mužů ve člunu*. Pasáž o hypochondrii.

„Mám bič, na něm Cé.“ = Mám bič na Němce.

Židovští vězni v Terezíně četli na portálu kostela letopočet MDCCCLV jako zkratku znamenající v jidiš Mákes, Dájges, Córes, Córes, Córes, Lát, Viktoria. Tedy: Bití, zármutek, utrpení, utrpení, utrpení, špína, vítězství.

Píseň skupiny Monty Python *Look on the Bright Side of Life* (Dívej se na život z té lepší stránky) si zpívali britští vojáci ve válce o Falklandy. Včetně posádky torpédované lodi Coventry, když šla ke dnu.

Michal Viewegh v deníku *Báječný rok* píše: „Vzpomínáme na slavný mejdan u Peňáse, kde Odillo Stradický všem přítomným vážně tvrdil, že Otýlii Vranskou zavraždil a rozčtvrtl Vladislav Vančura.“

Šoufek (z německého Schöpfer) je naběračka na močůvku užívaná při ručním vy-

Židovští vězni

v Terezíně četli na
portálu kostela

letopočet MDCCCLV

jako zkratku

znamenající v jidiš

Mákes, Dájges,

Córes, Córes, Córes,

Lát, Viktoria. Tedy:

Bití, zármutek,

utrpení, utrpení,

utrpení, špína,

vítězství.

Píseň skupiny Monty

Python *Look on the*

Bright Side of Life

(Dívej se na život z té

lepší stránky) si zpívali

britští vojáci ve válce

o Falklandy. Včetně

posádky torpédované

lodi Coventry, když

šla ke dnu.

„Kdybych vězel pět
minut po uši v své
vodě,“ děl mistr
Antonín, „tahal byste
mne ze všech sil.
Nuže, smím vás
aspoň napomenouti,
jestliže se vy topíte
v omylu daleko
horším, než je voda?“

Ve fejetonu *Moje
zpověď* se Jaroslav
Hašek doznal
k vraždě Anežky
Hrůzové: „Tu holku
v Polné nezabil
Hilsner, ale já! Udělal
jsem to za tři zlaté!“
Také se přiznal
k tomu, že zakousl
svou kojnou a sestře
Máně rozbil hlavu
šicím strojem.

prazdňování žumpy. Přeneseně je slovo používáno pro označení klamavých žertů: „dělat si z někoho šoufky“.

„Hezkých holek je šlakovitě málo, avšak jsou,“ dodal major.

„A pamatujte si, majore, ženy nevráždíme, ženy líbáme!“ (V + W, *Sever proti Jihu*)

Milan Kundera v *Umění románu* píše, že *Rozmarné léto* je „próza jiskřivého napětí mezi pathosem přednesu a malostí látky“.

Odillo Stradický v románu *Pérák* říká o době protektorátu: „Vynásadit 70 000 nejlepších Čechů bylo strašné. Ovšem nejhroznější bylo nechat těch zbylých 7 milionů žít.“

V jednom anonymním pokračování Švejka za protektorátu provozuje dobrý voják První Švejkův Odborný Ústav Kynologický, zkráceně PŠOUK.

V roce 1935 navštívilo československá kina 63 milionů diváků. V roce 1944 na zmenšeném protektorátním území – 137 milionů diváků. V průměru byl tento rok každý občan 20x v biografu, včetně novorozeňat a starců.

Kryptu chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Reslově ulici, kde se skrývali parašutisté z Anglie, vyplavili čeští hasiči za použití speciálních proudnicových hadic s tzv. Melicharovou tryskou.

Plakát, který varoval německé vojáky před naslouchajícím nepřítelem, radil: „Schweig!“ („Buď zticha!“), což český lid četl jako: Švejk!

První věta *Švejka* má 33 slov. První věta *Rozmarného léta* 21. První věta *Máje* 10. První věta *Mužů v ofsidu* 1.

Prostitutka Otýlie Vranská byla zavražděna v roce 1933, kdy v Německu probíhalo ve-

řejné pálení knih, při němž skončil v ohni i Švejk. Tělo Vranské někdo odborně rozřezal a uložil do dvou kufrů. Vrah nebyl nikdy dopaden.

Tři muži *Rozmarného léta*: mistr, major a abbé. Jaké krásné pomyšlení: k plovárně mistra Důry nepřijíždí komediant Arnoštek, ale tři muži ve člunu a jejich pes Montmorency.

Petr Kovařík v knize *Vranská* spojuje s případem vraždy humoristického básníka T. R. Fielda. Prý s pachatelem pobýval v bohnické léčebně.

„Kdybych vězel pět minut po uši v své vodě,“ děl mistr Antonín, „tahal byste mne ze všech sil. Nuže, smím vás aspoň napomenouti, jestliže se vy topíte v omylu daleko horším, než je voda?“

Ve fejetonu *Moje zpověď* se Jaroslav Hašek doznal k vraždě Anežky Hrůzové: „Tu holku v Polné nezabil Hilsner, ale já! Udělal jsem to za tři zlaté!“ Také se přiznal k tomu, že zakousl svou kojnou a sestře Máně rozbil hlavu šicím strojem.

„Probůh, vy skřítku z hor, snad jste si nepřinesl vidličku, abyste mě píchal do lýtek?“ dodal major.

Vladislav Vančura vystudoval medicínu. Se skalpelem zacházel prý obdivuhodně.

Název kapitoly: *Obavy, že Montmorency je pro tento svět příliš dobrý, obavy později zapuzené jako bezpodstatné*

Povídka Woodyho Allena *Postava Kugelmase* končí slovy: „Kugelmass se nepřenesl do *Portnoyova komplexu*, dokonce ani do žádného jiného románu. Ocitl se místo toho ve staré učebnici španělštiny pro začátečníky a prchal po holém skalnatém terénu, aby spasil život před velkým a chlupa-

tým nepravdělným slovesem *tener* („míti“), které ho pronásledovalo na pavoučích nohách.“

Lidová slovesnost nelíčí Péráka jen jako hrdinu, který škodí nacistům a díky pérům na botách jim uniká. Někdy je to voyer, který skákaje nahlíží do ložnic dívek a žen. Občas vskočí i dovnitř.

V roce 1940 bombardovala Luftwaffe městečko Mosta na ostrově Malta. Jedna puma prorazila střechu kostela a dopadla mezi věřící při bohoslužbě. Všichni se už loučili se životem, avšak bomba nevybuchla. Přivolaný pyrotechnik našel uvnitř pumy písek a lístek v češtině: „Pozdrav ze Smíchova! Ať zhyne Hitler a všechny prašivé kurvy nacistické. Nazdar.“

Humoristický románek *Hostinec U kamenného stolu* (1941) místo Žida Karla Poláčka podepsal svým jménem kreslíř Vlastimil Rada.

Často opakované německé hlášení z rádia: „Nad říšským územím se nenachází žádné nepřátelské letadlo. Opakuji...“ si Češi upravili na: „Nad říšským územím letí kufr s uzemným, ich vídr hóle, ať už je dóle!“

Na plovárně v Černošicích visel nápis: „Židům, Cikánům a psům vstup zakázán!“ Ještě před válkou.

V lednu 1943 si Karel Poláček během psaní *Bylo nás pět* poznává do deníku: „Je nutno proměnit utrpení ve hru.“ V červenci byl deportován.

„Z barevného prospektu vane kořený vzduch blízkých pahorků a vůně houbové omáčky z lázeňského hotelu, lahodný vítr čechrá květy rododendronů a účesy dam, kapelník snivě mává taktovkou, vodotrysk stříká duhové paprsky, mezi stoly se čile zmítá číšník a stane vřdycky tam, kde ho nevolali...“ (*Hostinec U kamenného stolu*)

Podobná idyla vládne i v *Saturninovi*: „Vesničky s červenými taškovými střechami vypadaly jako korály navlečené na bělošedé stužce silnice, po níž slečna Barbora řídila svůj rapid jistě a bezpečně jako šofér z povolání.“

Citát z Poláčkova deníku o proměně utrpení ve hru se týkal cigaret: spisovatelovy snahy odnaučit se kouřit.

Jaké hrozné pomýšlení: Kdyby rapid slečny Barbory zastavila hlídka SS a odvěkla by dívku do Pečkárny k výsledku a mnoha-

hodinovému mučení. Jako kdyby na cimrmanovský seminář vtrhl šílený zabiják a začal by pálit do herců za řečnickým pultíkem.

Hitler s Heydrichem přijeli do Prahy zkontrolovat, jak Češi pracují pro vítězství Německa. Všichni byli v plné práci, jen na Karlově mostě spatřili člověka, který se opíral o zábradlí a civěl do vody. Hitler se rozčílil: „Chlape, jak to že nepracujete pro vítězství Říše?“ „Já pracuju,“ odvětil muž. „Aha, a čím teda jste?“ vyvídal Heydrich. Muž pravil: „Jsem básník.“

30. srpna 1941 na Rašínově nábřeží srazila německá sanitka Jiřího Ortena. Měl zrovna ten den narozeniny.

„Ha – básník, slyšíš to, Adolfe?“ zasmál se Heydrich a zakřičel: „Tak nám teda rychle řekni nějakou báseň, nebo tě odprásknu jako psa!“

Za protektorátu musel z Máchova *Máje* zmizet verš: „Vůdce zhy-nul.“

Básník se rozhlédl po obloze, popatřil na Vltavu a pak těm dvěma pánům v kožených kabátech řekl: „Dole teče voda, / nahoře jsou mraky. / Ty mě polib prdel / a ten vedle taky!“

Definice socialismu: Ještě trochu víc masa a zatemnění – a bude to jako v protektorátě.

Reinhard Heydrich prý nikdy neřekl, že Češi jsou smějící se bestie. Německy: lachende Bestien...

Jan Nejedlý

Původně psáno pro web Martina Reinera, pro D. A. zrevidováno a rozšířeno.

Citace

Woody Allen: Vedlejší účinky, překlad Michael Žantovský, Argo, Praha 2003

Jiří Brdečka: Limonádový Joe, Mladá fronta, Praha 1964

Edvard Cenek, Vlastimil Ziegner: Válečné anekdoty 1939–1945, Václav Bluma, Hořovice 1945

Zbyněk Havlíček: Dopisy Evě, Torst, Praha 2003

Karel Poláček: Úvahy, korespondence, deník z roku 1943, Nakladatelství Franze Kafka, Praha 2001

Petr Stančík: Pérák, Druhé město, Brno 2008

Vladislav Vančura: Rozmarné léto, Odeon, Praha 1986

Michal Viewegh: Báječný rok, Druhé město, Brno 2006

Královiny

Na hrdiny tu není nikdo zvědavý

Někdy se podstata zdánlivě složitého sporu plného výčitek, že ten neudělal to a ten zas naopak udělal tohle, vyjeví mimochodem v nějakém zdánlivě banálním tvrzení. To se stalo i ve sporu o to, zda Ústav pro studium totalitních režimů pracoval tak špatně, že bylo nutné chvatně odvolat jeho ředitele. Odkud vítr fouká, totiž názorně vysvětlil jeden z levicových aktivistů v radě ústavu Lukáš Jelínek. „Že ústav umí popsat uzlové momenty represe v naší historii, o tom nikdo nepochybuje,“ řekl. Politické procesy v padesátých

letech, násilné organizování sedláků do JZD, vraždy lidí, kteří se pokusili přejít hranice nebo třeba vznik a působení Charty 77 či role StB těsně před pádem komunistického režimu, to jsou podle něj výzvy, s nimiž se úřad vyrovnává dobře. „Jenže mně chybí jiné pohledy. Třeba jak vnímali komunismus dělníci na Ostravsku, jaká byla tehdy skutečná úroveň zdravotnictví... Prostě úhel, který se týká obyčejných lidí, kteří snad ani neměli tušení, co to je StB.“ Přesně tak, obyčejní pracující lidé, zalezlí za komunismu do svých chatek, to je oblast hodná výzkumu. Psát o hrdinech a utlačovaných se levicovým intelektuálům vůbec nehodí. Vždyť vláda jejich srdce bude nutně muset spolupracovat s komunisty a těm studie o bezplatném zdravotnictví či levné rekreaci jistě udělají dobře.

Chvála myšlení Saši Uhlové aneb Pozor, zákruta

Někdy napíše autor větu, která zákruty jeho myšlení odhalí více, než zamýšlel. A taková věc se podařila Saše Uhlové v polemice o Ústavu pro studium totalitních režimů, ve které obhájuje jemnější rozlišování různých etap minulého režimu. "Používání tvrdého pojmu totalita je v ČR tolik populární proto,

že je to pro řadu lidí výhodné. Čím hůře budou popisovat normalizační režim, tím spíše se mohou vyvazovat z odpovědnosti za vlastní slabost, kolaboraci, loajalitu, které husákovskému vedení prokazovali," zdůraznila. Tuto větu ovšem lze vyložit i opačně: čím lépe budou lidé popisovat minulý režim, tím méně se mohou vyvázat z odpovědnosti vůči "husákovskému období". A to jednomu přijde jako opravdu skvělá zpráva pro všechny: pokud totiž husákovskou dobu popíšeme jen pozitivními slovy, můžeme se za její existenci dokonce pochválit.

Antikomunismus je svinstvo aneb Správný komunista se ještě nenarodil

Jeden si myslí, že antikomunismus musí být pěkné svinstvo. Potvrdil mu to Petr Uhl, který na Britských listech napsal: „Vyskytla (se) otázka, zda je antikomunismus nutně primitivní, nebo zda je ještě nějaký jiný antikomunismus – správný, přirozený, pochopitelný. Myslím si, že antikomunismus je vždy primitivní, jen míra jeho primitivnosti, nepoctivosti a naivity je ale různá. Ondřej Slačálek

o sobě prohlašuje, že je anti-antikomunista. Už před lety jsem se k němu přidal a říkám to pěkně nahlas. Pomáhá mi i to, že jsem stalinismus, jeho liberální oblevu a normalizaci nikdy nepovažoval za komunismus.“ Přesně tak: komunismus na tomto světě ještě nebyl, kdo je antikomunistou, popírá možnost jeho správné realizace. Ti lidé, kteří se za komunisty považovali, a pak svým nepřítelům kroutili krkem, byli vlastně vyznavači úplně něčeho jiného, co bychom zřejmě měli pojmenovat úplně novým slovem, třeba balabismus. Můžeme tedy být antibalabisty, případně bojovníky proti jeho jednotlivým projevům, tedy antistalinisty, antihusákovisty, antijaruzelskovisty, anichruščevisty, antileninisty atd. Ovšem zpochybňovat myšlenku komunismu by bylo opravdu primitivní. Vždyť v budoucnu se jistě objeví lidé, kteří ji dokážou realizovat bez vražd a teroru (jeden vychází z toho, že správný komunismus má respektovat lidská práva, která Uhl zdůrazňuje) a pak bude krásně na celém světě. A pokud jim přitom náhodu stejně jako všem jejich předchůdcům ujede ruka a nový režim bude mít na svědomí nějaké ty mrtvé, znovu nepůjde komunismus, ale o balabismus. Měli před sebou lidstvo třeba ještě milion let, to by v tom byl čert, aby se správný komunismus někde neujal, i kdyby to mělo být na ostrově obývaném jedním člověkem. V takovém případě by totiž daný komunista nemohl porušit cizí lidská práva a nestal by se tedy odsouzením hodným balabistou.

Konrad Zeman aneb Začátek odsunů v Čechách

Jeden je zvyklý, že čeští politici tu a tam nepomenou pochválit odsun Němců z Čech s tím, že vstupovali do NSDAP a kolaborovali tedy s Německou říší. Nicméně prezident Miloš Zeman tuto debatu posunul na novou úroveň, která skýtá neskutečné možnosti

v politice. Nejde o jeho prohlášení, že „když byl někdo občanem země a kolaboroval se státem, který jeho zemi okupoval, tak je vysídlení mírnější než například trest smrti“, kdy by se jeden musel ptát, zda by o míře provinění toho kterého člověka neměl rozhodovat soud, jinak jde o kolektivní vinu, ať si prezident říká, co chce. Jde o jeho větu, že „90 procent sudetských Němců volilo Konrada Henleina, vůdce nacistické strany v Československu“, tedy „hlasovali pro Hitlera“. To je stejné tvrzení, jako že voliči komunistické strany po Druhé světové válce u nás hlasovali pro Stalina (jeden ani nechce domýšlet, co jsme měli s nimi udělat po roce 1989). Ovšem i kdyby tomu tak nakrásně bylo, jednoho fascinuje, že je možné voliče jedné legální strany v legálních volbách za jejich rozhodnutí potrestat. To považuje za významný zlepšovák v politickém boji, protože to znamená, že když se po příštích volbách politická reprezentace usnese na tom, že dosavadní pravicová vláda byla zločinná, bude moci použít represí vůči jejím voličům, kteří tento zločinný režim chtěli. Být ovšem voličem Miloše Zemana, začal bych se obávat dosahu jeho tvrzení: pokud by totiž současný prezident byl kvůli svým výrokům někdy obžalován z velezrady, mohli bychom všechny jeho sympatizanty odvézt do koncentračních táborů na Vysočinu.

Hlavně vyváženě aneb Jak se pozná nový model se starým pohonem

Jeden si myslí, že největší morem nejsou texty hloupé, ale ty, které se tváří jako rozumné, pro všechny přijatelné, i když skutečné rozumnosti v nich je pomálu. Takový je i příspěvek Štefana Švece k myšlence znovuoobnovit Mariánský sloup na Staroměst-

ském náměstí. Švec právem připomíná, že v případě sloupu nejde o nějakou rekatolizaci, o které hovoří různí aktivisté. Jeho další myšlenky se ovšem ubírají podivuhodným směrem. "Kdyby měl na Staroměstském náměstí stát jenom Mariánský sloup, bojovali by proti němu Jiří Bátek nebo Lenka Procházková správně. Jenže on už tam stojí Hus a velmi působivý památník 27 českých pánů – v křížích zapuštěných do dlažby. Pokud se vedle těchto velkých symbolů znovu objeví barokní katolický sloup, dostane náměstí napětí a hloubku, které má. (...) Se sloupem, postaveným vedle Husa, se stane pražský Staromák skutečným duchovním středem Evropy, ve kterém se kříží příběhy, cesty, ideje a pravdy." A to se tedy podívejme. Pokud by se tedy nepostavil začátkem 20. století pomník Jana Husa a české pány se rozhodli popravit na Malé Straně (nedej Bože, aby jim císař tehdy dal milost), sloup postavený jako poděkování za úspěšnou obranu Prahy před Švédy by měl smůlu. Švec se zdánlivě rozumně snaží o vyváženost, ve skutečnosti ovšem přejímá myšlenky aktivistů, o kterých výsměšně píše: "Lidé, kteří téhle zemi a v téhle době hrozí rekatolizací, zůstali myšlením v 19. století." Zdánlivě osvícený autor stojící nad všemi ("Historie je složitější, než si představují hurárvouni, hájící zájmy jedné strany.") si sám bere za základ argumenty těchto primitivů. Otázka zda postavit, nebo nepostavit Mariánský sloup totiž není a nemá být sporem o rekatolizaci, ani o pojetí českých dějin – jedná se o nápravu starých škod. Pokud naši předci vyjádřili svoji vděčnost za úspěšnou obranu města před Švédy (a my bychom za tento skutek měli být vděční zase jim), je aktem obyčejné slušnosti znovu vztyčit sloup, který svévolně zničil jeden ožrala a pár jeho kamarádů z mokré čtvrti.

Jiří T. Král

Tyto a další texty najdete na kraloviny.blogspot.com

Z antikvariátních banánovek

Časopis turistů začal vycházet v roce 1889, tedy rok po vzniku Klubu českých turistů. Prvním šéfredaktorem byl Vilém Kurz, po něm téměř třicet let časopis vedl Jiří Guth – Jarkovský. V průběhu let několikrát změnil název a vydavatele, v současné době ho najdeme na stojanech v trafikách pod názvem Turista.

Časopis turistů

První chodec světa

Muž, o němž tuto několik málo slov, je Francouz, jmenuje se J. L. Gallot a roku 1900 byl vyznamenán pro svoje chodecké výkony medailí obecní rady pařížské. Nelze upřít, že člověk, který na 212 kilometry zavodil pěšky s plukovníkem Codym, sedícím na koni, a který po 31 dní po sobě následujících 62krát obešel Paříž, čili vykonal 2628 kilometrů, jest vzácným případem trainingu pěší chůze. Je to člověk, který prošel 2000 000 kilometrů, neboť prokřižoval Ameriku severní, Francii, Alžír a Belgii, při čemž podrobil se 400 zkouškám oficielním, a byl mimo zmíněnou medaili vyznamenán 69 diplomy, 40 vysvědčeními, 3 medailemi zlatými, 26 stříbrnými, 20 postříbřenými, 27 bronzovými a 6 palmami. Ovšem je to profesionál, nikoli amatér, který sotva nalezl by tolik času ku trainingu, tak k provádění svého sportu. Gallot ne-

jen že nad koněm zvítězil, na dráze 327 km překonal ve 72 hodinách i veloped. Je neveliké výšky 1.64 m, bledých tváří, vpadlých očí, vleklé chůze, zad poněkud ohnutých a ostatek nic zvláštního v zevnějším vzhledu. Hubené jeho tělo váží 59 kg, přes to však je hranaté silných svalů, vynikajících zvláště na stehnech a na látkách, tvrdých jako kámen. Prsa měří 69 cm, lýtka 33 cm. Ruka nevyniká zvláštní silou, Gallot unese na natažené ruce jenom 10 kg. Všechna jeho síla je takofka jenom v chodidle, jež chůzí se deformovalo jako zaječí tlapka; palec u nohy je nesmírně veliký, máje první článek zvlášť zmohutnělý.

Gallot byl původně knihkupeckým agentem. Ale není divu, že při tom shánění klientů a odběratelů napadlo mu sháněti se po štěstí ještě dále a odebral se do Sev. Ameriky, kdež dostal se na dalekém západě i mezi Indiány. Mezi nimi žil dvanácte let a navykl nejobtížnějším pochodům. Gallot chodí svižně, krokem pravidelným, dlou-

hým 80 centimetrů. Na počátku i ku konci kráčí krokem gymnastickým, přesně rytmickým a velice krátkým. Při tom si zpívá a také jeho „pacemakers“ mu zpívají i při chůzích dostihových. Na cestách nosívá vak 30 liber těžký, plný různých potřeb a léků, na pravém rameni starou ručnici 4,35 kg vážící.

Ze zásady nespí první noc každého dlouhého pochodu. Po té pak každé noci následující spí jen několik hodin, tak při 263 hodinách pochodu kolem Paříže spal jenom 40 hodin. Prší-li, natírá Gallot kotníky dole dehtem a nahoře lojem, aby voda nepronikala. Noha je ovinuta a stažena dlouhými pruhy plátna a rovněž stehno, aby se zamezilo křečím. Umdlévá-li, omočí si šátek octem a otírá se jím. Je-li ospalým, čichá ke čpavku. Proti žízni užívá několik kapek absintu.

„Všecko záleží na dobré správě a dobré vůli,“ vykládá sám Gallot.

Husinec

Rozkládá se v údolí na březích Blanice, na úpatí Šumavy, chráněn jsa výšinami proti větrům a obklopen ve vzdálenosti 10 – 15 minut překrásnými suchými a každému přístupnými hvozdy. Stanice dráhy Vodňany – Volary, kterouž denně projíždí 6 osobních vlaků, jest od města půl hodiny vzdálena a lze ku jízdě použiti za poplatek 40 haléřů pošty, ku vlaku dojíždějící. Stravovati se lze v hostincích, jichž jest pět:

Obecní hostinec. Hostinský Aug. Jileček. Acetylenové osvětlení. Velké vzdušné místnosti. Hostinská zahrada. Kuželník k použití.

Knížecí hostinec. Hostinský Fr. Picka. Lze též několik pohodlně upravených pokojů najati.

Hraběcí hostinec. Hostinský Jan Friedrich. Má též několik pokojů k dispozici.

U Hanušů. Hostinský Vojtěch Hanuš. Zahrádní kuželník. Pokoje k najmutí.

Druhá chýše odboru KČT v Domažlicích u sv. Anny na Tannaberku.
(Fotografie p. Max. Mose.)

Rozhledna »na Dědu«.

lini

Pařez vichřicí vyvráceného stromu.

U Hlinků. Hostinský Václav Hlinka. Pivo z českého akciového pivovaru v Českých Budějovicích.

Strava v hostincích těchto jest při chutné úpravě domácí levná, od 1 K 60 h denně. Pstruhů dosti.

Společníka

Hledá c. k. soudní adjunkt na Moravě na 3nedělní cestu počínající koncem září do Říma, okolí a Neapole s okolím (via Rjeka – Ancona). Nabídky budtež řízeny pod šifrou „33 Morava“ do posledního srpna do kanceláře KČT, Jungmannova tř. č. 15.

Zahájení dopravy na trati

Tanvald – Grünthal dráhy liberecko-jablonecko- tanvaldské.

Tato trať se stanicemi Tanvald – Rumburk, Tiefenbach – Desná, Polubný Dolní, Grünthal a zastávkou Přichovice byla dnem 1. července 1902 veřejné dopravě odevzdána. Stanice zařízeny jsou pro veškerou dopravu (vyjímaje třaskaviny). Na nové trati zavedeny budou k připojení k vlakům Liberec – Jablonec – Tanvald smíšené vlaky čtyři v každém směru. Otevření dráhy tanvaldsko-grünthalské, zřízené s kolejemi ozubenými, stalo se za přítomnosti odb. rady ministerstva železničního svob. P. Banhansa, místodž. Rady Heinolda a zástupcův samosprávných úřadů. V Grünthalu pořádán slavnostní banket.

Český průvodčí (dragoman) v Cařihradě.

Cestovatelům do Orientu budiž vřele doporučen za průvodčího pan Čeněk Zámečník, náš krajan, který od třiceti let žije v Cařihradě a úplně s tamějšími poměry jest obeznámen. Zkušenosti jeho jsou veliké jako rádce pro cestovatele. Nenáleží mezi ony „dragomany“, kteří rádi cizince vyděračně o mnohý peníz připraví. Zastává svůj úřad nejen poctivě, nýbrž i s neobyčejnou inteligencí. Pochází z Rožnova pod Radhoštěm a trávě svůj život již od mládí

Město Seč.

v cizině, neodnárodnil se, svou mateřštinu nezapomněl. Vyučil se několika řemeslům, vynikl zejména kaligrafickými pracemi, tak, že jistý architekt provádějící stavby v Orientu jej vzal do své kanceláře. Hovoří sedmi jazyky. Procestoval Itálii, žil v Polsku, v Rusku, dvakrát prošel Palestinu, kamž také cizince provází. Bydlí: Kumbardaži 45.

Turistický rekord.

Pan prof. J. Václavíček z Chrudimi nám píše (dne 29. srpna t. r.): Dnešního dne vykonám jsem cestu od Popradského jezera k břehům Žabích plesů bez hole a bez okovaných bot za 31 minut, 8 minut odpočinku v to počítaje. Poněvadž normální cesta trvá 1 ? hodiny, je to to největší rekord v té příčině.

Žádný z převodníků nechtěl věřit, že jest to možné.

„To je hrdelní cesta!“

zvolal v slohu lidovém nejeden náš cestovatel. V Slovníku Kottovu cesta hrdelní = zlá, kamenitá, blátivá, kostrbatá. Hrdelní ale nejmenuje se pro to, že tu často jde o hrdlo, ani o život. Za starých časů, před pravidelným zavedením pošt, ještě na počátku 18. století konávali v městech podruzi všeliké cesty z povinnosti. Některé tyto cesty děly se v zájmu kriminálního neb hrdelního práva. V manuálu radním českobrodském (z r. 1728) čteme: Podruzi zdejší kriminální a hrdelní expedicí kamby oni tak

s těmiž vyslání byli, darmo konati, od jiných ale vykonaných cest jim uznalý a slušný plat dán býti má. Když tedy šel podruh z Brodu do Prahy k apelaci v záležitosti nějakého oběšeným býti majícího spoluobčana, byla to cesta hrdelní; šlo-li jen o nějaké obecní dílo v řetězech na rok, na dva, byla to cesta kriminální. A kdo tedy potom špatně cestoval, vzpomínal na spocené, hladové podruhy a na jejich otrocké cestování a klel: To je...

Prázdninové cestování

Oceňuje dobrý vliv cestování zvláště pro studující mládež, usnesl se loni odbor KČT v Novém Městě na Moravě zříditi nadaci cestovní. K tomu účelu povolila valná hromada z pokladny obnos 30 K a nových 30 K sebráno mezi členy spolucestovateli. Obě nadace uděleny na návrh sl. Sboru profesorského žákům VI. třídy reálky Janu Nedvědovi a Jind. Bartošovi. Nedostávajících 10 K dodali si každý ze svého. Aby bylo možno posouditi odvahu jejich a vytrvalost v cestování, přinášíme tuto zprávu jejich,, kterou s vřelými slovy díků výborů předložili.

Zpráva o feriální cestě,
vykonané ve dnech 15. až 29. července 1901 na Valašsko a Slovensko. Cíl: Radhošť, Trenčín.

1. den. Schůzka na Rožince. Odtud společně na Perštýn (prohlídka hradu. – Přes Běleč a Vochoz do Lomnice (zámek). – Noc

Masité a rybí konzervy,
polévkové tabulky a čokoládu pro turisty
doporučuje **V. J. VONDRAČEK v Praze-I., Perlová ul. č. 10.**
Račtež žádati obširný cenník.

Humpolecké lodny

na obleky turistické a lovecké, jakož i jemné modní látky anglické a brněnské doporučuje v největším výběru a v levných cenách při dobré jakosti obchodní dům

J. Novák,

Praha, Vodičkova ulice, jedině „U Štajgrů“.
Kolín, Rubesova ulice.

→● Vzorky na požádání franko.●←

leh v hostinci (30 h). Celková útrata 1 K 88 h. Pěšky 50 km.

2. den. Černá Hora (zámek, pivovar). – Blansko (Úplná prohlídka závodů železářských Breitfeld a Daněk. Levná a dobrá stra-

va v hostinci.) – Údolím Punkvy. – Útulna KČT na Macoše. Nocleh za 20 h. Celkové vydání 2 K 72 h. Pěšky 35 km.

3. den. S větší společností do Sloupu (jeskyně) – Sami přes Lipovec, Kulířov (vě-

trný mlýn). – Dědlice (velká únava). – Vyškov. – Vlakem přes Prostějov do Olomouce. Delší bloudění městem. Vlídne uvítání dozorce noclehárny, nocleh zdarma. Vydání 3 K 30 h. Pěšky 30 km. Vlakem 56 km.

6. den. Cesta na vrchol Radhoště (1130 m). Úchvatný rozhled. – Po hřebeni k Pasetvni – ? hodiny v salaši (báča, košár, brynza, žinčice, dojení ovec 250 kusů). – Zpět po svahu do Střední Bečvy. – Návrat do Rožnova. Vydání 1 K 90 h. Pěšky 35 km.

8. den. Časně z rána přes Hurisko a Soláň. – Obtížná cesta přes hranice do Uher. – Drátařská krajina. – Vesničky Makov a Vysoká. – Bídne chaloupky bez komínů. – Křesťanský hostinec p. Dolanského ve Vysoké (bodrý, uvědomělý Slovák objasňující tamních poměrů a pokyny na cestu). – Nocleh 40 h. Vydání 2 K 40 h. Pěšky 40 km (největší únava).

10. den. Vlakem do Trenčína. Prohlídka města a hradu. – Velká drahoty (obyč. Pivo 24 h). – Z Trenčína neschůdnou cestou „Clez vrch“. – Salašnictví. – Přejchod přes hranice na Moravu. – Starý Hrozenkov. Bojkovice (zámek Světlá) – Vydání 3 K 92 h. Pěšky 45 km, drahou 10 km.

11. den. Drahou z Bojkovic do Uherského Hradiště (pestrý kraj tamní). – Velehrad (kostel, kaple, klášter). – Lesem na hrad Buchlo. – Přes Stupavu a Korutany do Němotice (spěch k vlaku). – Vlakem do Brna (ubytování u známých). Vydání 4 K 62 h. Pěšky 35 km, vlakem 78 km.

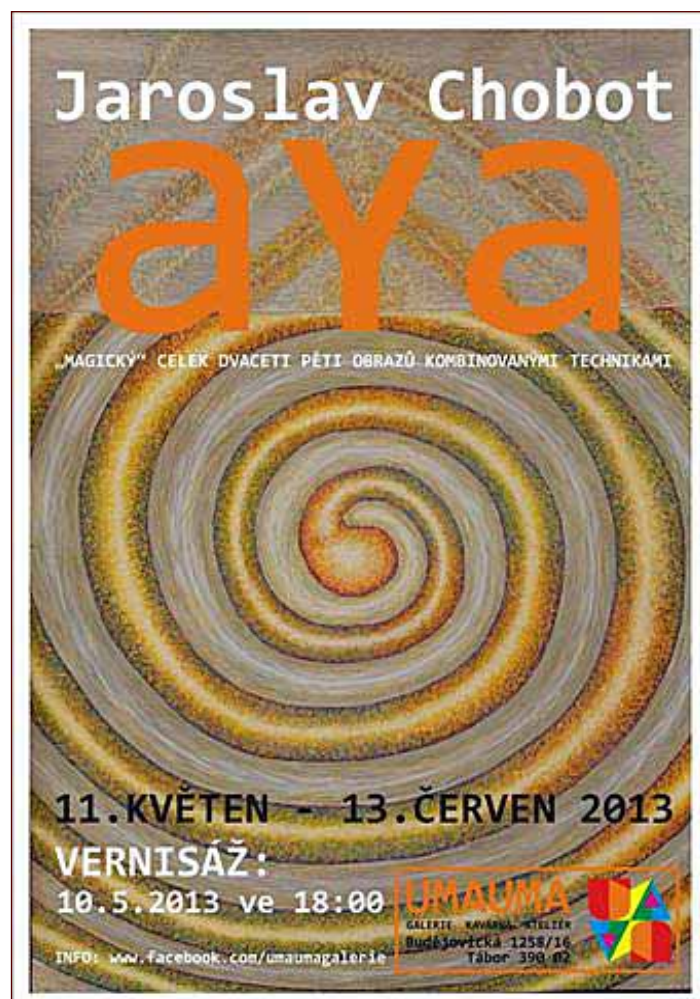
12. a 13. den. Odpočinek. Prohlídka Brna.

14. den. Rozchod obou turistů. – Nedvěď drahou do Tišnova a poštou přes Bystřici do Nov. Města. Vydání 2 K 86 h. – Bartoš drahou do Třebíče, po 2 dnech na kole do Křižanova. Vydání 2 K 80 h.

Celkem vykonaná dráha 650 km. Pěšky 390 km, vlakem a vozmo 260 km. Pěšky průměrná denní dráha = 28 km.

Připravil
Michal Šanda

Hrdelní ale nejmenuje se pro to, že tu často jde o hrdlo, ani o život. Za starých časů, před pravidelným zavedením pošt, ještě na počátku 18. století konávali v městech podruzi všelike cesty z povinnosti. Některé tyto cesty děly se v zájmu kriminálního neb hrdelního práva. V manuálu radním českobrodským (z r. 1728) čteme: Podruzi zdejší kriminální a hrdelní expedicí kam by oni tak s těmiž vysláni byli, darmo konati, od jiných ale vykonaných cest jim uznalý a slušný plat dán býti má.

Zápisník filmového maniaka

Trhák

Čím jsem starší, tím méně chápu úspěch českého filmu *Trhák* (režie Zdeněk Podskalský, ČSSR 1980) o natáčení muzikálu z českého venkova. Plejáda známých českých herců se střídavě producíruje v úplně pitomých vtipcích (pošťačka Ladka Kozderková má být „přilepena“ k oknu toužebně si prohlízející svého nápadníka, což si režisér představovaný Ladislavem Smoljakem mylně vyloží tak, že jí je nutné připevnit lepidlem – ha, ha ha), střídavě ve špílcích, které jsou po letech za hranicí srozumitelnosti (když kamera při replice, že Češi jsou šikovný národ, najede na slovenského herce Juraje Kukuru). Mimochodem: písně zpívané Jurajem Kukurou (a jedna Ladky Kozderkové) jsou ve filmu jediné snesitelné, vlastně

více než snesitelné – i proto si i po třiceti letech na ně dokáže vzpomenout téměř každý. Jinak se ovšem ukazuje, že spojení dvojice Svěrák – Smoljak se Zdeňkem Podskalským bylo nešťastné. Podskalský byl režisér, který jako by nikdy neměl dost: tam, kde byl potřeba jeden čert, vrazil hned tři, kde by mohl dobře vyznít jeden gag, nasázel jich rovnou pět. Nejdelší muzikálová scéna s představením vesnice, která snad původně měla být jakýmsi ironickým zpodobněním prázdnoty socialistického venkova, se tak nakonec stala typickým produktem tehdejší televizní zábavy. Drobné vtipky, které jsou v tomto filmu nejhodnotnější (Na castingu: „Skriptka: Mluvící dítě. Dítě č. 1: Soudružko učitelko, je pan Ticháček hrdina? Dítě č. 2: Soudružko učitelko, je pan Ticháček hrdina? Dítě č. 3: Soudružko učitelko, je pan režisér hrdina? Režisér: Toho be-

rem.“), tuto absolutní uměleckou prohru nezachránili. Ovšem na druhou stranu: Nech brouka žít jsem si nejednou broukal v pokročilých nočních hodinách při návratu z restauračních zařízení.

Lola běží o život

Dost mne překvapuje, která díla bývají filmovými fanoušky a i mnohými kritiky označována za převratná. Často je to dáno pouze formou filmu: fakt, že někdo zkusí vyprávět příběh jiným způsobem, je sám sobě brán jako hodnota. Jenže v případě filmu je mnohem ostřeji než v literatuře vidět, zda ono vyprávění má nějaký obsah. A to

bohužel snímek Lola běží o život (režie Tom Tykwer, Německo 1998) zcela postrádá – jde o velmi chabý pokus o příběh. Hlavní hrdinka si třikrát běží půjčit si peníze od svého otce, aby až při posledním pokusu zachránila sebe i svého milého. Jde o opakuje se sekvence plné dynamiky zvýrazněné kreslenými pasážemi, techno hudbou a faktem, že příběhy těch, které Lola potká, se zobrazují v rychle se střídajících fotografiích. Kdyby se Tykwer – scénárista obtěžoval být stejně nápaditý jako Tykwer – režisér, mohlo z jeho filmu být něco opravdu převratného. V každé třetině příběhu mohl ukázat, jak se náš život může odvíjet jinak jen proto, že nám třeba někdo nastaví nohu na schodech. Jenže to by opravdu musel

přemýšlet o kauzalitě a ukázat nám, jak ono pověstné mávnutí motýlích křídel změnilo svět. Tykwer si ale počíná dosti nekonzistentně spoléhaje na přízeň fanoušků: ony změny v příběhu sice nastanou, jsou však produktem scénářistické svévole – různé následky ze všech tří příběhů by bylo možné libovolně kombinovat, aniž bychom všimli, že není něco v pořádku. Jinak řečeno: fakt, že auto projede sklem neseným na ulici dělníky, není výsledkem pečlivě promyšleného konceptu (Lola se zpozdí o deset sekund, tudíž...), ale skutečnosti, že se scénáristovi prostě hodí, aby v dané epizodě sklem projelo, či nikoliv. Lola běží o život je film dobrý leda na to, abyste holky z pedáku oslňovali žvástama jako: „Za zmínku stojí i další postmoderní prvek – mísení forem, kdy hraný film je prokládán animovanými sekvencemi. Tenhle progresivní Tykwerův experiment se překvapivě netříští, ale jemným sémantickým posunem modeluje významovou rovinu filmu.“

Smrtelné zlo 11

Schopnost filmových znalců vychválit některý film kvůli jeho „schopnosti střilet si ze zažitých klišé“ či „posunu žánru“ je vážně dosti podivuhodná. Vysvětlují si to tím, že je snazší podívat se na deset dvouhodinových promítání, než si přečíst jednu knihu. Ve druhém případě totiž musíte totiž vynaložit tolik námahy, že třináctý román, který si z předchozích dělá legraci tím, že opakuje všechny nepovedené pasáže, úplně neoceníte. Naproti tomu u televize či v kině můžete strávit desítky hodin v tupém zírání na pohybuující se obrázky, abyste se pak mohli vítězoslavně chlubit, jak určitá scéna ve filmu B napodobuje jinou s filmu A s tím rozdílem, že hlavní hrdina má knír a jeho partnerka hemoroidy. Druhý dlouhometrážní film spider-manovského režiséra Sama Raimiho (USA 1987) je mnohými obdivován jako dobrý mix hororu a komedie,

zvláště „kultovní“ je pro mnohé situace, kdy si hlavní hrdina připevní k pahýlu ruky motorovou pilu, aby s ní zničil vše a všechny, kteří mu přijdou pod ruku. Jestli má jít o humor daný tím, že klišé žánru posunete ad absurdum, musíte předtím vidět nejméně tucet ještě pitomějších hororů. Jde-li totiž o parodii, je tak jemná, že je takřka k nerozeznání od dementních snímků, z nichž si střílí. Asi jako když v červené knihovně uděláte z továrníka hraběte a čekáte, jak se budou znalkyně této literatury usmívat, o jakýže jde přešlap. Ve Smrtném zlu II se trochu lékáte, krátkou chvílí smějete, ale převážnou část filmu žasnete, jak je možné, že si jej někdo dokáže pustit i podruhé. Návtěvníky lesní chaty zde pronásleduje čiré zlo, které se nakonec zhmotní do jakéhosi zubatého pařezu, před tím ovšem stříká ze stěn krev, jednotliví hrdinové se mění v zombie atd atd. A humor je zde asi představován například scénkou, kdy ruka (!) hlavního hrdiny podlehne zlu a snaží se ho zabít třeba rozbíjením nádobí o hlavu. Když si ji nakonec ten nešťastník chrabře uřízne a nasadí si na pahýl motorovou pilu, může začít opravdový masakr... A pokud předtím s kamarády každý vypijete půl flašky slivovice, bude se tomu i smát. Ale to asi Majce z Gurunu taky.

Čtyři lvi

Komedie Čtyři lvi (režie Christopher Morris, Velká Británie 2010) se pokusila protrhnout tabu: střílí si z terorismu, ba co víc – z přípravy krvavého atentátu. Pětice britských muslimů je celá žhavá udělat nějaký zásadní krok v boji proti nevěřícím, potíž ovšem je, že čtyři z nich mají IQ vrány (tu ostatně cvičí pro bombový útok). – Když si jeden z nich chodí pro chemikálie pro bombu do drogerie, tak, „aby ho nepoznali“, mění hlas a předstírá i ženu tím, že si zakrývá vousy rukama. – Vlastně jsou to takoví troubové, kterými praví džihádisté

opovrhují (i když ve skutečnosti by je spíše podřízli, neboť ve výcvikovém táboře v Pákistánu ve snaze sestřelit výzvědné letadlo vyhodí do vzduchu samotného Bin Ládina). Režisérovi se z tohoto námětu daří vydolovat hodně gagů (a smějete se i ve chvíli, kdy jeden z atentátníků běží opásán výbušninami charitativní maratón v kostýmu a policisté zastřelí nevinného běžce v podobě Wokiho, protože si ho spletli s medvědem). Jenže na dobrý film to nestačí: ve chvílích mezi těmito gagy se musíme ptát, co nám vlastně jeho tvůrci chtějí říci. Že všichni atentátníci jsou hloupí a výstřední (jako Barry – Angličan, který by nejraději zabil všechny sodomity, ale nařídí svému spolubojovníkovi, aby si načůral do pusy)? Že máme přemýšlet o motivaci toho, který jediný mezi nimi aspoň trochu přemýšlí (a nedivit se, že jeho poevropštěná žena i malý syn se radují, že se táta někde odpálí...)? Že...? Čtyři lvi upouštějí páru dnešnímu strachu z teroru, ale tím, že se jeho tvůrci spokojili pouze se střelením si z hlouposti, odsoudili svůj film k čtyřiceti letům na Guantánamu. Chvillemi sice probleskuje pokus dostat se za hranice jednoduchých gagů (když třeba policisté místo hlavního atentátníka zavrou jeho bratra, který je opravdový muslimský učenec a vystupuje proti atentátu, ale na rozdíl od svého sourozence je pro Evropana tak odlišný, že přece musí být krvelačný), ale nic neznění na tom, že se budete smát jednotlivým scénkám na Youtube, ale celý film si už znovu hned tak nepustíte. P. S.: Strůjcům teroristického útoku na bostonský maratón se film asi dost líbil, umění tu zřejmě jednou inspirovalo reálný život.

Skyfall

Tak jistě, kdyby se hlavní hrdina téhle podívané (režie Sam Mendes, USA 2012) nejmenoval James Bond, mohl to být další z řady zapomenutelných akčních filmů. Ale proto-

že toto jméno nese, stalo se něco mnohem horšího: pozorujete, jak se váš symbol neo-hroženosti změnil v alkoholickou trosku plnou pochybností (a ještě k tomu pije dost hnusné pivo). To je tedy podpásovka, alkoholická troska plná pochybností jsem i já a také většina mých kamarádů, takže nám autoři filmu nemají co cpát podobného ubožáka, na kterého se i v téhle situaci lepší ženské (a to i když Craig vypadá jako ukrajinský vrah). To je absolutní výsměch, Bond chceme proto, abychom se viděli v jeho roli supermuže, kterým chceme být, ale moc pijeme, jíme a v továrně si vyděláme sotva dvanáct čistého. A ještě: když se Bond trochu zmátoří (ale úplně fit kromě úvodní honičky už tedy není nikdy), nechá se nejdřív napálit padouchem (skvostný Javier Bardem), aby se asi z trucu spolu se šéfovou M (což je ta koza, která si nechá na vřesovišti svítit na cestu, aby ji padouch dobře našel) nakonec opevnil v domě svého dětství, kde přece jenom padouch má větší šan-

ci je oddělat, než když jsou pod ochranou tajné služby. Prostě máme před sebou místo prozíravého muže moulu, který dělá jednu chybu za druhou a nakonec vyhraje víceméně náhodou. Místo všelijakých zabijáckých per a dalších vychytávek dostane Bond jednu pistoli detekující jeho dlaň, takže z ní nikdo jiný nemůže vystřelit – a stejně je tam jen kvůli jedné scéně, takže ji agent 007 klidně může poté ztratit. Nejhorší je, že nakonec spíše fandíme Bardemovu padouchovi: sice má asi raději muže než ženy, ale Bond se mu ani v tomto nijak zvlášť nebrání a kdyby záporník netrval na tom, že agent 007 musí chtít sám od sebe, asi bychom se dočkali první čtyřprocentní scény v Bondově životě (takové obrácení na „pravou víru“, které předtím praktikoval s lesbickými ženami). Navíc tedy 007 nejvíce nijak velkou snahu zachránit Bond girl, takže ji padouch může v klidu odstřelit (ještě spolu chlapci nezapějí: Sladké mámení, chvíle závratí, střípky zázraků, které čas už

nevrátí...). Celý film se nám navíc snaží namluvit, že Bond plně žije v nové éře informačních technologií, aby jej autoři nakonec nechali vytáhnout z garáže starý Aston Martin (asi dědictví po dědečkovi Bondovi), ale ani to film nezachrání. Snad se příště vrátí na plátna starý dobrý agent 007.

Irina Palm

Na tomto filmu (Belgie / Lucembursko / Velká Británie / Německo / Francie, 2007) je dobrý jen jediný záběr, a sice ten úvodní, kdy kamera seshora přelétává přes anglickou vesnici, do toho zní stále dokola tři akordy (které vám ovšem v průběhu snímku kvůli neskutečně častému opakování začnou pít krev) a skřek havranů (či vran – nejsem ornitolog). A pak už to jde jenom z kopce, režisér Sam Garbarski nám servíruje takovou dávku laciné sentimentality, že se zdráhám uvěřit hodnocení interneto-

vých nadšenců, podle nich jde o „po emocionální stránce hodně silný, hluboce lidský snímek.“ Asi mám v sobě cosi nelidského, protože podle mne jde o klasický doják, na kterém je zajímavé pouze to, kolik různých evropských dotací na svůj vznik dokázal získat. Původní nápad se zdál být nosný: Šedesátiletá vdova Maggie se snaží získat peníze na léčbu smrtelně nemocného vnuka a proto v jakémsi bordelu v Soho začne mužům „honit“ penisy – pochopitelně anonymně, neb už je dávno za zenitem, oni prostě prostrčí pindoura dírou a ona je zpracuje svou jemnou rukou, která je ve filmu opakovaně

vychválena. Mohli jsme sledovat příběh ženy, která se po letech upjatého života dostává do úplně jiné sféry společnosti, která ji změní. Bohužel si tvůrci filmu usmyslili, že tento nápad doslovně dovypráví a vytvoří umělá dramata. Když se například hrdinčin syn dozví, jak jeho matka vydělává na poslední léčebnou šanci pro jeho syny, ztropí hysterické scény, že jeho matka je kurva, které jsou o to expresivnější, oč méně věříme, že by se v dané situaci takto zachoval. Stejně podivné je vítězství Maggie nad „kamarádkou“ Jenny, která ji kdysi spala s manželem: Zdůrazňováním Maggiiny prá-

ce se Jenny snaží proti ní poštvat obrátit veřejné mínění, nakonec ale sama ostrouhá, když Maggie všem oznámí, že ví o dávné nevěře. Už tato situace – poctová práce pro bordel versus pokrytecká nevěra – je klišé, ale úplně mimo realitu je zdroj Maggina poznání: Pochopíme, že se jí manžel se svým hříchem svěřil na smrtelné posteli, ale opodstatněnou nedůvěru přinese do naší mysli tvrzení, že jí řekl kolikrát, kdy, kde a neopomněl zdůraznit, že Jenny si potrpěla na výprask. Ovšem zlatým hřebem filmu – kde na konci vnuk odlétá na vytouženou léčbu – je vztah Maggie a manažera bordelu. Nejprve cynický muž začne (půjčí sice Maggie peníze, ale vyhrožuje, že ji zabije, pokud je včas nevrátí) po několika málo poznámkách hlavní hrdinky roztařovat, aby se jí nejprve svěřil se svým životem a nakonec v poslední scéně filmu ji padl do náruče a vášnivě jí líbal. Intelektuálové se sice posmívají čtenářkám Červené knihovny, že se rozplývají nad láskou chudé pradlehy a pana barona, když jim ovšem stejný příběh naservírují v „lidštějších“ kulisách, mohou se z toho podělat blahem.

Jaromír Trpký

Ga Wagner... v Piešťanech

2.

A to jste
slyšel,
že
Dobré adrese
nedali grant?

3.

Cha cha
cha!

Obrazová kronika papá Razziho

Ve čtvrtek 4.4. proběhla na Staroměstské radnici vernisáž výstavy Dva světy. Nebývale skromný Igor Malijevský (na-
hoře) ze sebe tentokrát vysoukal pouze jediné slovo: děku-
ji. Roman Burda neřekl ani to. Zato Václav Kahuda (vpravo) řečnil
a řečnil a smáli se všichni, jako chechtací pytlíci.

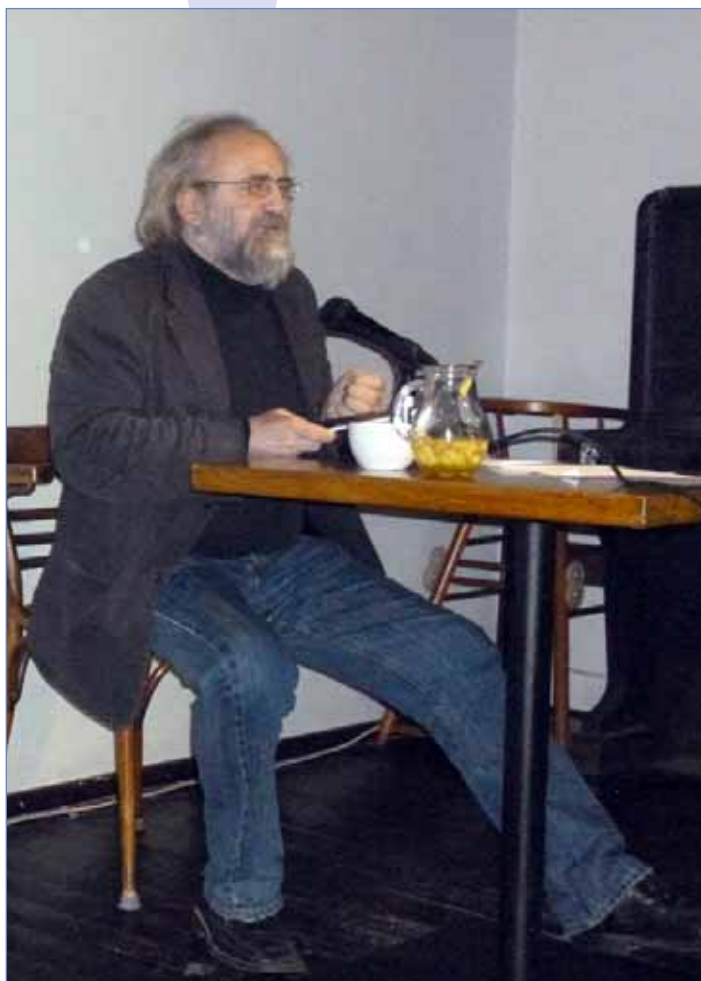

projektu Ukradená galerie se dočtete na <http://ukradena-galerie.cz/> V té děčínské vystavoval Michal Šanda. Autor na vernisáži chyběl, znamenitě ho ovšem zastoupili jeho přátelé Radek Fridrich, Tomáš a Eliška Řezníčkovi atd.

G
rem

V pondělí 8.4. hodlalo nakladatelství Petr Štengl představit v Krásnejch ztrátách dva nové titul, a sice 3,14čo! a Ach! Večer začínal od 19:00, ale v případě knihy 3,14čo! nebylo předkým ji představovat; kavárna byla liduprázdná. František Dryje totiž čiperně rozeslal do všech časopisů pozvánku, kde uvedl čas 19:45, tedy předpokládaný čas jeho vlastního čtení. Prachobyčejné křupanství. V 19:45 se Krásný ztráty zaplnily a mistr si mohl dosyta užít svou hodinu kavárenské slávy.

MIMOŘÁDNÉ ROZŠÍŘENÍ (!) PROGRAMU

Nakladatelství Petr Štengl a kavárna Krásný ztráty
Vás zvou na uvedení sr/k/andální knihy
(nejen!) politické satiry

František
Dryje
ACH!
angaloaná poezie A. D. 2013

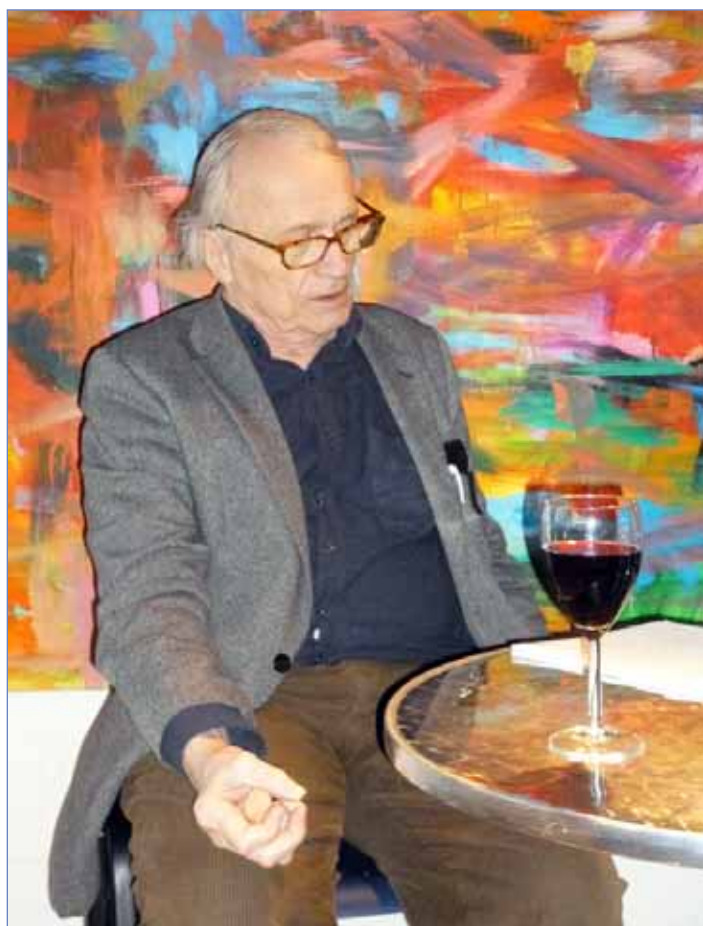
...zástupy zpěvnatých valí se kamenem
tu kníže úsměvem na bok se obrací
KNÍŽE MÁ KLIDU BLÍŽE
ach, KNÍŽE DOBRÉ LÍŽE
Ovenku objímá, a živí život snu
potí se, má potíže
ach, kníže dobře ví, že...

V pondělí 8. dubna 2013 v 19.45 hod. – kavárna Krásný ztráty, Náprstkova 10, Praha 1

Podání trestního oznámení na autora a nakladatele pro tr. čin pomluvy, resp. žaloby podle § 11 obč. zák. na ochranu osobnosti zvažují:
ing. Václav Klaus, CSc., bývalý prezident republiky ČR
ing. Miloš Zeman, současný prezident republiky ČR
Karel Schwarzenberg, ministr zahraničí vlády ČR
JUDr. Karolína Peake, místopředsedkyně vlády ČR
Milan Křižák, velkonarcis ČR
David Černý, specialista na kriploidní čuráky ČR
Ladislav Ják, rocker, bývalý ředitel ideologického odboru prezidenta republiky ČR
JUDr. Marek Benda, leguán a poslanec Parlamentu ČR
RNDr. Alena Zárbynická, meteoroložka a moderátorka TV
...a další

Jako předskokané vystoupí od 19.00 hod.
Michal Šanda, Jakub Šofar a Petr Štengl,
kteří představí knihu nechutných internetových diskusí
3,14 čo!

V Knihovně Václava Havla četl 15. 4. Petr Král. Poslechnout si ho přišli mimo jiné Ivan Havel, Michal Ajvaz, Stanislav Dvorský, Petr Motýl, samozřejmě Wanda Heinrichová a i Jáchym Topol bedlivě naslouchal.

The logo for Gremioni features a large, stylized white letter 'G' on a blue background. Below the 'G', the word 'rem' is written in white lowercase letters. At the bottom, the word 'lini' is written in white lowercase letters. The entire logo is set against a blue background that is part of a larger graphic element.

J. E. Purkyně:
Red Bull jedině!

Fotoaktualita

T

roll
ové

Čítanka DA: **Pavel Herot** **Kus mne v čítance**

Pavel Herot se narodil 28. 10. 1965 v Třebíči. Žije a tvoří
v Martínkově na Českomoravské vrchovině.

Vydal básnické sbírky *Evangelium zázraku* (Cassandra,
Praha 1993), *Hlavy z podzemí* (Alfa-Omega,
Dobřejovice 2005) a *Kus mne v čítance* (2008)

Kniha *Kus mne v čítance* vznikla jaksi mimoděk. Není to tradiční, autorem koncipovaná sbírka; čtenářům tu předkládáme v surovém stavu e-maily, které mi Pavel Herot posílal v průběhu let 2007 a 2008. Obyčejně korespondenci z počítače mažu, jakmile splní svoji jepičí funkci. Tu Herotovu jsem uschoval. Připadlo mi, že poslat tohle všechno klávesou delete z Microsoft Outlooku do virtuální nicoty, ochudil bych českou literaturu o dotek génia. Jsou to texty jako řemen od cirkulárky.

Michal Šanda

lépe oholit si hubu než na ni dostat od nějakýho skřeta od hlavy k prdeli většího

já ráno se holit musil protože mne čekala cesta do města za nákupem s baťohem. jednou jsem se oholil a vzápětí zapomněl že jsem se již holil namydlič se a holil se znovu a naříznul si levé ucho ale to teda slavnostně. kůž je v těchto místech dobromyslně jemná lehce jde naříznouti. vzdal jsem čest stékající krvi a nechal ji svo-

bodně téci. na můj vkus jí bylo přiměřeně aby mne ujistila a uspokojila že v mém těle taktéž koluje jako např. u druhých. mé tělesné seskupení vnitřní i vnější je od samého počátku prapodivně pozoruhodné. několik snímků když mne otevřeli v Brně a to od pupíku k varlatům je zaznamenáno v lékařské učebnici takže se nachází kus mne v čítance. druzí tam mají básně povídky kresby a já tam mám střeva anonymně což mne mrzí.

až když jsem uslyšel
Armstrongovu fujaru
na měsíci trochu se
mi ustálilo
rozvodnění mysli. to
je nejhorší co může
být když se ti podaří
zamrznout mozek
funguje je ti horko ti
co zmrzli a už
nerozmrzli to znají
zima se promění
v žár. ozubí se střeva
a krev rozřezávají
rozdělují podle
abecedy do takových
jako máslových
kostek. mozek
propojí hemisféry
levou v pravou a to
taky nedělá dobrotu.
zazimuje se scvrkne
obalí mechovým
hlenem a vyčkává.

medici a to i možná ve Florencii ti na to panečku musí koukat. to tehda lopata byla nažhavená. když jsem se vracel v poledně ze Silvestra na kole kolem mne projel hrobník a na celou náves zakřičel: nazdáár divadlo! on mi tak říká. sakra sakra jsem si řekl z toho nevěstí návštěva nevěstince spíše jablčná vůně márníční. prasknul jsem s sebou na divan a nevím co se to nahrnulo do mé stratosféry. usnul jsem v sedě oči v sloup neodpovídajíc. tělo zůstalo v maximálním tichém hvízdění. máma honem zavolala souseda ten mne ohledal. jak jsem to uslyšel zamumlal jsem grkmld vrsx. další den v poledne jsem se probral a odešel se k dalším sousedům napít kozího mléka. ti již se poptávali po mém stavu z hlediska zprávy která se roznesla od domu k domu no to jsou takové běžné skutkové růžolící podstaty.

sluneční tanec mosazných kuliček v nepitném stavu

ráno jsem napsal: nebudu psát do sloupů rádí jak tomu bývá místo čárkami oddělím pomlčkami to mi připadá jednodušší – medvědí kýta na řezníkově stole – po jeho potem slizkých zádech – krasobruslí stromky – trojitý axel a pád na zem v obraz na kterém je zalesněný les – napadený kůrovcem a hájovna na žulovém podstavci. z kýty maso padá do porcelánové krabice potištěné roztančenými figurkami – leč ze špatně míněné estrády – což se podle zubů pozná – estrády z extemporické asketické estrády krvechtivosti – nesouznění člověka s přírodou jehož zvířata ho naučila chování a mluvy – všechno mrtvé v život se obrací kromě zpětné návaznosti – to je předzvěstí ženy co z dlaní plné bradavek přilepuje ve své prso – když tak učiní objeví se další – než nezбудe volného místa na jejím těle a na muže spadne úděl podobný – celý povrch těla -> samý úd... a jdu sbírat ořechy to jsou moc milé kuličky na které když se šlápna tak nahlas křupají což je zvukově lahodící jinak jsou nám k ničemu ale rozdáváme je dětem na hraní.

moskytové skrytí

jsou to vyhozeniny co se lépe sbírají. nikdo je nechce. muchomůrky zelené hříbky hlízovité a další. lidé jimi opovrhují. bojí se jich. kdo se bojí ať do lesa nechodí. plné lesy vyděšených pokřikují manželských hádek frotštění profesorovo plížení vpřed s navijákem na ryby jako by se spletl milostné vzdychání a já s fotoaparátem fotím šmouhy divná abstraktna a přitom sbírám houby co nikdo nechce. ty doma na zahradě pohřbívám za účasti své osoby a osob co jsou ve mně ty vylezou v černém obleku a s tvářemi taktéž utvoří kolem díry s houbami kolo a poplákávají. jedna zabručí tesklivou leč falešně znějící píseň chórovitou. a pak se usedne a vzpomíná. a další den znovu. čeká mne stavba pomníku nechtěných a zavržených hub.

celkově jsem se zapomněl

hledal jsem se hledali mne až v haldě papírů jsem usnul omotán jimi zmrazený do budoucnosti pouze ze mne dýmal cigaretoový kouř a občas nějaké příšery vylétly z těla. až když jsem uslyšel Armstrongovu fujaru na měsíci trochu se mi ustálilo rozvodnění mysli. to je nejhorší co může být když se ti podaří zamrznout mozek funguje je ti horko ti co zmrzli a už nerozmrazli to znají zima se promění v žár. ozubí se střeva a krev rozřezávají rozdělují podle abecedy do takových jako máslových kostek. mozek propojí hemisféry levou v pravou a to taky nedělá dobrotu. zazimuje se scvrkne obalí mechovým hlenem a vyčkává. a my tomu navenek říkáme ochabení zájmu citové strádání druhotné vykapávání nevole a máme toho plný náručí toho nepohrdlořezenství. včely se moc brzo zazimovaly vlaštovky dříve odletěly to mne mrzí sice jsem dvě pochoval (do země nikoliv v náručí) ale kdo ví co by je tam ve světě čekalo. Ital by je sežral nebo větry smetly do vln oceánu. tak spí u nás na dvoře. lépe v zemi zdejší než za výkalem v zemi talíánské.

dá se to nazvat prací když člověka něco baví?

práce to je zneužití pravomoci lidočlověka. zase chodit a chodit pořád do stejných dveří a každý den a nejhorší na tom je že ráno kdy každé rozumnej mulec jde spát to může někdy zamávat a zaplápolat s majestátností jedince který tímto se ocitá bez pomoci světských opiových sebebranců. v tomto se nikdo tebe nezastane na ulici. neřekne: chlapče a kam pak jdeš. neměl bys chvostospěchy naverbovat opačně? a víš co tam nechod' ať si jdeš kamkoliv nechod' tam. přeci nepolezeš oknem někam kde mají řádně všechno zameteno a vytřeno. táhni domů spratku. ať už tě tu víckrát neuvidím! na druhé straně oni by čekali a čekali báli se o tebe. zatápěli do naffáků aby jsi byl spokojený. voda na kafíčko by se spářila s okolním vzduchem a vytvořila průhledné kuličky v průměru až 5 cm a ty by balancovaly na pavučích nitkách. některé spadly a zabily se. to vlastně ani není možné tam nejít. já bych taky šel a jak rád. pokoukal foto hezkých hereček. zjistil kdo kde a co. občas z toho všeho chodil do kolečka nebo pozpátku. to doma nemám. a kam jsem přišel vyděšení jenom způsobil. na jeden úřad mne zvou a to přesně na den. hodinu už si raději neurčují. oni jsou vděční že ten den přijdu nikoliv až za 29 dnů. oni už se smířili s mým osudem. dokonce jsem jim napsal i roli aby si v něm zahráli. drobné štěkání aby se nemuseli učit z paměti slova. kdo z nich má psa tak cvičí podle něj. jedna psa má ale prý ten její nezavčeka tak chodí ke kamarádce která včekať umí i bez psa. halucinogenní revue prozatím první osudová. na slova toho Beethovena a mých slovních pasáží samozřejmě. je to moje osudová do toho mi nemůže příliš zasahovat kdyby to byla jeho osudová taky bych ji nechal na něm. ale jeho nápady a slovní hříčky беру на vědomí. venku to fičí jako když se o něčem důležitým rozhoduje. zasněžené mozek vidiny bílé. vidím z okna. meluzína na morbidní motorce z utonulých těl učí místní kluky pískat na prsty. to dodnes neumím. беру antib. napsal jsem antib a vzpomněl jsem si na Antibes u Cannes tam bylo pěkně ale to už je dlouho. tak jsem se včera dobře přiotrávil. je tlak vzdušným. kamna kouřily a kouřily. celá kuchyň jako v Londýně mlhovina. dneska je tam smrad. já kam se pohnu cítím vůni cikánského kouře dýchajícího z hadrů co nosím s sebou.

ony kamna jsou už dřevá takže jedu koupit další z inzerátu levně. ve středu. a večer jsem v neudržetelném afektu zakoupil za patnáct set foto s orig. podpisem Ringo Starra. něco musím v týdnu prodat a bude Ringo pod stromeček nebo lépe pár haluzí z borovice zastrkaných do oprýskaného nočníku když bude nalezena ztracená váza tak tam.

chorálisté čekají

nervózně pofukují a já zápasím s těmahle vichřicemi. hází mi tu po sobě hlavami druhý si ohmatává provaz jako by mu to jednou nestačilo. stejně by mu byl k ničemu. prej motouzek co se mu líbí. jo motouzek lano jako bejk. z toho budu mít menší projev od Svazu polohou vodorovně vzpřímenou. mají své odbory ty mne už udělily pár důtek napsaných na kuse dřeviny. já to tu všechno zrechtuju. to bude v pořádku. jsem na ně mírněj. dokonce jsem jim slíbil že si mezi sebou můžou udělat Mikuláše. hlavy přilepím voskovým lepidlem potáhnu lebku prasečí kůží pomaluji. mezi otevřená ústa vložím náhradní-umělá-polozavřená prostě je polidštím. vánoce nebudou od doby před pěti lety co jejich hlavy spolykaly figurky z Betlému nebyvalé hodnoty. jako dárek jim každoročně Svaz naděluje helmice čepice a nafukovací pany. já mám pouze mužské oddělení aby mne nenapadly perverzity viselecké ženy. a nastal chorál.

dneska to byly zase pecky

taneček se šátečkem v hubě. s nikým jiným než se sebou pouze mně chtěl přebrat holku Vítek z Třebíče nějaký gympl student Nezval. tak jsem jí to vysvětlil tedy sobě si to vysvětlil že co se do mne strká. v nestřežené chvíli šáteček mi sebral. zadupal a vykřikl po té mé ošklivce: sbohem! není nějaký divnej určitě není on-line. on ten život byl a je někdy takovej že si druzí myslí když zavzpomínám že kecám. nemyslí si to ti co mne déle znají. ti mi radili ať to nějak zpracuji napíši paměti. ono se to ožívá stejně v tom co napíši. choroba stárí je kornatění cév to si dotyčný nevzpomene jak se jmenuje ale co bylo za mlada to popíše do posledního detailu. na takových asi pár dnů bych to potřeboval v mírnější formě a po herotovsku. dneska jsem si také zapisoval. v tom srabu ještě si troufám zapisovat že žiju.

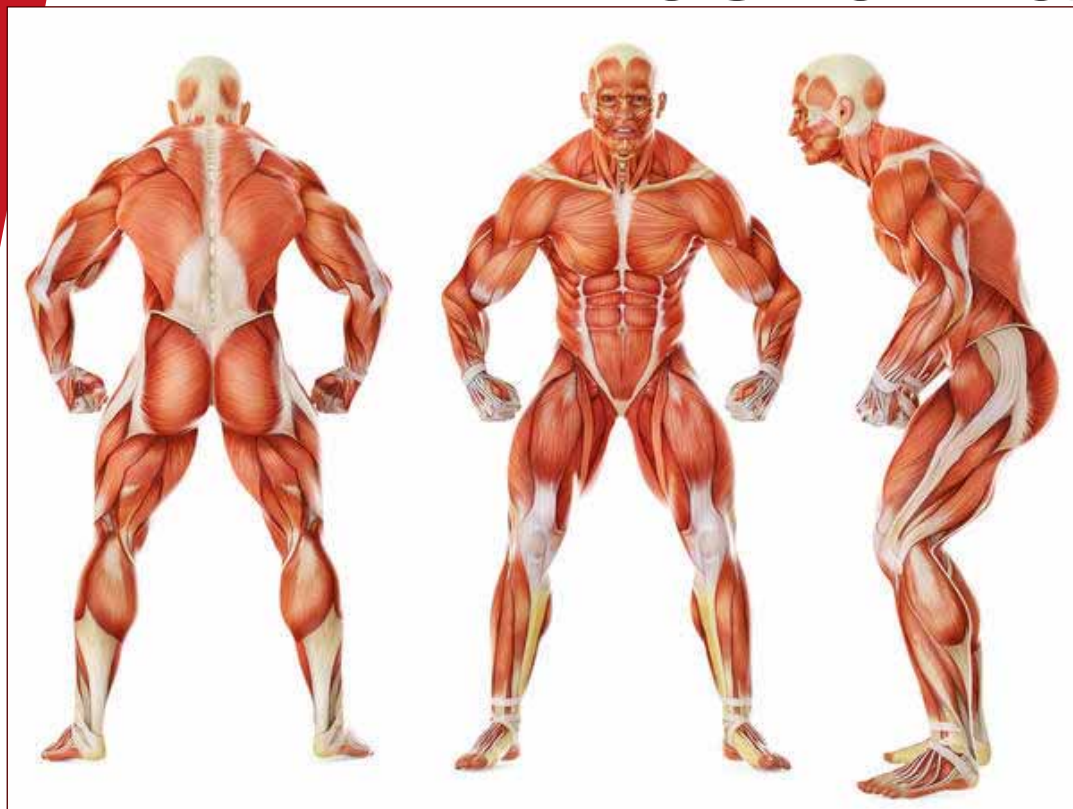
jo motouzek
lano jako bejk.
z toho budu mít
menší projev
od Svazu
polohou
vodorovně
vzpřímenou.
mají své odbory
ty mne už
udělily pár
důtek
napsaných na
kuse dřeviny. já
to tu všechno
zrechtuju. to
bude
v pořádku. jsem
na ně mírněj.
dokonce jsem
jim slíbil že si
mezi sebou
můžou udělat
Mikuláše.

T

roll
ové

Reklama

Posilovna

Hru ocení především divadelní soubory, které potřebují posílit svůj ansámbl. Máte v angažmá nadějněho mladého herce s aspirací na Romea, ale je to neduživý třasprdelka? Zařadte do svého repertoáru hru *Posilovna*! Hvězda vašeho souboru zesílí tak, že po Romeovi bez sebemenších obtíží zvládne i roli Tarzana. Dámy v hledišti budou šílet po jeho mužném hrudníku a bicepsech. Hra je ale prospěšná všeobecně pro každého herce jakéhokoliv věku, u herců starších posílí se notně jejich zdraví a už nebude odřeknutých představení z důvodu onemocnění. A což teprve ctěné herečky. Jsou zde pouze dvě ženské role, ale dozajista rozpoutá se o ně rvačka, protože autor této hry garantuje, že kila půjdou dolů už po dvacáté repríze. Být šlank, která by to nechtěla? Hubnout a navíc v pracovní době! Kulisy tvoří skutečné posilovací stroje, žádný papírmaš; při jejich stavění a bourání zesílí i neumělecký personál divadla. Existuje lepší doporučení? Neváhejte a zařadte do svého repertoáru hru **Michala Šandy** *Posilovna*!

Od téhož autora doporučujeme hry:

Sorento

Španělské ptáčky

T
roll
ové

Básníci maj kopat ty hajzly do koulí

Petr Štengl hovoří
s Františkem Dryjem

Roman Rops odmítá být označen za angažovaného básníka. Píšu zkrátka jen o tom, co mě sere, říká. I Vy v autorské poznámce doplňující Vaši sbírku Ach! (angažovaná poezie A. D. 2013) píšete, že je cyklus Ach! výrazem Vašeho dlouholetého nasrání a fascinace politikou. A zároveň, že jde o pokus nadžánrově či mezižánrově uchopit a prezentovat pojetí básnického diskursu, jemuž se u nás říká angažovaná poezie. O novou, současnou definici angažovanosti se pokusil Karel Piorecký. Jak je Vám jeho definice blízká či vzdálená?

Nasrání je komplexní postoj (emotivní, hodnotový, intelektuální) a jeho literární vyjádření představuje formu určitého společenského angažmá. To je východisko úvahy. V čem spatřuji specifickou „angažovanost“ svého psaní se pokouším vysvětlit v dalších pasážích: je to prostě vyslovení názoru, kritického názoru a postoje k „vnější“ skutečnosti, k vnějšímu světu, k „objektu“, jehož speciální součástí je i takzvaná věc veřejná – *res publica*. Což je docela hezký výraz, bohužel zprofanovaný jistými nechvalnými politickými lůzry, zmrdy a arivisty. Já se v tom doslovu vymezuju vůči socrealistickému či obrozeneckému konceptu angažované literatury, který tady všichni známe ze školy, ať už nám z něho kyne Ždanov, Štoll či Rzounek anebo Alois Jirásek. Básník (potažmo umění) má sloužit, ne posluhovat! To je ta osvěcující varianta jednodušné idiotské doktríny. Proti tomu stavím pojetí, dle něhož má básník *souložit...* se svou básní na doraz, na život a na smrt. Přečtěte si to.

Ale když já jsem si konečně přečetl článek Karla Pioreckého, který zřejmě téma neo/angažo-

vané poezie znovunastolil, zjistil jsem, že to není až tak blbý, jak jsem se domníval na základě letmo zachycených blábolů (Vaníček, Kubíček, Těsnohlídek...). On vztahuje svůj koncept primárně k Adornovi, a to je autor, s nímž se shodou okolností v poslední době sblížuju čím dál víc, zejména v jeho přístupu ke kritickému pojmání dialektiky racionality a iracionality. Což je odedávna surrealistické téma. Effenberger nastolil a podrobně analyzoval i rozvíjel pojem „kritické funkce konkrétní iracionality“. Atd. Pokud Piorecký mluví o tom, že žádoucí je oproti „angažovanosti ideologické“ „angažovanost kritická, která naopak si zachovává významovou dynamiku a uměleckými prostředky podřívá myšlenkové stereotypy a zejména mocensky manipulované způsoby řeči“, můžeme tu vidět souvislost. I když nikoli totožnost, protože – jak známo – *surrealismus není umění*.

V jednom svém mailu jste mi napsal: „Já totiž seru i na literaturu...“ A co čtenář? Jak jste na tom se čtenářem? Na něj také házíte sranec?

Ne, ne. Ono je to jinak, přesnějc: seru na literaturu jakožto autonomní oblast lidského konání. Seru na specializace, na literární teorii pro teorii atd. Báseň, obraz, vůbec umění jako takové není cíl – leda pro literární či výtvarné teoretiky – je to – má to být – prostředek poznání či způsob vyjadřování určitého poznání. To je jeho primární funkce. Funkce následná je komunikace. Pokud se rozhodnu svou práci zveřejnit, dávám tím najevo zájem o druhého, tedy vlastní komunikativnost – nenabízím se, nicméně, protože já beru tvorbu osobně, odhaluju se, odkrývám. I v tomto

Explicitně
a natvrdo jsem
téma pojednal
v pamfletu *Starší
manažeři* (2006, in
A2 8/08, zařazeno
do sbírky *Devět
způsobů, jak přijít
o rozum*, 2012).
No, vono by to bylo
celkem jedno, ale
teď jsem se zrovna
dočetl v *Hostu*, jak
jedna pani (jedna
z mých múz,
mimochodem)
povídala, že
„dokonce starý
surrealista“ (tedy
já) něco veršuje na
stránkách *Tvaru*. Já
ti dám... veršuje! Já
ti dám na
stránkách!

smyslu je surrealismus otevřeným systémem (samozřejmě, pokud je vůbec systémem, toť spor letitý). Pominu-li ješitnost a narcismus, sublimaci a tyhle věci (jichž se nijak nezříkám, ale věru, že už jsem se s nimi za ta léta porovnal a problém s identitou či sebehodnocením nemám), pak samozřejmě publikací textu vstupuju do diskuse. Takže na čtenáře nesperu... nicméně, svým způsobem taky: Effenberger říká: „Nehledáme čtenáře (diváky, vnímatele...) hledáme spolupracovníky!“ To dává smysl. Tvorba je proces, báseň či jakékoli dílo je jen jedinečným momentem tohoto procesu... A tak dále.

V diskusích kolem angažované poezie se ozvaly hlasy, které kategoricky prohlašují, že politika do poezie nepatří. Být angažovaným básníkem zní dnes pomalu jako nadávka. Nebo jako výsměch. Jak byste odpověděl na to, že se Vaší sbírkou jen vezete na vlně módního tématu angažovanosti? Je sebeupálení projevem angažovanosti? Je podpálení parlamentu projevem angažovanosti?

Právím, že takhle otázka nestojí. Spor mezi lartpourlartismem a realismem je starý jako romantismus sám, jako samo novověké pojetí literatury (a to zapomínáme na Villona). Takže ty vaše hlasy jen lezou ze záhroby. A navíc: surrealismus je realismus! Takže věže ze slonové kosti či „čistá poesie“ abé Brémonda a dalších rozumbradů jsou stejné apriorní konstrukty jako ždanovovská, obrozenecká nebo jaká chcete služebnost či veršované uctívání kultu.

Na módní vlny upřímně seru, a to nejen v literatuře, ale všude, kde je dokážu rozpoznat – v odívání je to, jak známo, hezky vidět. Dá se mimo jiné říct, že mé angažmá proti módě, módnosti, proti cool názorům, zjevům, snobům a hovadům všech váhových kategorií je součástí mého životního kréda a postoje, jež mimo jiné *vyjadřují písní*. Takže já se tedy na ničem vozit či převážet nepotřebuju. Takzvaná vnější témata,

včetně společenských, se v mých textech prosazují nárazově od začátku mého psaní v 70. letech 20. století. Za zmínku možná stojí rozsáhlá poéma *Mladí lidé* zařazená do sbírky *Šalamounův hadr* (2002), obdobné motivy se objevují v knize *Mrdat* (1998) atd. Explicitně a natvrdo jsem téma pojednal v pamfletu *Starší manažeři* (2006, in A2 8/08, zařazeno do sbírky *Devět způsobů, jak přijít o rozum*, 2012). No, vono by to bylo celkem jedno, ale teď jsem se zrovna dočetl v *Hostu*, jak jedna pani (jedna z mých múz, mimochodem) povídala, že „dokonce starý surrealista“ (tedy já) něco veršuje na stránkách *Tvaru*. Já ti dám... veršuje! Já ti dám na stránkách!

Takže ještě jednou: vylévat kritického ducha spolu se zákazem slova ideologie, což vlastně z druhé strany hrozí i tomu Pioreckému, považuju taky za blbost, za nedostatek představivosti a sebereflexe.

No a sebeupálení? Asi jak kdy, žejo. Palach to jako akt angažovanosti myslel. Jak to myslel mniši v Indii nebo v Číně, nevím jistě – některý protestujou proti okupaci Tibetu, že. Asi tím holt taky něco sledujou a chtějí říct. A s tím Parlamentem: snad, abyste to zkusil, ne? Požár Reichstagu byl jistě výsostně angažovaný čin. Kdyby to byl Hitler následně neprosral, mohli jsme se už v šesté či sedmé generaci ve čtvrté třídě základní školy učit, jak moudrý, odvážný a konstruktivní čin (der Heldentat) to byl. A jakej že byl Dimitrov zrasanej klausobolševik.

Kritické hlasy – problém s nimi spočívá v tom, že mají sklony k tomu určovat kategoricky, co do poezie patří a co už nikoli, mají tendenci, skoro jako při nějakém hokejovém zápase, vylučovat z poezie provinilce na trestnou lavici. Ostatně výstižně to za všechny shrnul Michal Jareš na jedné z každoročních diskuzí, která proběhla v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, když prohlásil, že fuj, angažovaná poezie, to se nedá

vůbec čist, a ublíkl si. Ten by možná asi Vaši sbírku, díky jejímu názvu, vůbec neotevřel.

Mně tedy tak nějak nevadí, že když má někdo názor. Ono je opravdu, ale opravdu náročné nějaký názor si v potu tváře vyrobít, natož odůvodnit, a eklektici všech barev duhy mě vždy otravovali a nudili. Každý máme – prý! – svou pravdu. A že to říkali už Karel Čapek a Jakub Deml... ba i ten Seneca. Někdo holky, jiné vdolky. Jimmy Hendrix nebo Michal David, *vsjo ravno*. A to nemluvím o neklasifikovatelné pluralitě postmoderních diskursů a horizontální diverzitě postojů. Atd. Jenomže pak končí jakékoli smysluplná diskuse, ba komunikace jako taková. Prostě všechna legrace. No není divu, když máme poslouchat plky o „smrti autora“ a sledovat v přímém přenosu z mistrovství světa v ornamentalistice klonované intertextuální masturbace či podobné sterilní piruety.

Takže když já někoho považuju za špatnýho básníka či za indolentního literárního teoretika, nevidím důvod to neříct a třeba ho i vyloučit ze společnosti soudných, tj. odněkud, kde si lidé považují imaginace a myšlení, jánevím kam. Nikoli snad takového nešťastníka zakazovat, k tomu jistě nemám úmysl ani puvoár, a nejsem žádné Štoll nebo Pánbu mě netrestej, Jiří Trávniček. (I když třeba právě takovému Jiřímu Trávničkovi, tomuto vulgárkapitalistickému Neokoniášovi české literatury, by snad už (*dameth, effendi!*) mělo být nějakým Božím zjevením, když ne přímo Františkovým ediktem zakázáno-vnuknuto přiblížit se k jakékoli knize blíže než na padesát metrů a ke studentovi/ce bohemistiky tak zhruba na kilometr. A ráno, v poledne a večer střídavě klystýr a tučné tranzitní sebemrskání! Ale to je jen takové volání na poušti – zbožné přání outsiderovo – *vanitas vanitatum*.) No a při takových názorových sporech – má se samo sebou za to – holt musím nějak přesvědčivě argumentovat, mít svůj názor, jak se posprávně říká, odůvodněn. Anebo taky:

vidět si do huby. A to je problém nejen elementární výrokové logiky. Toť onen úhelný kámen úrazu: musíme se totiž shodnout alespoň předběžně na nějakém základním referenčním rámci, jinak je to koza vo voze a vůz vo droze. Že ano. Na takové bazální neshodě přece stojí celá teorie postmoderního blbnutí se všemi těmi horizontalitami a dalšími a dalšími nabubřelými, milionoslovnými simplifikacemi myšlení.

Pokud by si pan Michal Jareš ublíkl do kabelky nad mojí poezií, aniž by ji četl, jen proto, že má ambici být nějak „angažovaná“, je mi líto, spletl si zřejmě ústavy (jeho správná adresa leží myslím někde na Praze 8, takovej oplocenej parkový areál). Ale to mi říkáte vy, já vskutku nevím, jak zrovna on tu svou blicí produktivitu odůvodňuje. Míval jsem z něho velice! náhodný a letmý dojem (například když před lety na stránkách *Tvaru* bezelstně objevoval ameriku Jiřího Sádla), že to není takovej vůl, jak by se snad dalo čekat. Já sám se pokusil své pojetí „angažovanosti“ (a ty uvozovky jsou nutné) předvést v textech *in concreto* a rámcově naznačit teoretickou formuli jednak v doslovu, a zejména v rozhovoru pro *Tvar* a (v rozšířené verzi) pro *Analogon*. Pokud by pan Michal blil i poté, co si to přečte, je mi líto podruhé, ale takovej člověk nerozumí poezii. Tím neříkám, že se mu musí má práce líbit, jen že ji nechápe. Její principy, byť bych je – ach, kurva! žel! – nedokázal v praxi adekvátně a hodnotně naplnit, jsou totiž universalistické.

Tak si to shrňme: Vylučovat z poezie? Je mi líto potřetí, ale někdy to jinak nejde! Nikoli však apriori, kvůli jménu či údajnému názoru, přístupu, nýbrž aposteriori – například: pro blbost, impotenci či nekompetenci. A na základě sdílitelných a jakžtakž sdílených kritérií – argumentů. Nikoli tedy lavice trestná, nýbrž navěky ne/náhradnická!

Ještě k těm názorům: problém s názory u nás (a domnívám se, že tahle móda by-

la do literárního prostředí přenesena z politických „diskusí“) nastává v okamžiku, kdy má oponent opačný, rozdílný názor. Pak se totiž stává nepřitelem. Jan Čulík to celkem trefně komentoval takto: *Snaha za každou cenu ovládat diskurs je totalitní a komunistická, pořád všechno dávat do uvozovek a rámovat to „mým správným, jediným“ postojem. Normální je respektovat i jiné postoje – nemusíme dostávat infarkt z toho, že někdo si myslí něco jiného než my. To je podstatou demokracie a plurality.*

Dnes nic nebrání nikomu říkat své názory nahlas. Jenže kdo určuje, který ze základních referenčních rámců je ten pravý? Která ze Společností soudných? Jistě, ona bazální neshoda, na níž stojí celá teorie postmoderního blbnutí, je ovšem průšvih. V akčních filmech s Caludem Van Dammem vždycky před tím, než se ocitne v aréně, mu nezapomenou říct, že existuje jen jedno pravidlo: žádná pravidla nejsou. A on to, pašák, po každé vyhraje.

Nevidím důvod, proč by si Jiří Trávniček neměl považovat imaginace a myšlení. On je, pozoruji, taky Vaše oblíbená oběť.

Ále houby z politiky. Vy jste nečetl polemiky Šaldovy s Karlem Čapkem? Jak si Nezval podává chudáka Halase? No, o starších surrealistech nemluvím... Říkalo se, že přebírali hašteřivost od toho Marxa a Engelsa, ale přečtěte si jejich nadávky Claudelovi, a Claudelovy nadávky jim. Claudel je okresní přebor... nemá, chudák, fantazii, argumentuje ad hominem, no samozřejmě, ale blbě – na rozdíl od dejme tomu Artauda, ale třeba i takového Bloye... Pamflety a pamfletické polemiky jsou myslím vlastní romantikům, dekadentům, stejně jako klerofašismům. Ovšem, záleží na míře a úrovni, že ano – Šalda urážel noblesně, Durych či Deml (přišlo-li na to) uboze. Ovládat diskurs? Takhle generalizovat nelze, záleží na kontextu, holt i na úrovni oponenta. Něco jiného je

Já bych neřekl popuzuje. Spíš přijde tristní. Osobně znám jen Vaníčka, je to takovej docela slušnej vyjevenej člověk – ale, co je serioznost v kritice a teorii, bychom si asi museli vyjasnit. Například sotva lze pochybovat, že jeho slavná recenze Králových *Medových kuželek* – jak jsem již řekl v rozhovoru s Adamem Borzičem – vstoupila nevratně do dějin literárněvědného mašiblu českého. On sice teď prý *off record* tvrdí, že to myslel ironicky, jakože z legrace, vcelku je mi to jedno a nejsem jasnovidec, ale bude to nejspíš jen další pokus o naivní alibismus. Jakýsi popletený, pohříchu černobíle schematický koncept básnických tematizací totiž vyjadřuje jeho ideu co novoteoretika „angažované poezie“, tahle on to vskutku nějak zmatečně vidí.

polemizovat s Jiřím Brabcem třeba ohledně Kalandry nebo Masaryka, či s Typltem o Salvadoru Dalím, a něco úplně jiného je reagovat na ignorantství Jiřího Trávnicka stran relevantních funkcí moderní literatury. Přečtete si jeho polemiku s Petrem Králem – to je přece žalost, troska kreativních ambicí, argumentace mimo všechny mísy, jež se nabízejí k vyprázdňení. Takže já skutečně stejně jako Vy nevím, jak se stalo, že tenhle akademik a snad i člověk nechápe principy a funkce kreativní imaginace...

No a s tím referenčním rámcem si nerozumíme: já říkám, že musí být vytvořena *předběžná shoda* – nikoli oktrojována pravidla, dle nichž – jak praví jistý suverénní Joe – hraje džentlmen s darebákem. A říkám taky, že to je problém. Například aby se strany zavázaly, že budou v diskusi respektovat pravidlo o vyloučeném třetím, to dá fušku. Nebo, proč pořád dokazovat, že plagiátor či replikátor (když jsme u těch akčních hrdinů) není tvůrce.

Nebo... Vona demokracie je prý diskuse. Vocaď pocad', žejo, když na to přijde – také o tom mimo jiné píšu, s náležitým implicitním odvoláním na Whitmana, ve své sbírce. (Nebo: „Surrealismus v diskusi!“ Četl jste to? No, nic moc.) A tak mi řekněte, proč bych měl dostávat infarkt z toho, že je někdo vůl? Spíš se tím bavím, nebo ještě spíš otravuju... S volem se přece nedomluvíte. Naseru se, až když se takovej vůl naparuje nebo škodí. Například když nekompetentně rozhoduje v grantových komisích... Proč myslíte, že nedostala *Dobrá adresa* ministerskej grant?

Čím Vás tak popuzuje trio Vaníček, Kubiček a Těsnohlídek? Které jejich výroky považujete za bláboly? Jakub Vaníček je seriózní literární kritik, Honza Kubiček konceptuální básník a Honza Těsnohlídek? Ten přišel s novým zápisem poezie, všechny ty odmlky, přerovy v řeči, promluvil bez nějakých složitých metafor za generaci bez pravidel a bez zábran. Posunul poezii blíž k médiím a pokusil se ji prodat, což mu nejspíš nebude nikdy prominuto těmi, kdo v ní vidí nedotknutelnou matku vyvolených.

Já bych neřekl popuzuje. Spíš přijde tristní. Osobně znám jen Vaníčka, je to takovej docela slušnej vyjevenej člověk – ale, co je serioznost v kritice a teorii, bychom si asi museli vyjasnit. Například sotva lze pochybovat, že jeho slavná recenze Králových *Medových kuželek* – jak jsem již řekl v rozhovoru s Adamem Borzičem – vstoupila nevratně do dějin literárněvědného mašiblu českého. On sice teď prý *off record* tvrdí, že to myslel ironicky, jakože z legrace, vcelku je mi to jedno a nejsem jasnovidec, ale bude to nejspíš jen další pokus o naivní alibismus. Jakýsi popletený, pohříchu černobíle schematický koncept básnických tematizací totiž vyjadřuje jeho ideu co novoteoretika „angažované poezie“, tahle on to vskutku nějak zmatečně vidí. Škatulkuje poezii na popřevratový dominující „lyrický deskriptivismus“ (generace Typltova a spol.) a „realismus,

až naturalismus“ (nyní nastupující po-po-
převratová převratná generace, Těsnohlí-
dek a spol.), který se odvrací od samoučel-
né metaforiky a zvrací se k té jediné skuteč-
ně skutečné skutečnosti, ble ble ble.

Tady se jedněmi dveřmi odkrývá žalost-
ná nicotnost celé té nedávné polemiky o an-
gažované poezii, jak jsem se s ní kvůli vám
zběžně seznámil. Ty lidi jako by spadli
z Merkura (Mars mi přijde už takovej pro-
vařenej, navíc ta stavebnice má něco do se-
be...). Mluvěj o mladým Těsnohlídkovi jako
o kdovíjakým generačním zjevení (ostatně
stejně jako vy ve své otázce), jen mu střída-
vě přikládaj na čelo záporné nebo kladné
obklady. A ten vocas dokonce někde pálí ně-
čí knihy. Jako by nikdy nečetli Koláře, auto-
ry Skupiny 42 (z mého pohledu samozřej-
mě přečeňovaný), Zábrany překlady Cor-
sa, Ferlingettiho, jako by to nebyl takovej tu
více, tu méně řidkej odvar z něčeho. A lho-
stejně, esli to kluk myslí upřímně, nebo ja-
ko pozlacenou rejži co ten Grossovic mašin-
fír.

Pokud se ovšem nepletu, onen generač-
ní motiv vnesl do diskuse Typlt (jehož mám
jinak rád a respektuju ho!), když někde na-
psal, že ti blbci nevědí, o čem mluví, a že
svoboda je jednou svoboda a reálsocialis-
mus byl hnus a že volaj po novým Štollovi
atd. Na to mu odpovídá ten druhý krotkej
divočák, mně jinak zcela neznámej Kubí-
ček: „Jaromíre, k tvému poněkolkáté opa-
kovanému tvrzení, že chci nadřadit funkci
apelativní estetické: nic takového jsem ni-
kdy neřekl. Řekl jsem, že umění si uzurpu-
je estetickou funkci pro sebe. Nejde o potla-
čení estetické funkce, ale o pravý opak: o je-
jí totální rozšíření. A nejde vlastně o zruše-
ní umění, ale o zrušení instituce umění, což
znamená jeho osvobození. Instituce je věze-
ní. Instituce umění je vězením pro umění.
Vylamme mříže! Otevřme dveře!“

Jeden se nestačí divit. Kde a hlavně kdy
to žijeme? Ví takovej Kubakubikula něco
o dadaismu, že za devaterými vrškami žil-
byl nějaký André Breton? Nedejbože Teige,

Effenberger? Co je třeba kde vylamovat, ja-
ký posraný instituce, jaký pořád dokola ge-
nerace jakejch husákových nebo havlovejch
nebo já nevím kardinálmáškovejch dětí?
Co je to za blbosti po tom všem, co se od 20.
let minulého století vylámalo vylomenin
a jednou estetických podruhů antiestetic-
kých zubů? Hálek, nebo Neruda? Toť věru
zásadní aktuální otázka! Neznajíce ani toho
Šaldu, takhle si tu zdemistní literáti a jejich
Brabcem od zkoušky vyhození exegeti na-
bubřele přivlastňují a hned taky zatepla
parcelují celý svět. Pokud by si tihleti ma-
lí těsnohlídci přáli návrat socrealistickéjch
psudokánonů, totalit a diktatur a takovejch
vymožeností, tak nejsou nezkušený, gene-
račně limitovaný, nezažili chudáci bulíci
TOCOMY atd., nýbrž jsou prostě a jednodu-
še blbí. Ale voni to ani nechtějí, to je jen ta
stále zelená krasodušská lartpoulartistická
obsese, jíž jaksí trpí i jinak soudnej Jaromír
T. Voni chtějí kritizovat poměry – Vaníček
jim hučí do kebuly, že musej přece tepat
nešvarný poměry. Že je něco ve vzduchu.
No, popravdě, nemusej! Ale můžou. Znaj
tihle votroubci aspoň obsažnost kréda pre-
ferujícího *možné proti skutečnému*? Znaj
hovno! Měli by si holt i s celým Vaníčkem
pořádně přečíst rozhovor Švejka s kucha-
řem okultistou Jurajdou na téma, zda se
smí či nesmí střílet na vagony Červeného
kříže.

**Koukám, že Vy jste hned s každým ho-
tov. Vyjevení Jakub Vaníček, autor lite-
rárněvědných mašibů českých, naivní
alibista, novoteoretik angažované poe-
sie se zmatečným viděním, škatulkovač
poesie, votroubek, kterej zná hovno.
Kdybych si Jakuba měl představit podle
Vaší charakteristiky, tak potěš pánbůh!
A přitom Vás nazdvihne taková nevinná
zmínka jedné z vašich múz o veršujícím
starém surrealistovi.**

Ale děte. Já se *starým surrealistou* nad-
zvihnout necítím, to je spíš poklona. Vždyť to
je kariéra! (Kdo z vás na to.. mééé?) Jen

jsem náhle pocítil potřebu doplnit odpověď
na Vaši otázku-domněnku, že se snad ne-
dejbože vezu na těch z nebe spadlejch mód-
ních vlnách... Což je pitomost. Napadlo to
Vás, a to jste slušnej člověk – akorát jste ode
mě nic nečetl –, a když už i má múza bystře
nahlédla, že „dokonce“ *taky* něco nahonem
veršuju... To byl ten moment, na nějž jsem
zareagoval. Múzy si musíte kultivovat, jinak
vám rostou jak bejlí v obejváku! (Tak mě na-
padá, že múzy se mají bít, dokud jsou mla-
dé². Jamek kdysi měl takovou sbírku, žejo...
Krkavčí múza. Tak jen zvolit jiné, bytostně
přiléhavé adjektivum, a je na bestseller za-
děláno... Nějaké anachronicky passé avant-
gardní? Nenapadá Vás něco?)

No a Vaníček: já netvrdím, že každý slo-
vo, který kdy Jakub napsal nebo řekl, byla
úplná kravina. Ale recenze na Krále *je* maši-
bl, rozvádět to už nehodlám. A na rozdíl od
jiných zde pojednávaných osob, jeho články
či názory a postoje jsou mi známy. Účastnil
jsem se spolu s ním živé i mrtvé diskuse
o surrealismu na stránkách Lidových no-
vin. Eště ji mám schovanou. A on to byl,
kdo napsal diplomku o Effenbergerovi.
Myslel to dobře, vo tom žádná, ale je to –
a tady mi věřte, že vím, o čem mluvím –
chaotické. A to je, prosím pěkně, eufemis-
mus. Takže hotov nejsem „hned“, ale na zá-
kladě jisté vědomosti. Divný, žejo, když se
tak vytahuju – ale tohle je rozhovor, ne ana-
lytickej či kritickej text na 50 stran. Ptáte se
mě na mé názory, já odpovídám. (A toho
votroubka uvádím, doprdele, v plurálu.)

**Krotkej divočák, Kubikula Honza Kubí-
ček, vystudoval bohemistiku a o litera-
tuře má velmi dobrý přehled. Zvolil
vlastní cestu. Až na pár výjimek však zů-
stal nepochopen. Naštěstí literární teo-
retik a kritik Karel Piorecký přesně po-
chopil, oč v Kubíčkových *Kapitalistic-
kých básních* jde. Honza Těsnohlídek
zjevením je, ať už se nám to líbí, či niko-
li, v pozitivním, či negativním slova
smyslu. Koneckonců, kdyby byl tak bez-**

Ale hele, není v tom
zdaleka sám, takže
zoufat nemusí: von
totiž neodadaismus,
stejně jako celej
konceptualismus se
všema Warholama
světa je založen na
jeden velikananánánský
kravině! Chybě.
Vomylu a mejlce. Na
totálním zprasení
Duchampa. Když si
tenhle geniální
mystifikátor dělá prdel
z Umění, tak voni
přijdou, ukážou
prstem na tu jeho
záchodovou mísu (aby
byla inovace, tak třeba
použitou, že...) a
zvolají mocným
hlasem: „Ecce krása!“

**významný, nebude se o něm například
Jakub Řehák zmiňovat ve svých ver-
ších.**

No dobře, dyť já jim to neberu, možná kluky jednoho jak druhýho Brabec (nebo spíš Vojvodík, žejjo) vod zkoušky nevyhodil, třeba maj červenej diplom. Jak tak čtu do-datečně toho Kubička (jak jsem měl, ksak-ru, vědět, že von je Lakatoš a naopak?) – tak vidím, že toho studia spíš přebíral. Zase: myslí to nejspíš nějak dobře (jak se marně snaží vysvětlit už Typltovi), ale *Kapitalistický básně* jsou básně a la teze – jednou teze morální, podruhý maková, zejména literár-ní: abychom zrušili hranice tý literatury, tak je přímo cejtít samými konečkami chloupků v nose, jak ten vzornej student „dělá literaturu“ a jak si na tom zakládá. Pa-nečku. Pro mě je to hodně málo, z jeho ti-síckrát snad už v 60. letech permutovaných mystifikačních mystifikací i antimystifikač-ních experimentů s konkrétní či konceptu-ální fabrikací jen tu a tam probleskne tro-chu toho života. Když například jakože zbásní nějakou novinovou zprávu nebo člá-nek... To je aspoň nějaký sdělení – trochu tý destilovaný sice, ale snad přece jen krve. Ty záslechy, kterejma se i my starý, ba i mladý surrealisti občas zabýváme (ale kriticky, je-jich psychosociální rolí a funkcí!), už jsou ustylovaný, polopaticky apelativní, nemá to ani apollinairovskej biedermaier, ani au-tenticitu syrových krátkých spojení pro-mluv-průjmů, humoru poskrovnou, spíš na-opak (ale to je schválně, jasně). Pioreckýho hodnocení tu po mém soudu prokluzuje – autor skutečně usiluje o nějaké to morálně-sociální angažmá, ne, že ne (a je jedno, že ho nikdo nečte). Nemyslí mu to v obrazech, no bůže, to přece svede každé, stačí proli-stovat skriptá, tak zkouší podvracet oficiál-ní diskurs, jazyk atd., je to však více nebo i méně chtěný, vymyšlený. Prvoplánový za-stírání prvního plánu, tím, že jej prezentu-jeme jako ten nejprvnější plán, replikace ? la Bondy... ztrapněním bondy-principu. Když dva dělaj totéž, holt to není totéž, to

„říkal už mistr Sun, ten starej blbec“ (Lud-vík Šváb). Ovšem sám Bondy na to dojel, statní epigoni z undergroundu by mohli vy-právnět. Schováváná na schodech za trap-nost, jež bude trapná, nebo nebude vůbec... Pitomá, nebo nebude vůbec. Nebude vůbec, nebo nebude vůbec! Ad libitum. No tak jo, tak teda toho Bretona četl, pochopil sotva. Natřel to jen tak bokem bretonovskýmu dis-kursu, kterej si musel nejdřív vyfabulovat, ale on to přece přiznává, to je simulakrum, takže to nemůže bejt blbec... blbec je čtenář, když se nudí po sto padesátým permutova-ným žvástu. Konceptu bylo učiněno zadost. Žádost! Žvádost.

Ale hele, není v tom zdaleka sám, takže zoufat nemusí: von totiž neodadaismus, stejně jako celej konceptualismus se všema Warholama světa je založen na jeden veli-kananánánský kravině! Chybě. Vomylu a mejlce. Na totálním zprasení Duchampa. Když si tenhle geniální mystifikátor dělá pr-del z Umění, tak voni přijdou, ukážou prs-tem na tu jeho záchodovou mísu (aby byla inovace, tak třeba použitou, že...) a zvolají mocným hlasem: „Ecce krása!“ Už 50 let hubu nezavřeli. U nás tím vynikal třeba sta-rej zhrzenec Chalupecký... No a tak je to ta-ky takovej mustr pro básníky ex catedra. I na to máme múzy, a jaký...

A že máte svůj názor na Těsnohlídka, to je pěkný, že odmítáte vnímat kritické ko-mentáře... Holt každéj má svou pravdu, to už jsme řešili, a vy přece nejlíp ovládáte těs-nohlídkovskej diskurs. Je to skutečně ne-zralý – tím nenarážím na věk pisatelův. Již vždyť přece mladý Rimbaud nebo Wolker... vo Radiguetovi nemluvně. Že jo ano. Ale je-mu nedochází, že každéj popis situace neu-nese vždycky tíži své banality, stejně jako to ne vždy zvládne myšlení. Netvrdím, že ne-má vůbec talent. Ale to je málo. To je těch 10%... Ale 90%... to je ta tvrdá práce, jak Vám řekne kdejakéj zkušenostmi prorostlej zmrdr-mudrlant. Hovno, 90% tvoří vníma-vost a empatie. On je zatím u sentimentu. Ale nechci ho furt jen shazovat – například

ta slavná Rasistická poezie je vlastně docela dobrá. Vostatní vorteňáci nepochopili, co je hyperbola. Co je ironie nejen jako básnická figura. Je mi zas jednou líto. Myslím, že si toho všiml Kasal, ne? (Tak vidíte, pravda musí být! – jinak byste, vy kluci pitomí, lezli po stromech na Karláku, a to bysme se nedomluvíme!) Jenže pálit kvůli tomu knihy? To že je jako ta provokace? Šokovat měšťáka? (Když už, tak Měšťákovat šokáka, to je název jedny mý básně.) Tohle je jen obyčejná blbost...

Ale nechme už nepřítomné. Od uměle vytvořené blbé nálady se zdá, že většina společnosti dospěla k pocitu nasranosti. Myslíte, že se u nás dočkáme papiňáku? Ty od Zepтеру jsou děsně drahý. Mají básníci bojovat? Veršem, či bejsbolkou? Vypadá to, že zatím je u nás jen jeden bojovník – řidič Smetana. Ten se chopil fixky, a jak dopadl. Pak ještě kulíčkový atentátník. Ti oba jsou za své činy trestáni státní mašinérií. Básníci o jejich hrdinských činech mlčí...

Jak nás učí von Hayek a jeho přerostlý učeň Václav Klaus, za všechno může ekonomická základna. Ostatní sféry, včetně kultury jsou taková ta takzvaná nadstavba... dort na třešni, třešinka na dortu. Nebo to takhle říkali jiný páni? Takový fousatý vlasatý, myslím... jo, už vím: plastik pípl... a vydechl naposled. Když není za co žrát, bydlet, chodit k doktorovi a tavýhle prkotiny, šíří se nasranost řadou geometrickou. Katastrofické scénáře existují už celá staletí... a konec světa už nastal. Vládne tady vševálcující neoliberální ideologie a zejména neoliberální ekonomická a politická praxe kapitalismu se zvířecí tváří (ACH! Karlové, Poláčku či Čapku!) utrženého ze řetězu železné opony, jež ho držela po desetiletí v pragmatických, námezdníky tvrdě vyvzdorovaných mantinelech sociálního smíru a státu. U nás je tahle lidožroutská praxe ještě grotesknější a fraškovitější než na onom léta kultivovaném (tj. prostě sofisti-

kovanějším, vulgo pokrytečtějším) Západě, u nás mladí cool lidé volí ODS nebo Karla, tu cyber-hračku Kalouskovic děcek, venkov vyjadřuje svůj tradicionalismus a konzervativismus tím, že volí levici, intelektuálové se nejmenují Patočka nebo Masaryk, ale Ondra Vetchý, David Černý nebo Milan Knížák. Není divu, že reakce se dostávají. A nejen u nás. Lidi, jako třeba autoři knihy *Vzpoua přichází*, si myslí, že to už nemůže dlouho vydržet, že kolaps už nastal... že už bojím o holé přežití. A teď do toho ta feudalistická zasraná Čína se svým nelidskoprávním, otrokářským dumpingem... Nemaj to kluci kapitalistický lehký... nebo na to serou, žerou a mlaskaj, jak říkával Masaryk? Právě od stanovení této diagnózy jsou tady kromě politologů či filosofů taky básníci... Boj je slovo zprofanované. Básníci maj (nemusej, ale můžou, maj-li na to) kromě jiného kopat ty hajzly do koulí, když na to přijde. (Topolánek byl dobře vyvinutý cíl, že...) V surrealismu se to bere jako součást uplatňování primárních kritérií lidské svobody, či spíše permanentního osvobozování člověka ze spárů všemožných determinismů a fundamentálních zel. Neřeší se tu jen morální problém, jak by se zdálo a jak to ti dnešní hurá angažovanci stavějí... Ten je součástí širšího diskursu Svobody. Je to boj? No ve smyslu Stalinovy odpovědi proti otázkou na dotaz po relevanci a účinnosti katolické víry: „A kolik divizí má papež?“, to samozřejmě moc význam nemá. Poezie nemění svět, to si jen Breton tak angažovaně snil, že k tomu směřuje. Ale může se podílet na změně života... Je to minoritní činitel... ale kdo ví, co je a co není minoritní. Co vlastně vposledku je a co není utopie. A tak dále.

Smetana je fajn – a jeho postoj je srozumitelný i jinak dost zbedněným katedrovým demokratům. Najednou jsou konfrontováni s koncepty spravedlnosti a práva, a vidějí, že to jsou dvě rozdílné věci. Ale je to složitější, takhle by se to dalo ještě dalo zahrnout pod egidu starého sporu tzv. přiro-

zeného a pozitivního práva. Ale Smetana v detailu (pars pro toto) odhaluje konkrétní absurditu a vyčerpanost celého kulturně-civilizačního systému a zejména nekompetenci jeho teologů, teleologů a slouhů. Ať se jmenují Nečas, Klaus nebo třeba Zdeněk Svěrák (zrovna tohle je mi líto, nevím už polikáté). Toto je kvintesence Haškova Švejka, což byl – jak si zrovna v poslední době (má výročí, že!) polovičatě sice, ale přece jen všímaj i mudrci v literárních časopisech – bytostný a aktivní odpůrce zhovadilých podob a principů zhoubných bujení, jimž se říká společenské systémy. Anebo taky blbost lidská. A Smetana vůbec nedopadl špatně. Demonstroval úspěšně, stejně jako kdysi Hašek, že systém je principiálně zpuchřelý. Co si přát víc? Že to snad systém uzná? Péta a vlk Nečasovi znaj správnou odpověď.

Asi nejradikálnější básník je u nás Milan Kozelka. Jaký postoj zaujímáte k jeho tvorbě, zejména pak k jeho posledním dvěma sbírkám *Semeniště zmrdu* a *Tete-liště zmrdu*?

Kozelka je přece jen jiný kafe. Já ho samozřejmě znal jen útržkovitě z časopisů nebo z antologií, a říkával jsem si (než jsem na něho v klidu zapomněl), že v něm snad přece něco může být. Teď jsem si tedy přečetl všechny ty jeho *zmrdu*, a zjevuje se mi hned několik věcí: jednak to centrální slovo je mi blízký a právě v těchto souvislostech je užívám i ve své sbírce. (Začal jsem s tím ovšem už dávno před válkou spolu s okresním hejtnem, v letech devadesátých, v souvislosti s pa-republikánem Sládkem. Tehdy jsem sepsal takovej pamflet jménem „Zmrd a zmrdek“, ještě ho mám někde ztracený.) Takže jakási afinita, i když... vono se to nabízí, že. Potom: z klasifikační grabbeovský kreativní škály, k níž se mimo jiné a tak nějak žertovně hlásím a jež je vyjádřena slovy *žert*, *satira*, *ironie* a *hlubší význam*, shledávám u Kozelky první tři členy – význam je o něco mělčí, ale je přece přítomen. Tohle je nejlepší tradice haškovská, cinknutá Řezníčkem (Pé-

retem, ale to Kozelka možná ani vědět nebude), mám-li se držet literárních konotací, který ovšem mrdám do ucha. Je to prostě sebevědomá sranda, tu a tam stereotypní, ale i to můžeme brát v dobré víře jako ironickou schválnost. A je to taky mimo jiný někdo, kdo má legitimaci vomlátit vo klandr těm vysmažencům ze státotvorného, nudného a sto let oxymorónového undergroundu jejich pivní zaprděnost. Já sice vidím či proponuju ambice angažovaný poezie *an sich* jako řádově vrstevnatější, tedy i „hlubší“ (neb prostě nikdy nesmí přestat být poezií se vším všudy), ale i tahle groteskní satira reprezentuje docela nosnou a únosnou, byť dílčí polohu.

A zároveň se mi v souvislosti s tímhletem Kozelkou jaksi mimoděk a samovolně ověřuje mé shora zmíněné přesvědčení o plytké idiocii generačních klasifikací: vždyť tento šedovousem vůkol obrostlý bard je – nepletu-li se – nejlepší kamarád toho Těsnohlídkovic kluka, i když je mezi nima čirech 40 let generačního rozdílu. No to přece vo něčem svědčí, ne? Já samozřejmě netvrdím, že fenomén generace jako takovej nemá vůbec žádný rozměr, ale je děsně povrchní a řídký. K jaký generaci patřil Rimbaud? Ladislav Klíma? Adolf Hitler? To přece vůbec není podstatný. Připomíná mi to *Spor generací* (nebo tak nějak), takovej televizní pořad z roku 68, jakože soudní spor, jež řídil vždy a všude pytlík-aktivista Pavka Kohout. Tehdy Muž Jara, předtím štollovské sekerník nejhorší ražby. Chtěl mocí mermo a pseudokajicně obhajovat právo svý budovatelský generace na komunistický omyl. No von byl inu tydýt před tím, potom jako chartista i je dnes – dejžto pámbu pokoj jemu i nám s ním. Vzpomínám si, jak tehdy mladej Jiří Menzel, ještě nestiženej dnešní celkovou (generační?) alzheimerizací, vulgo tumorizací Karla, rozvrátil v tom pořadu celý pojem generace jako vágní a v jádře nesmyslný. Tehdy ten úžasně svobodomyšlný pořad napořád zakázali, to byla, panečku, doba!

No a pokud jde o mě, já vždycky kamarádil hlavně s o hodně staršíma kamarádama, včetně surrealistů v letech sedmdesátých. No a teď, když jsem sám starej surrealist, zas kamarádím hlavně s o hodně mladšíma kamarádama (a kamarádkama!), včetně mladých surrealistů. Na generace (zbitý, ztracený, zatracený, zpuchřelý, devětsilácký, národnědivadelní, národněfrontovní, budovatelský, totalitní, posttotalitní, já nevím jaký) a jejich samozvaný mluvčí zvesela (už zas! no jo, no...) seru. A na tu svou generaci nejvíc, protože ani, kurva jedna, neexistuje.

Milan Kozelka má veškerou literaturu v malíčku, stejně tak jako výtvarné/vizuální umění. Přestože co ho znám, tak na celý underground vždycky zhusta nadával, nechal se při křtu své sbírky Františkem Stárkem pasovat (po zesnulém Jirousovi) na legendu všech vysmaženců ze státotvorného, nudného a sto let oxymorónového undergroundu a jeho pivní zaprděnost. To bylo panečku potlesku a ovací!

Tak já Milana Kozelku osobně neznám. Ta ironická a dehonestující adjektiva jsou moje, jemu jejich autorství nepřičítám – jen jsem zaregistroval, že prezentuje jakejsi kriticej odstup od toho převládajícího (jsou výjimky, baže) vymaštěnectví. Ale nevím, zda jej taky reprezentuje, docela si dovedu představit (to je taky krásný klíšé, že ano?), že to je jen nějaká osobní rovina, msta, ublíženost, provinilost... co já vím. To pro mě není důležité.

Členové básnické skupiny *Fantasia* v jednom rozhovoru říkají, že básníci by měli znovunalezt básnickou hrdost. Co podle Vás znamená básnická hrdost? Vlastníte ji?

Tak já nevím. Jestli něco nesnáším, tak je to patos. Ve všech oblastech lidského života, včetně milostnejch. Termín k posrání je třeba „národní hrdost“. Tu jsem si ostatně podal v jedný básni v *ACH!* – doufám, že se z toho nevzpamatuje. No a básnická hrdost? Jestli se tím myslí „vidět si do huby“, nekonformovat se s mocí či represí, opresí atd., nelézt nikomu do prdele... no tak... Ale to sousloví má v sobě nějakou snobskou exkluzivitu, již nesdílím. To už je mi bližší slovo autenticita nebo pravdivost. Zde se totiž přirozeně integruji i polohy a postoje, na něž člověk hrdý nebývá. Dokonce naopak. Básník nemá být především pokrytec.

Zúčastnil jste se v zimě jogurtové manifestace před MK? Demonstroval jste i za internetové literární časopisy? Proč se ptám: Dobré adrese odborná komise nepřidělila grant. Proč dostali jen tištěné literární časopisy a internetové (s výjimkou i-literatury) ostrouhali? Není to tak trochu vrážení klínu do jednoty „umělecké fronty“?

No, už jsme na to narazili. Fungoval jsem dokonce aktivisticky v takovém organizačním okruhu, a jogurty nikam žádnéj klín nevrážely. To jsme si kolektivně zakázali a můžu na svou čest prohlásit, že i do-

drželi. Šlo o to, v nejširším smyslu a významu vyreklamovat od státu jednu z jeho nezastupitelných funkcí – řekněme jí, dejme tomu, garance kulturní identity. Úspěchem bylo už, že se milostivě našly nějaké peníze, které jsou mimochodem ve srovnání jen s jedním známějším případem některého státem řízeného či alespoň garantovaného tunelování veřejných financí zcela bagatelní. V demonstracích šlo tedy mimo jiné o to, aby bylo vůbec co rozdělovat. Jak se to posléze udělá, je otázka úplně jiná. Je tu systém odborných komisí – ty samozřejmě nejsou a nemůžou být objektivní – záleží na osobách a osobnostech, které v nich sedí a které, jak známo (a někdy naštěstí!), cirkulují. Zde je jistě pole zvorané, a mělo by se přeorat. Měl by se prosazovat přinejmenším transparentní a jmenovitě upřesněný způsob rozhodování. Něco jako maj na Ústavním soudu, kde má soudce možnost (ne-li povinnost) publikovat své disentanční stanovisko. Ale jasný je, že nějak se to nakonec přidělit musí a že vždycky bude někdo ublížen – Bůh prostě *Dobrou adresu* neuchránil před některými bahnisky komisní ignorance. No a sám *Analagon* byl uchráněn jen zpola, jestli Vás to potěší...

Cím si vysvětlujete dnešní povyk kolem angažované literatury, přestože angažovaně už v devadesátých letech psali Lubor Kasal, Josef Janda, Vy sám a určitě by se našli i další.

Primárně ignorancím (už zas?) málo či špatně čtoucími kritiků a teoretiků, kteří po mém soudu ten povyk poněkud uměle vyvolali. No ale nakonec proč ne, pár hlasů se zdvihlo, Vy sám se svým nakladatelstvím jste jednou z demonstrací. A vidíte, že i mě to posléze vyprovokovalo, abych vykročil na takové to veřejnější světlo, navážím se jak ten pitomec do všelijakých třetířadejch myslitelů a prostonárodních kritiček, aniž to mám zapotřebí, vděku se nedočkám no a tak dál. – Ono to nejspíš souvisí s tím celkovým nasráním, o němž byla řeč. Teď je na

příklad v tisku ryze současný, politický, posprávně napružený, angažovaný číslo *Analagonu* (to je takovej časopis, pokud to nevíte). Tak uvidíme, zda se ten uzoufaný katolický premiér Nečas český chytne za nos, a konečně podá demisi. Nemůžu dospat.

Když ve Tvaru publikovali básně z americké ročenky *Nejlepší básně, zaujalo mě, že minimálně dvě byly z našeho pohledu „angažované“*. Celkem mě to pobavilo, poněvadž si nedovedu představit, že by někdo z našich dosavadních editorů něco takového nevybral do českých *Nejlepších básní* ani náhodou. Myslíte, že v USA řešili až vyřešili téma angažované poezie?

Až mě ti rozšafní hoši a chlapi z nakladatelství Host poprosí, zda bych chtěl být editorem příštího ročníku, tak se nebudete stačit divit. Nevím, co řešili v USA, a hlavně mi přijdou takovýhle sborníky docela na hovno. Jakýpak nejlepší... Dozvíme se akorát, co si v potu tváře myslí ten který kritik či teoretik... No proč ne, může to být i zajímavý (nebo taky ne), ale mělo by se to podle toho jmenovat: „Nejlepší básně dle Petra Krále“ nebo „Z poetického receptáře pani Klíčové“. Nebo: „Jak si Jiří Trávniček představuje básně“. No a tak nějak podobně.

Jdu si nasypat kýbl popele na hlavu, ještě předtím se však zeptám: „Surrealismus, žije?“

Ale děkuju za optání, nechte popelník na hlavě... to je otázka! Kdyby ti blbci, co píšou učebnice pro školy vysoké i nízké, dostávaly granty na výzkum dějin literatury, sportu a umění, včetně surrealismu, zahodili své prasklý péra z PC gaučů a šli radši sbírali starý papír! Šetřili by jejich lesy. Povím Vám takovej zážitek: Četl jsem nedávno v Lidových novinách recenzi na Švankmajerovu výstavu v Domě U kamenného zvonu, a tam jeden mladej kunsthistorik jménem Šenk (myslim) napsal, že první surrealistický manifest publikovali ve 20. letech v Paříži „sur-

realističtí básníci“ Breton, Eluard a... Reverdy. No, mně by nevadilo, že když někdo neví, kdo byl a kdo nebyl surrealista (Reverdy tedy fuckt nebyl, stejně jako Duchamp nestál v čele dadaistů, což je další recenzentův hlod), kdo jakou skupinu kde založil a jak to všechno bylo. Ale nasere mě, že takovej nedovzdělanec (určitě má taky červenou diplom nebo doktorát z konceptualismu, ze žraloka ve formaldehydu, z kupek hnoje ve Špálovce a z podobných píčovín) se cítí být povolán o tom psát a jedním nebo druhým u konce dechem zcela ve stejném duchaprostém duchu sortýrovat, co surrealismus je a co není. Von mudruje jako malej Mórícek a jakože klade vejce otázky, esli ten Švankmajer (kterýho si, posera, netroufne tak úplně shodit ze židle, když má ty ceny a je tak slavný, že jo) je tedy surrealista, a esli vůbec někdo může ještě být dneska surrealista. Přitom o surrealismu umí papouškovat jen těch pár negramotnejch žvástů z prehistorie a o jeho podstatném vývoji, o jeho násobných krizích a proměnách neví ani zblo. Plká jako karabiniér na šlapadle – něco někdy někde četl, popletlo se mu to, a tak se chytá náhodně zachycený a zcela marginální Švankmajerovy mystifikačně-ironický řečnický otázky, zda kdy někdo zkoumal, masturboval-li Arcimboldo v dětství... A dělá z ní div ne kvintesenci jeho surrealistického názoru. Já netvrdím, že všichni jsou takhle blbí, ale... skoro. Když jsem na to upozornil *capa de tutti capi* lidonovinové kultury Peňáse – kterej přece jen aspoň občas ví, že něco neví –, že by snad měli mladýho poslat na brigádu do kamenolomu, tak se ani neuráčil mi odpovědět. A tak v jasném světle této monumentální mentální černý díry zní moje odpověď na vaši otázku takto: *Surrealismus je to, co byl, co je a – především (ostatně jako vždycky) – „to, co bude“*.

květen 2013

¹ Dameth, effendi! = „k dasu, pane!“, orientální kletba dle Karla Maye.

² „Maminku je třeba bít, dokud je mladá!“ Surrealistické přísloví. (Nekecám, zeptejte se Vaníčka nebo Kubíčka.)

T

roll

ové

František Dryje: Ach!

**František
Dryje**
ACH!

angažovaná poezie A. D. 2013

Skandální básnický cyklus předního českého surrealisty Františka Dryjeho vznikl v první polovině února roku 2013. Autor jej charakterizuje jako intimní výraz dlouholetého nasrání a fascinace politikou, politiky a z takzvaného veřejného diskursu jako takového. A zároveň jako pokus z aktuálního surrealistického pohledu uchopit téma takzvané ne/angažované poezie.

PROLEGOMENA ANGAŽOVANÉ POEZIE

Jdi!

Karel Čapek

*Pobli mne pobli mne jen když z tebe dostanu
alespoň zasténání*

Vratislav Effenberger

Nerodíte se à la thèse!
 Nežijte se à la thèse!
 Nemilujte à la thèse!
 Nechcípějte à la thèse!
 Nemyslete à la thèse!
 Nekafrejte à la thèse!
 Neblbněte à la thèse!
 Noa takdál... à la thèse!

Neříkejte, co víte
 Leč říkejte, co nevíte, že víte
 Dokonce nejlepší vůbec bude
 Řeknete-li, co nevíte, že nevíte
 (jak věděli už
 André Breton,
 Jaroslav Hašek,
 Jan z Hvězdy
 a polní kurát Katz)

Nic není správné!
 Nic není nesprávné!

6 |

V principu ambivalence spí vaše zasvěcení
 Tam, na čirém a prostupném úpatí paradoxu
 Budí se vaše angažmá

Protahuje si zkřehlé nohy
 A přičíslo si holou lebku
 Líže si staré zanícené rány na břicho
 Vaše angažmá ve světě temné hmoty
 Vaše angažmá uprostřed nicoty
 Vaše angažmá v divadelním prkně
 Vaše angažmá za rohem hojnosti
 Vaše angažmá
 Které si vetknete za klobouk
 Ačkoli dávno
 Ach, dávno žádný nenosíte
 Žádný nevlastníte
 A vlastně ani nevíte
 Jak takový pořádný
 Skutečný klobouk
 Z masa a kostí
 Vypadá

T

roll
ové

Brutální idiocie.
Vulgárnost. Špína.
Autentické diskuse
z internetových
serverů. Tohle není
poezie. Je to čirá
nenávist.

Michal Šanda,
Jakub Šofar,
Petr Štengl:

Britská novinářka v Egyptě: Rvali z ní šaty, osahávali ji a...

Vydala se natáčet do káhirských ulic dokument o právech žen zrovna v době, kdy se do nich vyřítily davy Egypťanů, oslavující zvolení nového prezidenta. Muži se však na ní vrhli a začali ji svlékat a osahávat.

No co, kluci arabský si zahráli prstovanou
marie60: 🙄

Když lezla mezi Araby, musela s něčím takovým počítat,
že jim takové špinavosti dovoluje Korán.

Arabáši jsou holt hovada a tyhle magory zde přijímáme.

N.A.S.R.A.T!

Chudákům klukům pak určitě smrděly prsty.

Jenom aby si někdo v Egyptě na dovce nezahrál s vámi tu prstovanou 😏

Smutný začátek prázdnin: Dva mladíci zemřeli v autě

Tragicky začali prázdniny pro rodiny dvou mladých mužů, kteří nešťastně bourali u Bílovic na Uherskohradištsku. Náraz jejich vozu do stromu nikdo z nich nepřežil.

Já si myslím, že skončila doba piety a zámutku
nad takovými hovady
a že by při smrti takového magora měla vládnout optimistická nálada,
že je zase o jednoho vola,
co ohrožuje všechny kolem sebe,

miň 🙄
🙄🙄🙄

Ted to ukazovali ve zprávách.

Říkají, že jeli strašně rychle.

Co čekali?

Kam chvátali?

Já tam jel na kole směrem od hradiště asi 5 minut před tím.

V Bílovicích už jsem pak jen slyšel hasiče.

Každý tady umí jenom mudrovat,

ale byli to fajn kluci

a tohle byla pos*aná smůla.

Dejte jim aspoň po smrti pokoj!

Auto ve stromě není smůla. 🙄

Přidat komentář...

Přidat komentář

T

roll
ové

Vendula Eliášová: **Z inkoustu noc**

Opožděný básnický debut Venduly Vartové-Eliášové vydává v polovině května nakladatelství Akropolis. Jde o sbírku v mnoha ohledech výjimečnou. Nejen tím, jak pozdě vychází, ale celou její genezí, která odklad vydání způsobila. Už když v roce 1995 vyšly časopisecky Venduliny první verše, vyvolaly ohlas, jaký poezie u řadového čtenářstva regionálního periodika obvykle nevyvolává. Velký podíl na tom mělo jejich erotické zaměření, bylo by ovšem nespravedlivé ztotožňovat zájem o tuto poezii s prvoplánovým voyeurismem. Poučenější čtenáře upoutala schopnost přesného, koncentrovaného obrazu a zejména mimořádně invenční a sebevědomé nakládání s rýmem a rytmem. Tam kde ostatní debutanti zvukové shodě otročili, nutila mladičká autorka ke spojení slova, u kterých to zkusil jen málokdo před ní. Bylo to fascinující a současně to provokovalo.

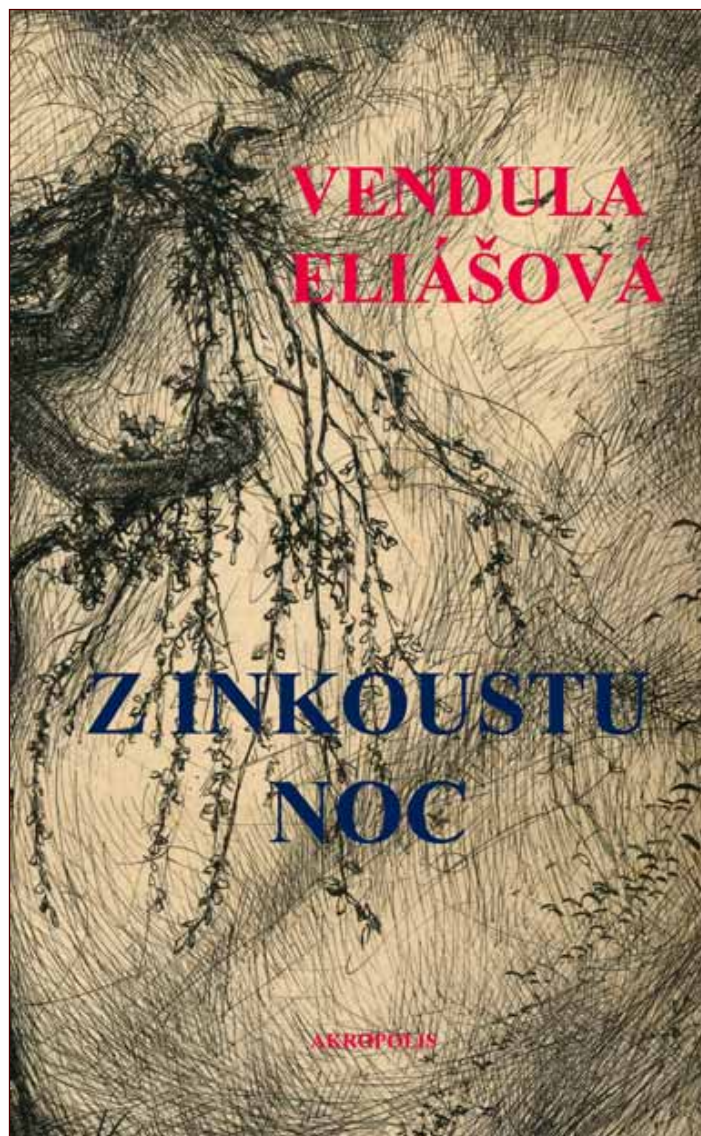
Studijní pobyty v Německu a Holandsku, publikační činnost v oblasti regionalistiky, sňatek, čtyřnásobné mateřství a pětiletý pobyt v Bruselu způsobily, že nadějný pramen jedinečné poetiky zdánlivě vyschl. Autorka nepublikovala 17 let jediný verš. Nicméně pobyt v zahraničí, resp. stesk po domově, ztotožněném především s krajinou dětství, nechal coby silný inspirační impuls ponornou řeku jejího talentu znovu vyplynout na povrch. V roce 2011 se Vendula Vartová vrací do ČR a s sebou si přiváží rukopisný svazek veršů – jádro sbírky *Z inkoustu noc*.

Jakmile jsou však stavidla otevřena, přihlásí se vedle motivů domova a plynoucího času také původní tematická oblast – milostná a erotizující. Sbírka je tak průřezovou v časovém ohledu, integruje básně, které od sebe dělí oněch 17 let, a současně je rozkročená do dvou tematických oblastí, které se zajímavě překrývají.

Mimoto se ke slovu znovu přihlásí autorčina schopnost podmaňovat si básnickou řeč. To ona nad slovem musí mít moc, ne naopak. Dává to svezepě najevo. Nic snadného, nic prvoplánově líbivého. Pokud zvuková shoda, pak spíše asonance než rým. Pokud rým pak spíše useknutý; jeho frekvence je zejména v nejmladší Vendulině tvorbě naprosto signifikantní. A pokud už useknutý rým, tak tedy co nejhůře odhalitelný (ostří – mě křik).

Možnost, že rým bude natolik výrazný, aby na sebe strhl pozornost a stal se z velké části ornamentem, pak autorka definitivně potlačí tím, jak často rozbíjí rytmus. Mnohokrát zklamané očekávání rytmického souzvuku vede čtenáře k tomu, že rezignovaně vysleče těsnou vestu předvídatelnosti a konečně se setká s básní v její autenticitě. Jakmile to udělá, rytmus a rým se pro něj paradoxně právě teď otevrou a provedou ho hloubkou veršů jako rozestoupeným rákosovým mořem. Sbírka *Z inkoustu noc* už tuto tendenci viditelně nese, v souboru, na němž autorka momentálně pracuje, je už rysem naprosto dominantním.

Křest sbírky *Z Inkoustu noc* proběhne v knihovně Eduarda Petišky v Brandýse nad Labem ve čtvrtek 23. května v 18:30.

*Jako je bolest v každé ženě
bolestná touha
bolest porodní
tak tu a tam
se v světlém vzdorodni
mé básně rodí poraněné*

Slova jsou vlkošedá
kupí se v hvězdokupy
jež v tobě staví krov

Tvá noc je myšilov
Zpod krovu křídla zvedá

Šedě a tiše letí

tebou

který jsi příliš plný sov

Pomíjí den je širošero
jsem nařezaná na pruhy
lampáři ostrí ostruhy

jdu světlem oděná
svou tmou si nesu v šátku

Jen co se večer rozváže
přejdeš mě
jako křižovatku

Jak pannu ze šustí
svlékáš mě v kukuřičném poli
Pod tvýma rukama se drolí
pruh jizva brázda zrn
Pár doteků
A klas je holý
Na prahu propadání

Na prahu propadání

v křečovitém svazku slepých víček
mě už nepotkáš
Nevíš
kdy se znovu
vrátím na krajíček
srázného strmění
a zda si srazím vaz
Hodils mě do nicoty
zalknutím měříš čas

jen co se vynořím
budu chtít
zas
a zas
a
zas

Z inkoustu noc

V podkoží mám
z inkoustu noc
O vlasy otři mi ji
Měníš mě
svou černou zmiji
v slepýše

Osleplé ráno bílá káva
voní mi v důlku
na břiše

Ořeší

Po hořkých kapkách ořeší
chutnají podzimy v mém kraji
A po vratiči u pěšin
Chutnají mlhou hlínou vším
nač vzpomínám
a nač si vzpomínají

Boleslavská tůň

Je v patách města
relikvie řeky
dnes stojí
čas už neteče
Stojí a připomíná
kontinuitu svoji
Had času
z kůže vysvlečen

Labe

Tebou jsem voněla
kalná labská vodo
Ještě dnes cítím tvoje šupiny

V kamenech dozněla
ta vůně
le chanson d'eau
V ohybech paží
dosud supí mi

Žilnatina

*Od nohou
razí mi odnože
Jsem vrostlá
do příštího času*

*Dřevnatím
Kořeny mám z vlasů
Žilnatí moje ruce*

Protože

je čas
Je konec
poločasu

Strom

V zrcátku topolových listů
už rozsvěcí se podvečer
K mým bosým nohám k bokům přístup
a obejmí mě člověče

Rozcestí

Ne na cestě
ale na rozcestí
stává vždy osamělý strom

Svou volbou vrostlí do bolesti

každý sám stojíme s tím
co tíží nás
A kořeníme v tom

*Ukázky ze sbírky Z inkoustu noc, která právě
vychází v nakladatelství Akropolis.*

PRAGUE MICRO FESTIVAL OF POETRY

PMF

PRAGUE
MICRO
FESTIVAL
2013

SUN 12 MAY > TUE 14 MAY (19:00)

ALVESTAD / ANDERSEN / BORZIČ / BUDDEUS /
ČERMÁK / GARDNER / HUSÁROVÁ / JOYCE /
KIELY / NIEUWLAND / NOTLEY / LANGER
(+ MUSIC, ART AND MORE)

PMF & SVĚT KNIHY NIGHT

WED 15 MAY (19:30)

AL SOLAIMAN / ARMAND / BUIXADERAS /
MENSCH / NAUMOVSKA / QUINN /
MUSIC > KEN NASH

WWW.PRAGUEMICROFESTIVAL.COM

KLUB K4 CELETNÁ 20 PRAHA 1

3 x Roman Rops

Nonstop / K02

Jaro přišlo pozdě jako opilec, nechávajíc ve zbytcích sněhu křivé blátivé stopy a odpadky a nepevná hovínka. Rudý úsvit koloroval skleněnou kostku Laterny magiky do tónů, které kdyby byly hudbou, zněly by ve skladbě *Tell the Bitch to Go Home!* hned v tom řezavém úvodu, ještě než se přidají bicí.

Je to skleněná štafeta vysokého muže, kterému by slušel kabát, a drobné ženy vyfukující těžký kouř. Je to kouřová clona dvou postav na prázdné ulici. Snad je to i bezradnost, co s takto načatým dnem. Jsou jeho oči vytřeštěné na zem a jsou rusálčiny vesele se cenící zuby.

Je to Miloš v opožděné společnosti.

Je konec filipojakubské noci.

Na počátku večera bylo slovo.

„Panáka!“ oslovil jsem nepravděpodobně přizrzlou barmanku. „Vypadáš na velkého.“ „Ste tak geniální, nebo působíte v branži už druhý den? Dejte mi k tomu jedny *dromany*.“

„Kámoši mi můžou říkat Šuby.“ A kamarádít by se chtěla!

„Panebože, za co...!“ Starší, poněkud sešlý pán na levém konci baru vypadal potřebně. Otevřel jsem balíček dropsů a nabídl kromě zrzky též jemu.

„Všechno rozkradený, díky, ti nahoře sou všichni stejný, jedna velká zločinecká organizace, dejte tady tomu mladému muži

jedno na mě!“ vyprávěl pán a já jsem přikyvoval.

Působil tak nevinně, že bych pro něj ve vykonstruovaném procesu nedokázal žádat trest smrti. „Vás mladý, vás upřímně lituju. Co vy tady s tím budete dělat...“

Nejvýš deset let.

„Pacifismus se šíří jako mor. Často mám takový divný tušení, jako by všechno, celej život, všechno bylo předtočený,“ řekl jsem taky něco, abych pořád jen nekýval jak blb, „a to se všechno dovází. Četl jsem, že jsme prý bývali soběstační.“ Tak začal on přikyvovat mně. „Jako by každou chvíli měl třeba tamhle zpoza forbesu vyskočit skřítek, takovej nákej asistent asistenta režiséra, mával by rukama a důležitě volal: ‚stop, všeho nechte, maj to všechno předtočený!‘“

Zkuste se, pane, zeptat tady té naší rudovlasé slečny,“ mrknul jsem na barmanku, „na pracovní dobu. Řekněte před ní ‚zákoník práce‘, abrakadabra a už vám nenaleje.“

„Ale já nejsem rudovláška, nýbrž zrzka, neboli ru-so-vláška,“ potáhla z dlouhatánské špičky a mžouravě vyfoukla kouř proti televizní obrazovce. „A pod tím jsem stejně bejvalá blondýna.“

„Připomínáš mi eskymačku, která má sto různých kydů na sních.“

Pán všemu dychtivě přikyvoval a mumlal: „Nojo, chudák holka, tobě to pálí, mla-

dej! Ale co vy tady budete dělat, vás to teda fakt lituju chudáci... Ale jinak ti dávám úplně zapravdu.“

„A klíčem ste, pane, zvonil?“

„...“

Klíčem od bytu, od auta, od chaty, od garáže.

Blikance automatů. *Nonstopjáchcižít nonstop krásněanonstop.*

Dále se mi líbil takový studentík na pravoboku. Hrbil se nad barem a střídavě mžoural sobě do popelníku, do televizního akvária a barmance do výstřihu. A neváhal se brát o své práva: „Zesil to!“ Zezadu od stolů souhlasné kvákání. Pravidelná bohoslužba začala, dnes s komickým duem Panna & Netvor.

DNES S LUCÍ BORHYOVOU A REYEM KORANTENGEM

Ano, je to tak, jsme s vámi, buďte s námi

Náš reportér David Pig se stal podruhé otcem, co ho nejvíc překvapilo cestou do porodnice?

Neobvyklá podívaná se naskytla obyvatelům Orlíku, víme víc

O jakých dalších tématech se po dnešních televizních novinách začne mluvit?

„Mrdky mediální,“ oslovil student nepřislušně barmančin poloprofesionální de-kolt, jež nepřestával zaměřovat, tak jako slunečnice každým dnem otáčí se za sluncem.

Kde vlastně jsou všichni ti bezdomovci? Než jsem se odvážil zeptat nahlas na něco tak pitomého, hleděly na mě dvě mocné oči té, co je tady doma:

„Přes den se venku natáčelo, nějaký film o Chartě zas, takže včera v noci přijeli bezpečáci se stříkačkou a všechno to venku spláchli proudem vody. Aspoň je klid,“ prasila.

Tak určitě, až na pár pseudohumanistů a věčných kverulantů to každý ocení. Zejména pak řidiči a milovníci psů.

„Když byl primátorem psychiatr, říkalo se, že je to na palici. Teď je ve funkci gynekolog a...“

„A to je pokrok.“

„Demokracie je křehká květina a někdy mě napadá, jestli ji nezanedbáváme. Hlavně při výročích boje se zdá, jako by poslední, kdo stojí takříkajíc na stráži svobody, při pietních rekonstrukcích průvodů a petičních hlídkách, byli, ano, už jen studenti. Studenti a básníci.“

Tenhle byl ale nějaký zvadlej.

„Dyť to vůbec nemůžeš pamatovat!“

„Čet sem knížky!“

„Hahá, knížky! Z knížek poznáš prd. Život, mladej, ten tě naučí. Pak můžeš něco vykládat.“

„Pane, věříte v existenci Napoleóna?“

Argumenty se ježily jako mávnutí rukou i zařatá pěst.

„Ale pánové, že vás na něco pozvu!“ zahrozila v pravou chvíli Šuby. Sojové suky! Každý dostal jeden! I ti ze zadu od stolů. Rozčepýřený kvákot zpomalil a přešel v mlaskání téměř dětské. Komu by sojový suk nepřipomněl ztracený ráj?

„Zkušenost mám takovou, že ten, kdo absolutizuje svou zkušenost na úkor vzdělání, to bývají právě často lidi, kteří toho moc nepřečetli. Svým pupkem měří celej svět. Co je bez chvění, není pevné.“

Seděl jsem mezi nima jak na tenise. Argumenty čím dál kulatější litaly přes sklenice sem a tam; nebo jako na burze: kdo s koho; nebo jako ve volební komisi: ze strany na stranu.

A dobroty jsou spapány.

„Prosrali jste to všechno a na nás si chladíte žáhu. A co zbylo neprosraného, to jste prodali. Prodali, prožrali a kosti vyvezli na Kajmany.“

Koupili si vás za zrcátka a korálky, za bezcenný tretky ze zásilkovejch katalogů.“

Dobroty již *beznadějně* spapány. Kráska & Zvíře by jistě byli překvapeni z témat, o jakých se po jejich dobře placené buzeraci začalo mluvit.

„Zaprodal se! Tohle když jste o někom řekli, tak to bylo opovržení největší, ale dnes pohrdají vlastníma dětma za to, že se

neuměj prodat, jsou neprodejny na ‚trhu práce‘. Už neznají jinou hodnotu než prachy, neznají jinou hru, a čím drsněji prohrávají, tím zuřivěji se jí drží. Hotovej stockholmskej syndrom,“ rozkládal. „Veškerý sračky sou *tvaje* chyba, systém je oukej! A všechna moč v republice chčije *tobě* do vočí,“ parodoval něčí hlas. „Za všechno blbý si můžeš sám; to musej řvát na svý děti, aby *sami sebe* přesvědčili, přehlušili, ukřičeli, jako vápnem zasypali svoje svědomí, zbytky vzpomínek, že ty sračky, kterejma nakrmili svý děti, sou zbytky jejich starých iluzí, kterýma rozjuchaně vítali tohle svinstvo.“

Neřvou vztekale na svý děti. To řvou sami na sebe, trestaj se za zkurvenej život, že nemají čas, že nemají prachy, že mají strach. A oni ho mají. Mají strach o ten *svůj strach*, že o něj přijdou. Protože pak už jim nezůstane vůbec nic.“

„Mladej už breptá, nechcete mu dát raděj sodovku?“ zahučel temně probuzený pán zleva, ale mladý perspektivní analytik se nedal: „Až mi bude třicet a budu úplně senilní,“ na podobné disputace byl zřejmě cvičen, „budu chlastat třeba vincentku, otče! Ano,“ pokračoval, „mezigenerační dialog dostoupil té úrovně, že přestože žijeme s rodičema v jedné domácnosti, nejsou ani schopní – nebo ochotní? Rozlišit, že nepracuju, ne protože bych nechtěl, ale že nepracuju, protože *není kde!*“

Svět je prostě dokonalej a já jsem skvrna na plátně. Škyt. Všecky ty postapokalyptický a dystopický fantasmagorie, jak lidi budou mít totálně vymytý, škyt, mozky a otročit, běžet krysí závod v čím dál rychlejším tempu... škyt, a čím rychleji chudáci běží, tím vztekají pronásledují hrstku těch, kteří ještě vidí kolem sebe, pronásledují je *jako blázny*, asi jako by čtverce pronásledovaly krychle, kdyby si pustily hubu na špacír o třetím rozměru... Škyt! Všecky tyhle vize, který jsme si před deseti lety, ještě jako děcka, představovali jako konec světa, škyt, *svět už nebude nikdy jako dřív*, slyšeli

jsme tenkrát odevšad, tak *to je teď tady*. Tady mezi náma a my v tom. A nevíme, co s tím. Protože ty otroci, který už nám málem nepřiznávají ani právo ne na lidskou, ale ani tu krysí existenci proto, že ten závod nechceme běžet s nima, tohle nejsou nějaký mimozemský roboti, kteří se snesli z oblohy v uniformách eses, aby hlídali pořádek v očiřovaným lágru, tyhle krysy, tihle bachaři jsou *naši rodiče a naše bejvalky*. Ještě předevěřím jsme je milovali, a dnes nás z jejich tlam poblínkává nejtvrďší režimní propaganda.“

Blikance automatů. Stíny lidí.

Můj čas je pouhopouhéprozatím můj čas můžeřícíjáůžneplatím.

Ahlavaměpálíavmodravédáliseleskneatřpytímmůjsen.

„Už to nejsou fantasmagorie, ale jen magorie, reálná magorie. Žítá tady a teď zůstaňte s námi. *Naši rodiče, naše bejvalky, naši kámoši... Bejvalí.*“

Starostlivý pán už na svém místě neseďel, všiml jsem si. Nevšiml jsem si ovšem, že by se bral k odchodu. I kvákání strýců od stolů jako by někdo ztlumil.

„A pak koruna všeho, ty umělcové! Já chápu, že za Hitlera šlo o kejhák, kdyby nehajlovali, prosím. Že Antichartu podepisovali jako jedna ruka, dejme tomu. Taký se lopatou neuživim a chatička je chatička. Ale co je, do prdele, nutí do jedný lajny dneska? Úplně všichni snad hypotéku nemají, a žádněj fýra neovládá úplně všechny televize, *úplně* všechny vydavatelství tak, aby mohl někoho úplně zaříznout, no ne? Tak kdo je nutí se *takhle* ponižovat? Vždyť to je tak směšný! Když mi Kchár z obrazovky vznešeně vzkazuje, že mám držet hubu a makat, mimochodem na sekeru kterou zrovna jeho jasnost těm směšnejm čecháčkům zařala do zad...“ rozkuckal se, řekl si konečně o tu sodovku, ale napil se a s novou vervou pokračoval.

„A pak vyskočí *nějakěj píča režisér* oslněnej jeho jasností, a z tý samý obrazovky mi vzkáže, že sem potomek lokajů a rudo-

hnědý prase, protože jsem jeho jasnost nevolil?!“

„Když dovolíte, mladý muži, to bych vám snad mohl pomoci objasnit,“ obrátil jsem se na mládence *sub specie* několika panáků a uměleckého nadhledu, a on to kupodivu téměř pochopil.

„Uvědom si, že jsou to lidi jako ty. Mají podobný starosti, třeba s rodinou, čtou stejný noviny jako ty, i když třeba ne tak pozorně, mají vředy na podobnejch místech, mají plus minus podobný mindráky. A jsou stejně hladový, prostě...“ zahledl jsem se skrz žaluzie, kde zčistajasna proudili lidé v poledním světle.

Divná móda, že by se zas nosily žlutý hvězdy na kabátech? A tolik nositelů! Aha, to nejsou hvězdy, ale kolečka, to je úleva, a ti lidi, co je nosí, nejsou tmaví a zachmuření, ale hrdě kráčí středem chodníku! Jejich zářivě bílé zuby nejsou jak ta žlutá kolečka, úhledně kontrastují s černými obleky a pestrými kostýmky. Nosí kolečka šťastně, vyznačují tak příslušenství k družině jeho jasnosti. Pozor, toto nejsou potomci lokajů, to je šlechta; nižší, ale pořád dost vysoká na to, aby si nějaké prase vyskakovalo. Jako by říkali: prvně to nevyšlo, ale nashromáždili jsme spoustu energie, a ta teď musí ven, přátelé! Ještě nevíme jak, ale něco se musí stát. Užijem ještě náramný mejdan. Až nám budou velkoplošný obrazovky malý...

Ale to byl jen takový záblesk, obrátil jsem se zpět k nočnímu sporu studenta s kulturní elitou:

„Jsou to zkrátka stejný kurvy jako ty.“

Na té poslední větě jsem si dal záležet, fakt se mi povedla. Chlapec se vztekle rozškytal, ale tu se za ním vztyčil hromotluk jak socha o objemu dvou takových studentů, překvapením ztuhlého jej s citem uchopil zespodu jako fíkus v květináči a vynášel ven za dveře. Ani se nebránil. Zvenku se pak železné dveře ořásly párem ran.

Jako když stěhováci udeří dvakrát krátce na vrata.

Blikance automatů. Blikance lidí. *Jáčekám dálžepřece ustrneš senademnou...*

Než jsem se rozkoukal, byl jsem v baru dočista sám. Až na barmanku bledou jak prádlo z reklamy, což jejím očím a vlasům dávalo zvláštní šmrnc. Snažila se nedat to najevo, ale z přestálých událostí se třásla jak králíček. Dostal jsem strach, že jí odprýskne líčení a uvidím něco strašného.

„Je to pryč, nic se nestalo. Konečně klid, do rána už budeš mít klid,“ bylo teď na mně, abych splácel pohodu. Ale koukala se nějak divně strnule, vedle mé hlavy, někam dozadu. Otočil jsem se. Uniforma: policajt.

„Takže dobrýčer, máme hlášení... neperou se vám tady hostí?“

Já na Šuby, ona na policajta, on z ní na mě, já zas na Šuby; všichni jsme se na sebe udiveně podívali. V nonstopu jsem byl jediný host.

„No museli jsme to prověřit...“ Ani majestátní plurál ho nemohl zbavit pocitu osamělé trapnosti, spíš ho ještě posílil. Aspoň si nás řádně prohlédl. „Dobrou noc...“

„Jsem tady fakt druhej den a takovej bordel teda... No dík, bez tebe fakt nevím,“ věnovala mi Šuby další ze zelených pohledů s čarodějným úsměvem.

Celou sichtu prokličkovala od baru ke čtyřem stolům mrštně jako ještěrka mezi regály v tescu, teď už unaveně začala pulírovat automaty, jimiž byla obložena jedna stěna po celé délce. Poněkud volnějším pravicím nadrem přitom pleskla do jednoho z tlačítek. Záraz moderní techniky, schopný pojmut a vyluxovat i platební kartu, zacvrlikal, celý svět se v něm protočil a ještě víc se rozblíkal.

„Požehnaný kozy, oujé! Zvu tě na šáňo.“ Nevěděl jsem, jak lépe jí poblahopřát k tak poeticky nabytému dýšku, než pozvání přijmout. Zkušeně ubalila špeka; vypadalo to na hezkou snídani ve dvou.

Přesedla si vedle, na mou stranu baru.

„Co jsi vlastně zač?“

„Spisovatel.“

„Fakt? A co píšeš? Kuchařky?“ zašklíbala se koketně; jako všechny ženy si přirozeně domýšlela, že bych měl psát o ní. To by mi tak scházelo.

„Nepíšu. Docela to sype.“

„Aha, fakt... Hele, bude světlo, pojď, půjdem přivítat úsvit!“ zamávala ukázkově ubaleným jointem. Šel jsem.

Měsíc od večera sešel až k obzoru; to od něj bylo opravdu velmi nečekané. V takovou chvíli si připustíte, že posmívat se přírodě nemusí být nutně ubohé a cynické.

Takový krásný ticho, napadlo mě venku, ale nahlas jsem řekl: „Takový krásný ticho!“

Noc čarodějnic odeznívala a přicházeli máj; jítro plné kouzelníků trousících se do práce.

Pohledy kancelářských oken osleplá Národní, třída Martina Šmída. Nad našimi hlavami poblikávaly kontrolky tisíců bezpečnostních systémů. A zatím někde dole, snad pod dlažbou musí být všichni ti lidé; zalezlí pod dekami, v mrtvolném přísvisu televizních inscenací, nebo jen tak nazí. A nad tím vším petřínská věž s Japoncem, ztraceným v bludišti zrcadel a rozmnoženým do stovek svých japonských kopií, tyčí se jak ocelový prostředník vystrčený vniř, když se nikdo nedívá.

A to je město.

Sluneční disk, který se začíná odrážet ve skleněných plochách Proenzi Areny (postaru Národního divadla), ladí se na frekvenci Šubiiných vlasů. Jsou to tóny, jimiž se dusí, vybuchují a zdraví poškozují poslední minuty songu *I Lived My Life to Stand in the Shadow of Your Heart*.²

A když ještě dlouho potom píská v hlavě, je třeba dopít, típnout to a zmizet.

Kdo by se v takovou chvíli staral o kabát.

Přehozený přes židli v prázdném a vyspaném lokále.

Stál jsem přede dveřmi, předal Šuby flašku, vzal od ní jointa, naposledy nasál

a frajersky ho pustil někam vpravo. Jen to zasyčelo.

„No ty vole...!“

Opakoval jsem cosi znovu a znovu. Melodii. Pískání v uších.

Podíval jsem se tam. Pod nohy. Úsvit se odrážel v kaluži zvolna schnoucí krve. A uprostřed ní dohasínal vajgl zabořený do nějakého chuchvalce. Organického a nechutného.

Tak v tom jsem stál.

„Blížíme se k Moskvě!“ zasmála se Šuby chraplavým hlasem a tramvaj konečně přijela.

¹ Faust: *Something Dirty*. 2011. Prvních pět minut.

² A Place To Bury Strangers: *Exploding Head*. 2009. Posledních pět minut.

OK

Postmoderní postkoitální postpornografie

... někdo si podtrhává
já vystřihuju ...

Zápis snu, jaro 2007

Nakonec ho tedy uzbrojila. Klečí jí u nohou a považuje to za své životní vítězství. Vnoučata oslaví řadu výročí.

Nejprve chtěl před jejími něžnými a směšnými zvacími úsměvy jednoduše uniknout; ale vybavil si vždy jen zrcadlo v bytě. Prasklinu v zrcadle ve svém bytě. Svě nahé tělo přeškrtnuté prasklinou v zrcadle v bytě. Vše byla míchanice vzpomínky a zlých nadějí.

Když ho v nestřežené chvíli vzala za ruku, vytanula mu představa pneumatických a elektrických nástrojů v rukou dobře zaplacených silných chlapů, jak berou za kliku jeho bytu. Vytrhnou dveře i s futrama. Našlapou nejen v předsíni. Zrcadlo navždy slepé.

A když Miloše, už dost oslabeného, přepadla polibky, úplně ho to vyřadilo. Byly by

ty primitivní úkony prostě nechutné, kdyby nebyly tak absurdní.

Muselo to být hodně dávno.

Protože nyní je mu blízká. A nechť, aby spal, hovoří.

„Ale dával sis pozor...? Poškrábala sem tě moc?“

„Dobrý. Nezasvinili sme postel?“

„Neboj, měla sem to pod kontrolou...“

„... a co dál?“

„Copak jsi tak ztuhlejší, Pornokrate? Nevaž se. Odvaž se! Můj účes to vydrží!“

„Můžeš mě prosimtě odvázat? A kde mám cigarety...!“

„Kuřáku, smrdíš. Do rána to snad vydržíš. Co myslíš, že s náma bude dál?“

„Uvidíme. Ale slyšel sem, že vrchol intimity je, když se dá před holkou bez zábran uprdnout. Beze studu, víš. Že to pochopí a jakože přejde. Co si o tom myslíš?“

„Jakpak by ne, při Diu!“

„Snad to platí i v takovém případě, když nechtěně s plynem samou něžnou opatrností unikne i pár kapek hmoty. Pro-miň, zlato. Souhlasila bys i s tímto?“

„Arciže, podobá se!“

„Ach! To jsem vážně nečekal, fakt sem to nemyslel jako výzvu k neobvyklé praktice, ale tak... Ale fuj, hihi, zlato, klidně bych se šel normálně umýt! Kdybys mě odvážala. Ale ty sis myslela, že mi tím uděláš radost, viď?“

„A dobře, Pornokrate, soudíš a uvažuješ, jak se mi zdá.“

„Každopádně radši kouřit nebudu. Ale nečekáš teď, že se budeme líbat, že ne, zlatíčko?“

/Nesrozumitelné./

„Víš, že sem si podala ruku s Gerhardem Schröderem?“

„Tos teda měla říct dřív. –“

„Náhodou, na to, jak su mladá, procstovala sem svět. Ještě před mateřskou, ještě na škole. Však pamatuješ.“

„Jo, pořádky byla někde pryč. Nemocná nebo někde pryč.“

„A spala sem na Novém Zélandu, jak tam točili Pána prstenů, tak v hobitů díře sem přespala! Teda nic moc, ti povím. To je, co?“

„To víš, že jo.“

„A na spousta koncertů sem byla. S tátou hodně. Uriah Heep sem viděla, Ronniho Dia sem stihla, ještě než umřel, a říkala jsem ti, že děda má trsátko přímo od Hendrixe, Hendrixem podepsaný?“

„Jo? Super.“

„Nechce mi ho děda dát. Ale až umře, bude stejně jednou moje, slíbil mi to.“

„Tvůj děda musí být prima chlap. Já žádnýho dědu nemám.“

„A na Rolling Stones sem byla dokonce dvakrát, a taky na Plan-tovi, jů to ti je furt frajer, a ... no to sem žila tři čtvrtě roku v Berlíně s takovým... no byla sem tam na stáži s Erasmem, víš. ... Říkala sem ti už, že vlastně spinkáš s čerstvou doktorkou filosofie?“

„No ne! Chytrá holka! Mateřství a doktorát z filosofie... Tys byla vždycky jednička.“

„... a taky mám státnice ze dvou jazyků a... –“

„Jo, dobrou angličtinu jsi měla už na gymplu. To si pamatuju. Jazyky především, hé.“

„No... Jenom proto, abych byla přesvědčivá, aby až se mě zeptaj: Máte poměr s Petrem Tluchořem? Tak já řeknu: Já sem v životě s Petrem Tluchořem nespala. Ale potřebuju bejt přesvědčivá. Já když lžu, tak musím být přesvědčivá. Poměr se mnou má. Ale proto to brzdím. – Rozumíš mi? Ale ty seš něco jinýho. Na tobě mi... na tobě mi prostě záleží. Strašně mi záleží, abys mi rozuměl.“

„Mně taky. Rozumím. Prostě o všem přemýšlet, opatrně a ono to půjde.“

„Přesně. Ty seš tak chytrej! Musíme prostě všechno pěkně naplánovat a ono to pak hezky vyjde. Mít tu vizi toho cíle. – Víšco, já si stejně myslím, že kdo skutečně chce, tak si nějakou práci vždycky najde.“

„Víš, že máš krásnej hlas?“

„Měl ses vykašlat na to psaní nepsaný a zkusit normálně dělat něco pořádnýho, dokud to šlo. Cokoliv. Možná že bys tady tedko nebyl.“

„Asi ne.“

„Ba věru sotva, při bozích! Nemůžeš bejt přece pořád ten parazit, miláčku, na těle společnosti. Taková jako přísavka. Jo, tam mě lízej, přesně tam tam tam! Ách. Nějak to tý společnosti vrátit, víš? ... Při psu, Miloši, Pornokrate! Věci už nevrátíš. Ale svůj přístup můžeš, a měl bys, změnit vždycky. Zkus taky někoho přivést. I ten pocit bude hned o něčem jiným než se pořád jenom vézt. – Jak černej pasažér, vid. Nad vším moc přemýšlíš. Se pak nediv, že... – Jakoby zprimitivnět. Zprimitivnět k úspěchu.“

„Něco tomu obětovat.“

„Při Diu, přesně! Ty seš tak chytrej. Musíme se zas někdy vidět.“

„Musíme.“

„Ach. –“

„Můžeš mě teda odvázat?“

„Hihi, málem bych zapomněla. Bych tě tady málem nechala.“

„Dík. Měla bys jít.“

„Musíme se zas někdy vidět.“

„Musíme.“

...

„Oukej. Máš to za litr. Ze starý známosti. – Dík. – Napřesrok chcu poslat dceru na jazykové kurs, to víš. Každá koruna dobrá.“

...

„Nemělas jít radši na práva?“

...

/Zbytek nesrozumitelný. Konec odposlechu./

@RomanRops

Výbor z tweetů

Z mateřské školky na univerzitu a zpátky do mateřské školky. To je graf intelektuálního vývoje za posledních pět století. A pusť film ještě rychleji, honem! Vezmi si jen všechny ty obrázkové magazíny: Blesk, Čas, Cink, Tip, Ze světa celebrit, Styl, Chvilka pro tebe, Bulvár, Kdo s kým a za kolik, Super, Bravo, Plesk, Cák, Bum, Buch, Bác, Aha! Výtah z výtahu, výtah z výtahu výtahu. Sloupek, dvě věty, palcový titulek!

A pak jde všechno k čertu!

Ray Bradbury: 451 ° Fahrenheita

25. dubna

Už za komunistů se říkalo, že Kalousek shodí vládu a budou volby. Nevěřte tomu, je to urban legend. Kámoš můjho kámoše to dosvědčí.

24. dubna

Nebaví mě čist tweety delší jak 40 znaků.

24. dubna

Číst a psát je samo o sobě pěkná věc. Ale literatura, to už je hnůj.

24. dubna

Poučení z Bostonu: Ten, co je teď mrtvej, byl předtím „nepřizpůsobivej“. To nejdůležitější bývá skryté v poslední větě. Aktuálně.cz: „Boston byl mstou za Afghánistán a Irák, líčil Carnajev“

24. dubna

Akční výbor „Bezdomovci za svobodu slova“ zahajuje svou činnost a podporuje boj nezávislých odborů ÚSTR(k) za sociální a lidská práva.

23. dubna

„Plán útoku v Kanadě prý vzešel z íránské al-Kajdy.“ Spiknutí opomíjí roli mimozemšťanů a obrácených upírů. S podporou starostů.

23. dubna

Minulý týden sladká Hanka Bízová, dnes Kvadratura ženy. U televize si vyrovnaný vztah k ženám fakt nevybudujete, chlapi. #majorZeman

19. dubna

Julínka už máme, ale Cikrt se někam schoval i s prachama. Zamkněte se doma, ucpěte všechny díry a nevyklánějte se z oken. #malyavelky

19. dubna

Každý z nás je dnes tak trochu Čeřencem. Nenechme si ten pocit sounáležitosti nikým vzít. Uchovějme ho ve svých srdcích.

19. dubna

@CT24zive každou hodinu hlásí, že nemám vycházet ani otvírat nikomu kromě policie. Táhněte od mých dveří, plynaři!

19. dubna

@jaroslavfaltus V tom kufru, co ho pyrotechnici odvezli, je poskládaný Slávek Popelka. Jde jen o další policejní šikanu jeho osoby.

19. dubna

#Boston: Mohl by to být začátek docela pěkného přátelství mezi bezpilotními zbraněmi a americkým vnitrem. Drone do každé ulice.

18. dubna

Jižní Čechy hladoví proti komunistům už sto dní. Hrozí humanitární katastrofa, va-

ruje Člověk v tísní. President Obama: Ich bin ein Budweiser

17. dubna

Smrt gumovej medvídkům!

17. dubna

Pohřeb živě. Zůstaňte s námi. @CzechTV

16. dubna

Podporuji návrh Národní riflové asociace – od příště ať je každý běžec povinně ozbrojen. Terorismu se nesmí ustupovat.

15. dubna

#Boston spáchali komunisti z ČSSD, aby odvedli pozornost od levicového puče v ÚSTR. Je to jasná Zaorálkova psy-op.

15. dubna

Vždycky jsem byl pro co nejtvrdší postup proti sportu, ale s tímhle nic nechci mít. #Boston

15. dubna

Vědecká rada ÚSTR(komunismu) je v takovém rozkladu, že už ji dají dokupy jen Mašíni.

14. dubna

Breaking news z rubriky Žena na novinky.cz: Václav Moravec to do důchodu dělat nebude.

14. dubna

Proti Havlovi a proti Klausovi, proti komunismu a proti kapitálu; sportem proti drogám, drogama proti sportu a proti Jiráskovi a proti všem!

13. dubna

Pána prstenů měl točit Otakar Vávra.

11. dubna

Konto Zajíček. Help! Nevíte, jak se řekne „Help“ švédsky? #dg307

11. dubna

Co se stalo s Petruškou Šustrovou, kterou

Monika Pajerová a všichni ostatní znali jako normálního, slušného člověka? A přežije to paní Kavalírová ve zdraví?

9. dubna

Když tweet před odesláním ještě jednou přečteš, a poté smažeš... Pak, hochu, jsi muž.

8. dubna

„Většina Čechů se naučila žít v mezích možného a stále lépe odděluje smutnou vzpomínku od celkem snesitelných životních podmínek.“ #Wikileaks 1973

5. dubna

Takhle. Samozřejmě nepochybuji o nezávislosti ČT – ale co by si bez ní počala vláda? Je Nečasova vláda skutečně nezávislá na televizi?

5. dubna

Osúch, Schuster, Hrubeš... Je @CzechTV kádrová rezerva vlády, nebo naopak je @strakovka béčkem ČT?

4. dubna

Když zemřel Kimčongil, bylo mi, jako kdyby zemřel Havel.

4. dubna

Den, kdy si Václav Klaus nepodtrhával v odborném textu nebo se aspoň neučil slovíčka, považuju za ztracený.

4. dubna

Rozhodně je lepší utápět v depresích čtenáře než sám sebe.

3. dubna

Nejdřív magistráty, parlamenty a správní rady. Potom lesy. / „Nezaměstnaní mají uklízet lesy“

28. března

Vládnoucí ideologická schémata lze shrnout a parodovat ve 140 znacích. Proto vládnou.

28. března

Žili jsme si poněkud nad poměry, takže i to jaro jsme prožrali. Nejvíce cikáni a od-boráři.

22. března

„Člověk má vědět, před kým se posrat a na koho se vysrat.“ - Zdeněk Svěrák při podpisu Anticharty

-

„Jsou hodnoty, které je třeba přetrpět.“ Zdeněk Bakala při podpisu Anticharty

-

„Zpěvák je hlavně od toho, aby zpíval. A když už člověk je, tak má hledět, aby byl.“ - Mick Jagger při podpisu Anticharty

-

„Na shledanou v lepších časech!“ - Michail Sergejevič Gorbačov při podpisu Anticharty

-

„Break on through to the other side.“ - Vladimír Dlouhý při podpisu Anticharty

-

„Gotta catch 'em all!“ - Dušan Tříška při podpisu vázacího aktu

-

„Nic nikomu nikde a ne a ne nepodepíšu. I kdybyste to po mně chtěli. Ale vy nechcete, že ne? Nebo ano? Řekněte, že chcete...“ - Václav Klaus

21. března

Nejenže se nechce svěřit pod naši ochranu dobrovolně, ale podívej na to, vona se ta svíně ještě brání!

21. března

Bankovní filosof Sedláček: „Dobrá vůle pomáhat (a ještě za to být poslán k šípku, což dělají Řekové Němcům“ #heil!

17. března

Reklama: Copak to děláš, holčičko? HABEMUS papám! Dětská výživa Habemus - to nejlepší k papání.

16. března

„Naši potomci budou dnešní ekonomiku chválit, předpovídá historik Rákosník“ / Jsou pitomci, kteří ji chválí už nyní.

11. března

Hlavním nepřítelem západní civilizace je turecký záchod.

8. března

„Chci bojovat proti kmotrovským mafiím, které parazitují na společnosti...“ Za zády se přitom šklebí: Kalousek, Kubice... #inaugurace #Zeman

6. března

Už se objevují první konspirační teorie, že vražda Hugo Cháveze je konspirační teorií.

4. března

Růžová? Oranžová? Sametová nebo smirková? S podporou starostů / „Volební tým Schw-berga zpět na scéně. Vzniká Fórum Karla Schwarzenberga.“

4. března

Předpovídám od roku 2015 menší dobu kamennou, s epicentrem na Blízkém východě.

21. února

Prezident Karel Čtvrtý má křupavou kůrku, čecháči!

19. února

Vše změní vynález, který dokáže sytit žaludek vlastním pocitem morálního sebeuspokojení. Pak nebude již Čubů, nem čubky.

19. února

Demokracie = tzv. vláda lidu. „Lidu“ ve druhém, nebo v třetím pádu? That is the question.

18. února

Pijete často? - Spora(vž)dycky...

15. února

Recept na makléřský sendvič:

1ks veky rozkrájíme na tenké a tlusté plátky v poměru 2 : 1.

Tlustý plátek obložíme dvěma tenkými.

Dobrou chuť!

14. února

2013: Zachraňte kulturu.

2015: Zapalte kulturu. Je tady zima.

14. února

„Vyzýváme všechny účastníky demonstrace, ať s sebou přinesou JOGURT, což jedinec tu v roce 2013 zbude za živou kulturu.“

Mají o dnešních jogurtech podobné iluze jako o politice.

13. února

Také se spíše přikláním k vládě tvrdé ruky. Ta ruka musí by mohla být moje.

12. února

Vyšetřovatel otevřel složku, zatočil obuškem a povídá s divným úsměvem: „Tak o jakých tématech se po dnešních otázkách začne mluvit?“

8. února

Přitom snad každý musí vědět, že Palachova oběť mířila proti okupačním Zprávám a za vytvoření svobodného trhu s pornografií.

6. února

Katedrálu jsme uhájili. Teď pozor, aby Zeman nešťastnou náhodou neprodal Hradčany nějakému Altnerovi...

6. ledna

„Výtah z výtahu, výtah z výtahu výtahu. Politika? Sloupek, dvě věty, palcový titulek!“

Pak přišel Twitter.

RIP Ray Bradbury

Jakub Vaníček

Zápisové posledních dnů

W
am
píři

20. prosince

Konec roku na dosah. Po několika dnech oblevy mrzne. Desetina lidí se obává zítřejšího dne, během něhož má nastat konec světa, alespoň dle interpretů mayského kalendáře. Samozřejmě nejde o nic jiného než o další grandiosní blbinu, která má jedněm ulehčit od jejich každodenních problémů a celku pak od skutečného kataklyzmatu, jež vyjma většiny lidí, předstírajících, že se nic neděje, tuší už i ten vyhládlý vrabec, který právě za oknem poskakuje po kotku země a příležitostně se vrhá do hlubin hrnce s pšenicí na slepičím dvorku. Eschatologická mapa našich budoucích životů má již vytyčeny hlavní kóty, jež se zovou hladomor, tělesná bída vzešlá z postupné chemizace všeho, na co denně saháme, co jíme, dýcháme a pijeme, a pak také samozřejmě úpadek duchovních hodnot ve smyslu naprosté dezorientace a ztráty elementárních zkušeností, což mimochodem pěkně vystihl Magor, když v nějakém rozhovoru prohlásil, že lidi si už dnes neumí ani zadělat kvásek na chleba.

Svět kolem nás bobtná. Krámů je tu taková fůra, že je za chvíli nejspíš začnou rozdávat zadarmo. A platí to nejen pro maso, jehož objem se zvyšuje nikoliv v tkáni, nýbrž s nastřelovanou vodou, kterou ti sráči ještě obohatí o nejrůznější sorbany draselné, aby citron vydržel, aby neuhnul ani za tři roky neustálých převozů na trase Portugalsko, Rusko, Čína, Severní Amerika, Portugalsko, Německo, podle téhož zákona zotesánkovitěl i leckterý kněhnakladatel; jako redaktor, jenž je příležitostně živ námezdnou prací pro jednu z expozitur mediálního trhu, mohu jen stěží reptat nad hromskou kapitalizací slova, uskutečnova-

nou celými četami vydavatelů. A o rozum přišel ten, kdo si ještě nestačil všimnout, do jak prapodivných rozměrů vyrostl bolševník takzvané vzdělanostní společnosti. Stačí pohledět na životy našich přátel ve městech, lidí, kteří propadli grantománii a transatlanticky žijí z chlebičků rozdáváných na akademických konferencích. Zbavit se významu! Převést a rozmělnit! Jak trefně útočí Nikola Berďajev, když píše, že Rusové chovají jiný vztah k řečenému, než tomu je v zemích pokrokové Evropy. Tu přeci nejde o to, že slovo je jen stavební jednotkou, na níž se vrší další nánosy řečeného – Rusové prý považují slovo za dogma a jenom z toho důvodu má pro ně vše sdělené tak silný význam, že pro něj možné vsadit někoho na samotku, sevřít jej v kleštích teroristického státu, zabít a zneškodnit, umlčet a zničit. Trčím tu až po kolena zapadlý v kraji. Na jedné straně Euroasiat, jehož touha po pevných významech stále dohořívá v generaci venkovských dědků, kdysi udatných reků kolektivizace a členů pomocných stráží, na druhé straně pak Evropan, který bojuje ve volné soutěži s druhým Evropanem – a oba dohromady spalují veškerou duchovní energii pod ideovou taktovkou idiota, který se se několik desítek let sápal na Hradčany, aby nám pak mohl přispět k otázkám ekologie a vzdělávání kultury. Kdyby to bylo jen trochu možné, propůjčil bych rovný hlas i naší Róze, vždyť i ona, zatímco tady trčím po kolena v kraji, má co říct k sobotní otevírače modlíkovské klubovny SDH; nestojí tu vše jen na starostovi, který, jak mi nedávno spiklenecky zašeptal do ucha kdosi ve vsi, nechce, aby se chodilo v sobotu večer chlastat, jelikož by pak taky mohl být v neděli ráno v kostele za opilce.

Jako praktickou ukázkou toho, co by snad mohlo následovat po etapě všeobecného hovadismu, bychom mohli povinně promítat v kinech sovětský filmík filmíček *Jdi a dívej se*. Pochopitelně, před projekcí by bylo lze zařadit večerní program: nahnat hordy lidí do lesa, uvařit jim čaj z houbičky, nechat je tak tři čtyři hodiny běhat od čerta k ďáblu, propadat se do hlubin vlastních fantasmat – a pak je dorazit tou ruskou příšerností, která se dnes možná jeví jako úplná ahistorická nemožnost, aby na nás později udeřila s prvním poryvem všeobecné materiální nepohody.

Po zkušenostech s všeobecnou apatií k čemukoliv, co přesahuje pokojný život inteligentních maloburžujů, si přece musíme moc dobře uvědomovat, že žádná brzdná soustava tenhle automatický pochod do prdele nezastaví, naopak, že čím více se snažíme zapomenout na sebe samé, tj. zbavit se strachu z budoucnosti, tím rychleji se do ní zanořujeme. A proto se ptám: Frustrace. Panika. Nenastal už náhodou pravý čas k tomu pročistit očníce plynových masek, spakovat obvaz, sirky a vyrazit svorně pod zimní borovice nacvičovat kvašení žitného chleba?

22. prosince

Tak přece jenom! Tenhle svět ovládají satanisti, tvrdil mi včera švagr Michal na cigar-pauze uprostřed rodinné sešlosti, člověk, který dlouhá léta žil nedaleko centra Pardubic ve stodole, který tam vegetoval jak na venku, sám, s kočkama a motorovou pilou. No, něco takového jsem zrovna potřeboval slyšet; vždyť ve své blbosti bych jen stěží mohl takhle hluboce rozumět světovému dění – temnota, která nás obklopuje, která na nás doráží silou už takřka neporazitelnou, musí vycházet odněkud ze sluje, a i tam nejspíš tryská z vrstev, o nichž nemáme ani zdání. S tímto vědomím jsem pak v srdci pardubické Dubiny opáčil Michalovi, že tohle prostě musí skončit a že jediná, kdo v mém nejbližším okolí v sobě tají proudy dosud nezkanalizovaného života,

jsou moji holoubci, přátelé májoví. Hrdinové letu, 311. poštovsko-doručovatelská perutinka, čelící neustále hrozbě ze vzduchu i ze země! A jak se krásně podělí o zrněčko s houfem vrabců!

Cestou z Pardubic do Modlíkova jsem pak s Petruší poslouchal Vltavu, a aby toho nebylo málo, zrovna vysílali nějaký komponovaný galavečer na téma konec světa. Plechové rolety k zemi! Jak ale vyplynulo z mluvících hlav, celá tahle aféra s koncem světa byl jen ten nejbližší výklad, k němuž mohl dospět snad jen nějaký příruční podavač profesora iberoamerikanistiky. Mayové anebo snad Aztéci, kdo se má v těchhle léčivých bylinách vyznat?, prý měli na mysli spíš jakýsi předěl, změnu paradigmatu – což ale nakonec asi nebude stejně nic jiného než normální mizérie, jejíž obrysy lze zahlédnout na chodníku pod panelovým domem. Změnu paradigmatu! Už vidím, jak se takhle v prosinci lidé houfně vydají na cestu ducha a najednou jim je úplně šumák, kdo bude poskakovat po velině jaderné elektrárny! Taková cesta ducha je totéž co týdenní válka! Určitě by taková paradigmatická změna začala studiem *Sentimentální cesty*, ve kterémžto svazku Šklovskij buduje primitivní středověká kamínka; v druhé vlně by se pak muselo náležitě nastudovat paradigma kontejneru, anóbrž průzkum popelnice a setkání se zoufalců, z nichž jeden, pobízen klackem, si hledí zachránit alespoň holý život.

Dále také v rozhlasu mluvili o tom, že celé tohle lineární chápání času, který spěje ke kataklyzmatu, má svůj původ v protestantismu. Američtí filmaři na katastrofách vydělávají balík a my je pak poslušně kopírujeme. Nad takovými řečmi zůstává rozum stát! Není náhodou úplně jedno, na čem nějaký americký lofas od filmu vydělává peníze? Podívej, tvrdil jsem Michalovi, mě prostě obklopuje tma – a když to vezmu do důsledku, je mi úplně jedno, jestli má být konec světa čili nic, a kdo z toho tyje; není v silách člověka ráno vstávat a být obklopen přízrač-

ným hnusem kultury fetišů, kterým zavedli opatovický komín rovnou do prdele, lidí závislých na energii, na systému, na mechanizaci, čejtít před masnou výpary ze zvířecích koncentracích! Co si myslet o básníkově, který se ukájí pod dekou lyrického balastu poté, co si koupil v supermarketu kuřecí prsa a hodlá si je v neděli upéct s bramborem? Není to k zblití? Cožpak ten pitomec neví, jak to vypadá, když si přivezeš slepici z klecového chovu a pustíš ji na dvůr, aby pak stála uprostřed prostoru a nechápavě klovala do země, kterou nikdy předtím neviděla? A tohle ten duch, ten koncentrát paradigmatických proměn žere?

Drazí přátelé, je třeba se vsutku připravit na nejhorší! Nakonec se to ukázalo i na těch nebohých slépkách čili nosnicích: není se vůbec čemu divit, že když jsme pět těch chudobných, zahanbených a oškubaných potvor přivezli domů, a to ještě jedné z nich nejspíš při transportu stačil někdo zlomit pařát, takže se belhala po dvůře jak samotná smrt, a vypustili do výběhu, nemohla to Róza ani Baku vydržet a po několika dnech společnými silami prolomili plot, vlítly mezi ně a udělali s těma končetárcicema krátký proces! Tahle byla naša kublá, tamta jen zardoušená, pět studených těl se válelo halabala na zemi a já mezi nimi chodil a sbíral je, pro forma střískal ty dvě čubky (ony nakonec trpěly za nás za všechny), večer v plechovém zavařovacím hrnci uvařil dvacet litrů vody a do půlnoci v něm pak máchal opeřené mrtvoly a učil se slepičí anatomii. Tak příšerný puch, který se táhl z jejich nařízlych volat, jsem si jen stěží dokázal představit, jako když se vepř vysere do zkyštělé polévky. Takhle smrdí naše kultura a dokud každému z nás v tomhle smradu nezhebné nejbližší rodinný příslušník, nevíme vůbec nic o tom, co je to změna paradigmatu a kontinuální zánik světa.

23. prosince

Předvečer Vánoc. Je mi úplně jedno, že venku šílí zdvořelé apokalyptické počasí. Do

chodby teče pode dveřmi voda, na chodbě stojí kaluž, jen se na ní smeknout. Jdu se na ten neřád podívat. Jeden stupeň pod nulou, prší. Déšť stéká po střeše pokryté krustou ledu a crčí přes okapy, taktéž plné ledu, přímo pod dům. Každá věc, každá větévka v sevření mrazu, pod nohama led, na branče led, ulice jako zrcadlo. Snažím se odházet těžký zmrzlý sníh a nevšímat si přitom svinsky studené vody, která mi kape za krk. Není to celé tak trochu mimo lidskou zkušenost? Nesu deset vajec sousedce Adámkové, stojím před brankou a čekám, až se vyšourá ven. Štěká pes, po chvíli se rozsvěcí v předsíni, je mi v tom větru dost zima, a paní Adámková volá: „Vy mi nesete vejce, děkuji moc! A víte co, položte je na popelnici, já si pro ně za chvíli dojdu, teď jsem přijela z Brodu, chodila jsem po městě a vrátila se mokrá jak držka!“ Skutečně, i ve tmě vidím její vodou splhlé vlasy. „Dejte pozor, až půjdete dolů po schodech,“ hulákám zas já za brankou, tak aby to slyšela, a v duchu si říkám, že se sem stejně budu muset za dvacet minut vrátit a zkontrolovat, jestli náhodou ta dobrá žena neleží pod schodama se zlomenou nohou. Zasrané předvánoční kluziště, až ten čurák Klaus zas řekne, že za tohle člověk nemůže, že ono to tak samo se zkaňhalo, budu se dlouho vztekat. Vymáchat ho v tom studeném bordelu a nechat sypat polskou solí chodníky!

Zdálo se mně dnes v noci, že držím v ruce nové číslo Tvaru, tedy že je leden, že už zasedá nová redakce v čele s předsedou Borzičem. Na první stránce je zachycen Roman Kanda, an svírá v ruce březovou metlu, přesně tu, kterou jsem nedávno natřikrát zlomil a hodil do kamen, ježto z ní lezli nějakí brouci. Nové koště..., hlásá titulky a já zase trpím pocitem nalomené epochy.

Večer zatápím a u kamen pročítám staré noviny. Čtu Komárkův článek o Křesadlovi. Mít tak Křesadla po ruce, hned bych se do něčeho pustil, Mrchopěvce anebo Vara Guru, to jsou knihy, které mám kdesi v krabici a dosud jsem se k nim nedostal. Kře-

sadlo prý asistoval na klinice dr. Freunda a v kazuistikách léta studoval odvrácené životy pervertů. Hned mě napadlo, že budu muset splášit alespoň jednu z Křesadlových knih a přinést ji agentu Slavíkovi, tak aby i on, veliký přítel lidu, mohl jej poznat do hloubky. Dřív než nás spláchně nějaká další ledová potopa.

25. prosince

Vasilij Rozanov píše, že dobrého člověka poznáme podle toho, jak moc je ochoten naslouchat – a zároveň jak často mluví o sobě, tedy vydává se druhým. Z toho pak můžeme odvodit: Rozanov má zajisté jasno v kategoriích dobré a zlé, anebo je alespoň docela běžně používá. To za prvé. Za druhé, takový člověk, který se zajímá jen sám o sebe a nestydatě dává najevo, že ho vlastně problémy ostatních nezajímají, který vydrží poslouchat nanejvýš tak minutu, aby vzápětí stočil řeč na sebe sama, není jenom zlý, ale i hloupý a v posledku nebezpečný. Každá jeho společná činnost je vždy jen činností jeho samého, ostatní musí se podříditi jeho vůli, to si prostě vynutí, má-li na to sílu a odvalu. V naší době se takovým lidem stačí jen vyhybat – otázka ale zní, jak tomu bude v budoucnu? Který šmejda si proklestí cestu do čela společnosti? V reproduktorech se ozývá Cioranovo „jsem násilník, jsem násilník!!“. Stojí to v jedné Žižkově knize: fašista je ten, kdo si nevyslechne příběh druhého. Naostřit tedy píky k boji.

6. ledna 2013

Štindlův Mondschein není ani tak dystopií, jak se píše na záložce, jako spíš hyperrealistickým dokumentem doby, ve které žijem. Copak i zde, na světě, vedle sebe neexistují dva paralelní světy, jeden umělý, tedy Dorma, a druhý přirozený, tedy ten, ve kterém se vydělávají peníze, aby bylo za co žít v Dormě? Samozřejmě, není možné v Mondscheinu hledat přesný obraz doby, společných bodů bychom ale napočítali daleko více, než abychom mohli v klidu usínat

a říkat si, vždyť je to celé jen smyšlenka, případně: ale ono přece ještě bude trvat tolik let, než se tenhle Mondschein stane skutečností.

A opět silné poryvy vichru. Venku pořád mlátí nějaké plechy, do toho zas prší anebo mrholí, jak ksakru nazvat ten příšerný aerosolový závoj deště, který tě obestoupí a s každým nápořem větru se do tebe zakousne jak do dortu? Ovšem jedině z této perspektivy, tedy z perspektivy vody a vichru, lze s jistotou oddělit paralelní světy. Stačí si vyrazit do lesa, schválně si obléct slabší kalhoty, které navíc brzo nasáknou, naprosto nevhodné svršky, nechat ležet čepici na botníku a jít, jít hodinu a třebas i dvě. Čelit zimě a nejlépe ještě počkat na soumrak a pak zdrhat před nějakým přeludem, před fantasmagorickým ksichem s červenýma očima – to se pak rychle ukáže, jak ničemně nijaká je ta Dorma, fejsbůkový profil a stupidní kecy panelákových krysl, kterým se zrovna dnes nechce jít ani do kina, a proto dřepí u kompjúteru, klikajíce po světě. Jen co začne pes vztekle štěkat do tmy, jen co si potmě pomalu vyrazíš očičko o větev, jejíž obrys jsi dočista přehlédnul, pochopíš, jak daleko je jistota serverů a diody routerů. A vůbec nejlépe uděláš, když nedáš pozor, a u potoka, rozvodněného po lednových deštích, sjedeš skoro na okraj proudu a jak se snažíš vydrápat ven, namočíš si nohu až po kotník. Cestou domů se nestihneš ani oklepat.

To nás učí John Zorn. Vyvíjí nás postupně k harmonii, z bengálu vyrůstá pocit, že to nejhorší už máme za sebou. Udělat to naopak se rozhodně nevyplácí. Ano, přesně tedy k Dormě! Co třeba takový letošní Silvestr! Mejdan plný alkoholu, tance, na prahu ke smilstvu, membrány reproduktorů rozškubané hromobitím hudby, tanec na stole, kolující jointy, lahve s kořalkou a rachot ohňostroje – nemůže se přece nepřihodit, aby v následujících dvou dnech nás neskřípla nálada naprostého útlumu, aby se téměř nerozpadla rodina, tašky nesjely ze

střechy a sousedi mezi sebou nevedli posunčinu pomluv. Poznává se to nakonec i na slepicích, nikdo jiný na dveře nedokáže s takovou přesností vycítit přítomnost svinstva. Tyhle automatické stroje na hrabání sice žijou vcelku poklidný život, jak se ale nedodržují jejich denní rozvrh, začínou poletovat jak praštěné po dvoře a serou přede dveře – tuhle mi povídá Petruše: to nejsou slepičince, ale obří hovna. Nejlepší by samozřejmě bylo, abych hned vylezl ven a vzal je do ruky a rozemnul, neboť jedině tak se zjistí, nakolik vězíme v Dormě, ale neučinil jsem tak; bylo přeci po Silvestru a ty slepičí hromádky žalovaly proti nám, proti mně, žalovaly proti Petruši, proti Lukemu i generálu Š., proti Bedymu, který nás rozpálil dobřela bláznivým klezmerem, a žalovaly proti Adamovi a všem ženským, které se v tom reji tak rády vějely do našich náručí. Silvestr na venkově.

Kocovina se šponuje už několikrát den, Silvestr-Dorma za námi. Už zase jsme tu sami na vidrholci – a komu by se chtělo sejít v tomhle nečase dolů do Plačku a rozhlédnout se po údolí, v němž svého času pily hordy husitských vrahounů na počest zeměřelého svého Žižky, komu by se tam chtělo jen tak, bez suity odhodlaných spolucestujících? Vždyť ani ty vnitřnosti vyvrženého prasete, na něž jsme nečekaně narazili během večerního pochodu Přibyslav-Modlíkov, by nepůsobily teatrálním dojmem, mazut krve a bobule střev. TransBedy se od nich odvrátil, jako by se utíkal před smrtí, smrtičkou, a přitom to byla jen prachmizerná hromádka organického šrotu, do které Róza vrazila čenich a vzápětí se v něm vyválela s takovou gracií, až se nám všem podlomily kolena. To bylo. To se stalo. Teď už dům ovšem zase utichá po čtvrté hodině a dva stíny v něm obývají každý svou vlastní půli.

14. ledna

Deník Referendum posmutněle hlásá: Češi si konečně mohli zvolit za prezidenta člově-

ka, který by dokázal hájit jejich občanské zájmy. Namísto toho dali přednost souboji kreatur – jedna z nich je nejspíš jakýmsi předstřčeným drápem východního byznysu, druhá se upsala k věrné službě kapitalismu a neoliberálním doktrínám. Jedna miluje tepelně opracované vepře, druhá si kupuje tabák do dýmky ve speciálním obchodu ve Washingtonu. Obě podporují myšlenku výstavby izraelských osad na západním břehu, a jak jsme se mohli doslechnout od našich přátel, jeden z nich by nechal preventivně ostřelovat Pákistánců – tak aby bylo každému jasno, kdo si pořídil větší krochnu. Z toho plyne: čekají nás čtyři roky, během nichž buď upadneme ještě do hlubšího ekonomického marasmu, anebo se přivineme k mocnému tamtomu dubisku, což by se bezpochyby zamlouvalo alespoň Slavíkovi, neboť v Rusku zasedají mystičtí zednáři, mezi nimiž nemusejí být žádní uspaní Rathové a jiné loupeživé osobnosti, pošilhávající po moci. Kdo chce, ať tomu věří, zbytek nechť si uvaří párek a zapije ho pivem.

Mám čtrnáct dní na to, abych se rozhodl, komu z těch dvou pomoci na cestě k hradní sesli. Ať se rozhodnu jak chci, vždycky to bude prohra; situační dilema, které nakonec nutně vede k oportunismu; vždyť není nic jednoduššího, než si v tomto stavu zvolit takového kandidáta, jehož významu je v mém okolí jako maku. Tudíž: během tohoto týdne prozkoumám stavy a pak se uvidí. Ještě stále jsou kolem mě lidé, v jejichž jakous takous orientaci lze alespoň doufat, když už ne zrovna věřit. Přitakávají sice washingtonskému tabakistovi, ale budou pak pozorně sledovat, jestli se náhodou zase nezačaly budovat tábory s velkým ohništěm, tábory bez hlasovacích uren, tábory s prochcanými slamníky a zakalenou vodou ve vědru.

Za oknem se sype sníh. Náš Gerschon začal vysedávat na parapetu. Sedím, čtu, kocour za zády na okně. Zvednu se, jdu do kuchyně uvařit kávu, kocour na okně. Pozoru-

je vrabce, kteří celý den lítají tam a zpátky, z kupky nařezaných větví k hrnci na holubníku. Kocour na okně, jak korouhev ve větru otáčí hlavou tam a zpátky, prohlédá sněhovou clonou a určitě si libuje, jakou pohodu má z těch několika polen, které za něj občas někdo hodí do kamen. Nemusí běhat kolem domu, válet se na půdě v izolaci, nezaráží se mu kožich jemným sněhem, sráženým ze střež větrnými porvy.

21. ledna

Třetí půlhodinový telefonát během jediného večera. Spiknutí přátel! Sotva si sednu ke knize, začne zvonit mobil. Půl hodiny mluvím, pak se zvednu, uvařím čaj, osladím, sednu si ke stolu – a celý proces se spustí nanovo.

Na konci minulého týdne nám s Petruší zatopili v bance. Když už jsme si mysleli, že se nám uleví, že se trochu otřepem, jak se říká, zavolala nám naše milá finanční poradkyně, jejíž elegantní postava se vzdutým poprsím několikrát ozdobila slepičí dvorek a zaklapala na betonek na záprsní, a nezlobte se, ale ono to nepůjde, v bance totiž zjistili, že máte zápis v registru dlužníků. V jakém registru, do frasa!? Co je tohle za blbost? Anebo že by snad těch pár tisícovek, které dlužím sociálce? Vždyť mi dosud neposlali žádné vyúčtování, tohle se snad řeší vždy až na konci daňového období – anebo se pletu?

Nový odhad na dům, který jsme si schválně nechali vyhotovit v rámci akce ušetřete dvě stě padesát tisíc za třicet let, splácejte nižší částky, teď nejspíš poletí do koše a s ním i pět tyček, které jsem měl rovnou vrazit do záhonu k rajčatům. Zrovna teď na nás musí přijít takováhle sračka!

A zase koukám rovnou do hrnce, ve kterém se vaří hovězí pajšl téhle prapodivné doby. Nejdřív podvodník s kulatým razítkem, odhadce, který tu ani nebyl, který si nanejvýš tak na expozituře vygúglil naši střechu i s přilehlou jedlí, mi vysrkl polovinu výplaty z účtu – divil bych se, kdyby ho

to stálo víc než pět hodin strávených u klávesnice. Bankovní pracovník, který nás rozpracoval, jak se sluší a patří na šmejda. A v tomhle my tady žijeme! Slavíku, kde je tvá pozemková reforma? Jak dlouho budeme čekat, než si to všechno hrcne na prdel?

A aby toho nebylo málo: týden trávím čas nad starým počítačem ve snaze učinit z něj mladíka. Nainstalovat xubuntu, neboť Windows kupovat hlavu do kamen strkat, čtu diskusní fóra, učím se jazyk počítačových fanatiků, spím tak tři hodiny, protože jsem jat a pohlcen blikáním kurzoru, a když už to všechno mám, když už počítač běží, vyladen k neočekávaným výkonům, najednou to celé spadlo – a šmytec. Xubuntu prostě nejede, blank screen, není možné s tím hnout. Co mě čeká? Další týden, aby to zas nakonec celé spadlo? Ó, vy vlnadná poradkyně, řekněte, není lepší koupit novou nabašenou mašinu? Tři sta giga, dvě mega, čtyři tera, úplně vidím, jak zbožně mumláte tuhle krásnou mantru! Jenže... Registr dlužníků.

Petruše spí v gauči. Krásná žena. Klidná, oddychuje, jako by se za oknem neschylovalo k další fázi třídního boje, v němž si nikdo z nás nemůže být jist ani ranní studenou sprchou. Jedinou jistotou zůstává papír a inkoustové péro, schopnost něco říct a napsat dopis do Libně, do jazyka ta strašlivá mašinérie stále zasahuje jen stěží, ať si říkají postmodernisti, co chtějí. Nebýt jazyka, na němž tolik lidí pracovalo celý svůj život (věčná sláva nechť zahálí Petra Horu, který, kdykoliv si usmyslel, mě dokázal utřít s takovou elegancí, až mi jednou samou radostí vytryskly slzy), neměli bychom už vůbec nic, lautrhovno by tu zbylo, lautrhovno v troskách doby. Jediná síla, která čelí rozpadu – a to se přitom na degradaci pracuje dnem i nocí, viz třeba ten nablblý Mondschein Ondřeje Štindla, ve kterém není nic, jen do vět rozmačkaný

brambor, nasládlý po mrazu, a nabubřelost někoho, kdo se rozhodl vplout do vod literárních a opanovat si pro sebe hned celý přístav, pro své jméno, pro svou značku. Už i Roza usnula, je tedy nejvyšší čas povznést se za těmi mými ženami do astrálu. Večer jako vrchol čtyř dokurvených dní.

28. ledna

Prezident zvolen. Už od soboty máme klid, na Hrad poputuje lidový alkoholik Zeman. Vyhrál nad Schwarzenbergem, oním svatým knížetem, povoláním na královský stolec šéfredaktory Lidových novin a Mladé fronty Dnes, zvítězil o celých deset procent, což činí přibližně půl milionu hlasů. Padá tak téze, kterou mi do telefonu vyslovil Martin, že totiž je teď na nás, *levicové mládeži*, zda se zachováme státnicky a zvolíme si proti sobě pravicového zhoubce republiky. Půl milionu je číslo, které však levicová mládež u nás nemůže dosud obsáhnout; Zemana volil především takzvaný lid, všichni ti strejci a tetky, které tu dnes a denně potkávám, lidé, kteří mají doma na krku dvě tři děti, docházejí do zaměstnání a když se nikdo nedívá, klepou se hrůzou, aby o to své místečko náhodou nepřišli, lidé více méně chudobní, pošilhávající po výdobytcích velkoměst. Ano, ve velkoměstech zvítězil Schw. Na vesnici bylo tomu naopak – existuje ještě pádnější důkaz, než právě tyto volby, že naše země se rozdělila na dva celky, na město a venkov; co dále, že ve městě pevně vládnu média, zatímco na venku si lidé udržují jakýs takýs pojem o realitě, o budoucnosti a o svých možnostech, jak nepřijít o poslední úspory a nespadnout do pasti dluhu?

Od soboty máme tedy klid. Nastalo jakési prázdno, najednou už není možné nechat se vyrušit předvolební kampaní, jsme tu opět sami, chybí ono lehké téma, jež se poslední měsíc vinulo téměř kaž-

dým rozhovorem – jak doma, tak v knihovně, na ulici, v hostinci, prostě všude.

Místo oběda jsem si dnes listoval prvním letošním číslem Hostu. A ejhle, po několika letech, kdy jeho redaktoři přeshlapovali na místě a nevěděli, co se sebou, co s tribunou, se situace mění a Balašík velí k frontálnímu útoku! Nemáme se připravovat na nic menšího než na plné angažmá, které na sebe Hostáci berou a pod jehož diktátem se chtějí podílet na vývoji české literární scény. Už nebudou jen komentovat, nyní se rozhodli ukázat, že umí i hodnotit. Tak do toho, přátelé, ukažte, co ve vás je!

Jest mi však se obávati, že z toho žádný velký užitek pro věc nekouká. Ona se ta vaše literatura totiž už dávno vyvíjí všude možně, jen ne v redakcích literárních periodik a kabinetech Akademie věd. Můžete si na stránky svého krásně vydisegnovaného časopisu psát, co vás napadne, v posledku ale budete nanejvýš konkurovat jiným táborům, vytvoříte opozici, najdete si téma a v ně se stočíte jak do ulity. S angažovanou poezií tomu nebylo jinak; zaseklo se to na mrtvém bodě dobového výstřelku. Teď už zbývá jen opanovat terénní kóty literárních cen, natočit trailery, vyvolat celospolečenskou diskusi; a zde se Host může přičinit měrou vrchovatou, neb na takové úkony si již za dobu našeho nakladatelského kapitalismu vybudoval jisté know-how. Doufám však, že se v zápalu pojmout všechny ty vlivy a začít je hodnotit – a tedy především žít! – nerozhodnou transformovat další noviny tribunu navzdory vládě. To by byla náramná škoda! Měli bychom tu už pak jen samé revolucionáře a žádné škrholy. Radši se proto, brněnští přátelé literatury, držte Radlasa, své každodenní jistoty, svého provozu a oběda v kantýně. Jako ty milé slepičky pochodujte kolem domu, občas trochu načechrejte parádu, vyšpulte prdel proti oknu a k radosti hospodáře se vykálejte uprostřed dvora.

Kristýna Vorlíčková Básně

Kristýna Vorlíčková, roz. Dušková, se narodila v roce 1981 v Českých Budějovicích. Absolvovala právnickou fakultu v Plzni, pracovala jako nezávislá publicistka, ekonomická novinářka a právnička. Knižně publikovala novely *Nahá Godotka* (nakl. Hart, 2001) a *Flying foxes* (nakl. Kniha Zlín, 2012). Je zastoupena též v antologii současných českých spisovatelek – *Ty, která píšeš* (Artes Liberales, 2008). Poezii publikovala časopisecky.

Lekce

Nejsme. Tvou bolestí šikmo
rozpukaly se všechny domy na Vinohradské
až ke koni.
Snad to nebyla mistake,
nepřivážeš se ke stromu u hlavního nádraží?
Btw. chovat se jako poeta,
když i Můzy v podchodech metra
nabízí slevové karty.
A asistentkám, kterým odpadly lekce
soukromého života,
se v centru říká Office manager.

Hackerka

Samota, ta hackerka osamělá,
krade z mé střechy mech a kamení.
Leje, prosakuje očima.

Snad šílená dotknout se sítě,
kde visí opuštění.
Spamy probdělých nocí,
miláčci.

Reklamní

Zírám, ospalky v koutku života.
Jsou tu. Sotva pětadvacetiletí
klučící jako lovci
vyzbrojení mobily, firewaly a hypotékou,

A pak taky holky v nedbalkách.
Obvyklá pavlačová válka o to,
kdo má větší kozy, klip na YouTube a měkčí mozek.
Tedy aspoň malou naději.

Život je coolna z billboardu.
Rozsvěcet i zhasínat v zazděných oknech
podle pravidel
šíleného architekta z reklamy.

Eurovíkend

Představy cibulek a okvětních lístků. Zády
opření o zábradlí. Popijíme holandské take away
a paní odnaproti, ve své výkladní skříni,
maže toasty tichem.

V grachtech neony vln, na březích kola
usouzená stehny. Zavíráš oči.
Vidíš? ptáš se, a nad kanálem se vznáší víla,
náruč plnou brček od McDonalda.

Přesčasy

Dýcháš ztěžka.
Polykáme proslovy, krajiny pracovních týdnů
plošší než nový LCD display.
Tvé nádechy a výdechy, obrozenci soucitu,
zhasínají monitory.
A prázdnota, erosenka Nicky z chatu, proboří firewal
načatého večera
s prstem v pupíku.

Autocenzura

Území vymezená povzdechem.
Procházíš, chladneš; krokem měříš prostor,
kde lidé a myši skypejí
o promlčení biologických osudů.
Katalpy vyťukávají Geografii ztráty,
zatímco les lampiček v kancelářích
vyplivuje nocležníky z voken.

Jak přicházejí k sobě, přiznávají,
že bolest programuje v Javě
a má zapnutou autocenzuru.
Smysl, živote, podoben přestárlému bossovi
se zlatým padákem:
množí se na prahu smrti.

Zoom

Kolik pixelů má Marnost?
Která emoce víc odkazů na Wikipedii?
Zaznamenávat všelicos do knihy dojmů,
vyhýbat se neautorizovaným webům a svému stínu.
Potkávat odlesky tváří,
prý zoomujeme místo přiblížení.
Ti bez bluetooth? Čím dál míš se s nimi dáváme do řeči.
Jeden dotyk po druhém zahazuješ do koše
a každé ráno klikneš na Vysypat.

Tvítni

Nemáš co? Ale nešť, tvítni o tom:
tisíc followerů za minutu.
A sjíždíme to, rolujeme stránky zítřků.
O patro přežívání níž, kde lednička už svede
konverzovat s kávovarem a hostesky místo kalhotek
nosí kérku krajky.

A takhle, bez uzardění,
se životopisy nejkřehčích duší
stávají píár čtením do výtahu.

Luxferové abstrakce

Jakub Šofar říká, že obsah knihy 3,14čo! je blbost. Že to není umění. Že se mu však zamlouvá koncept tříceléčtnácky. Neberu mu jeho názor, jen si naopak myslím, že texty v oné knize obsažené literární hodnotu mají, že se tedy jedná o umění, pravdivé, nechtěné, velbloudovitě mimochodné a v důsledku daleko působivější, než mnohé jiné texty tvářící se umělecky.

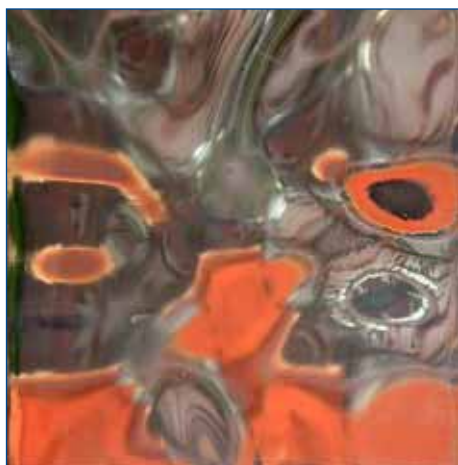
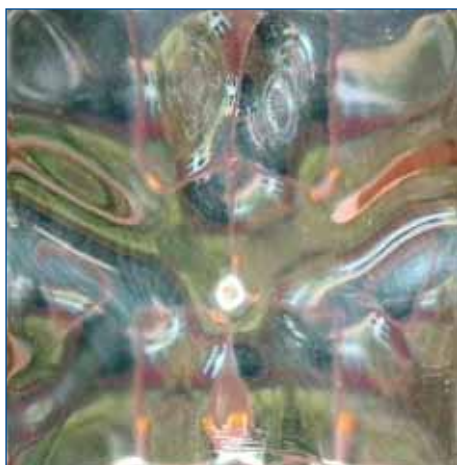
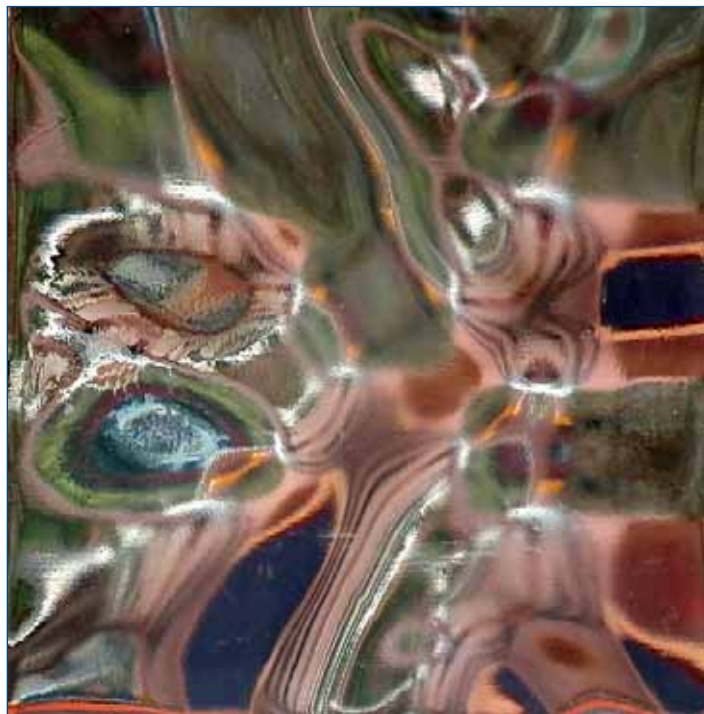
Nejinak je tomu i s obrázky, které vám, milí čtenáři, nabízíme. I ony jsou koncep-

tem. Koncept je ošklivé slovo. Když už, tak raději recept, třeba na bábovku. Nebo na to, jak se dívat skrz luxfery. Ano, právě ty skleněné výplně, které nás provázejí už desítky let, a které jsou k vidění na každém rohu. Fotograficky jsou v nich zachyceny abstraktní obrazce. Je to umění, není? Je to blbost, nebo není? I v tomto případě se domnívám, že se o umění jedná. Mimořádné, neplánované, prosté. Nyní máte tedy jedinečnou možnost být přítomni oficiální první virtuální světové vernisáže lux-

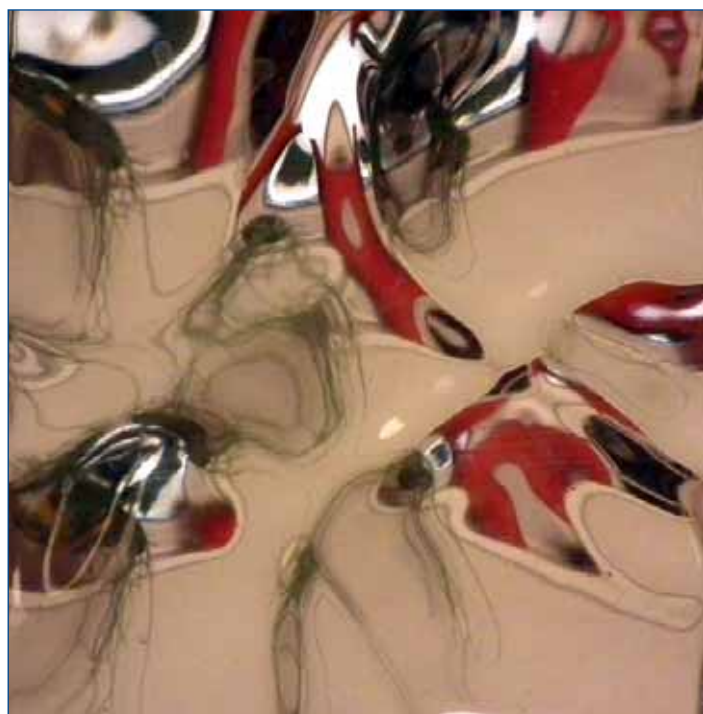
ferových abstrakcí. A klidně si můžete kterýkoli z těch obrázků nechat zvětšit, zarámovat a pověsit doma na zeď. Napište nám a my vám pošleme obrázek ve velkém rozlišení.

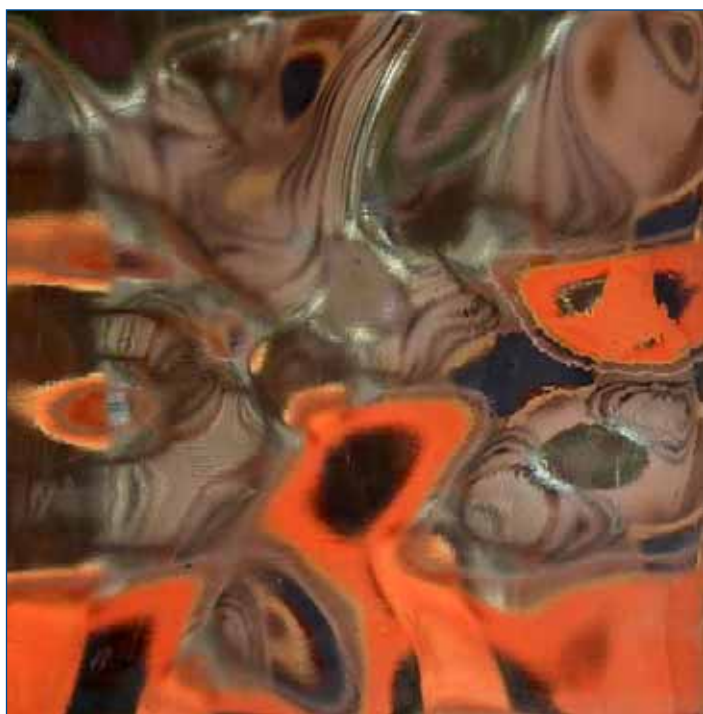
Petr Štengl

PS: Jeden luxfer nám k tomu řekl, že on je mrtvej a že pokud v tom Petr Štengl, který je živý, něco vidí, pak tím svým pohledem umění tvoří... A že to prej je stará vesta.

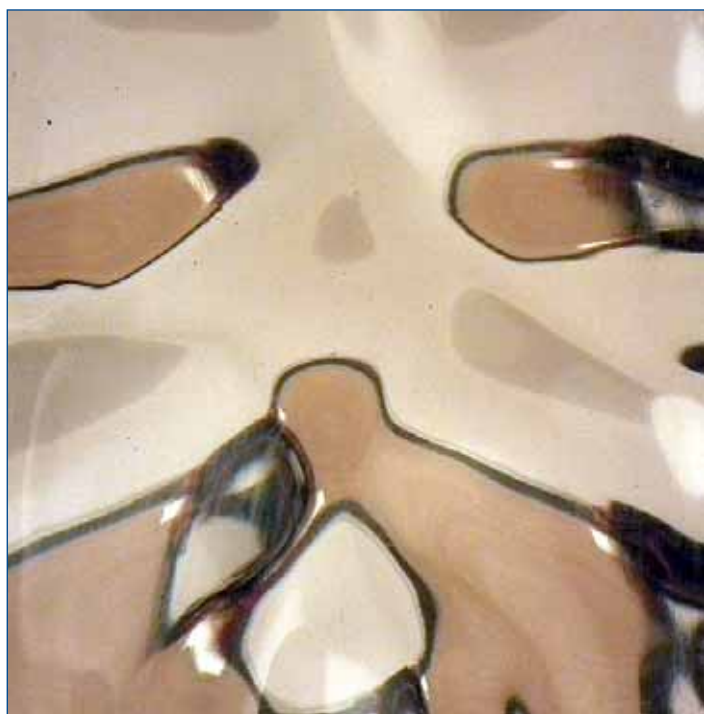
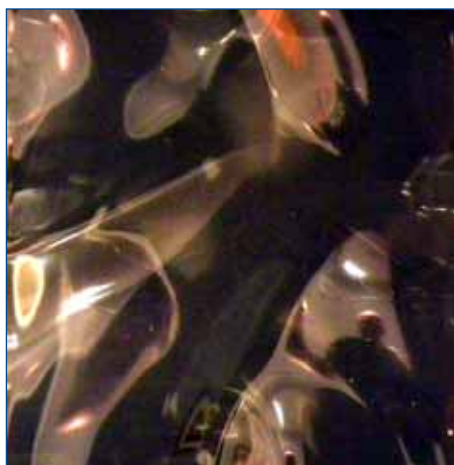

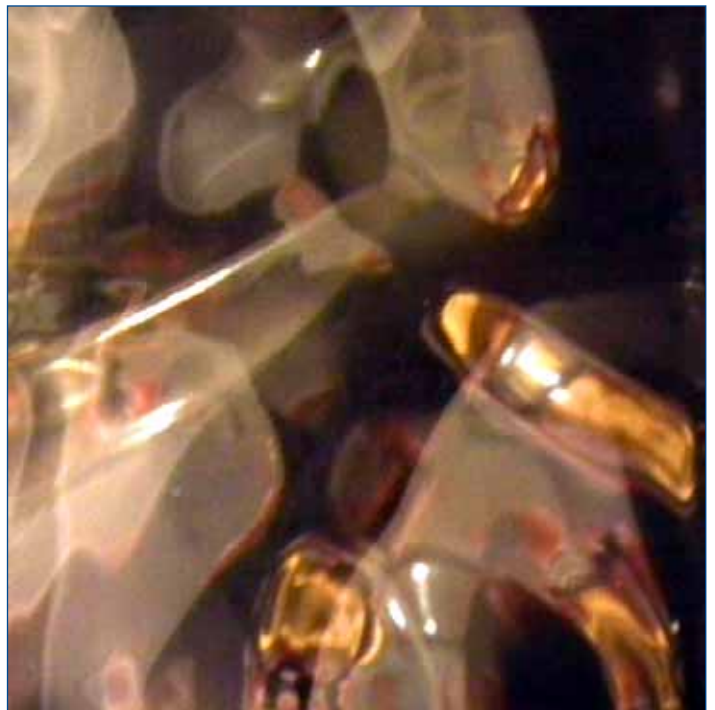
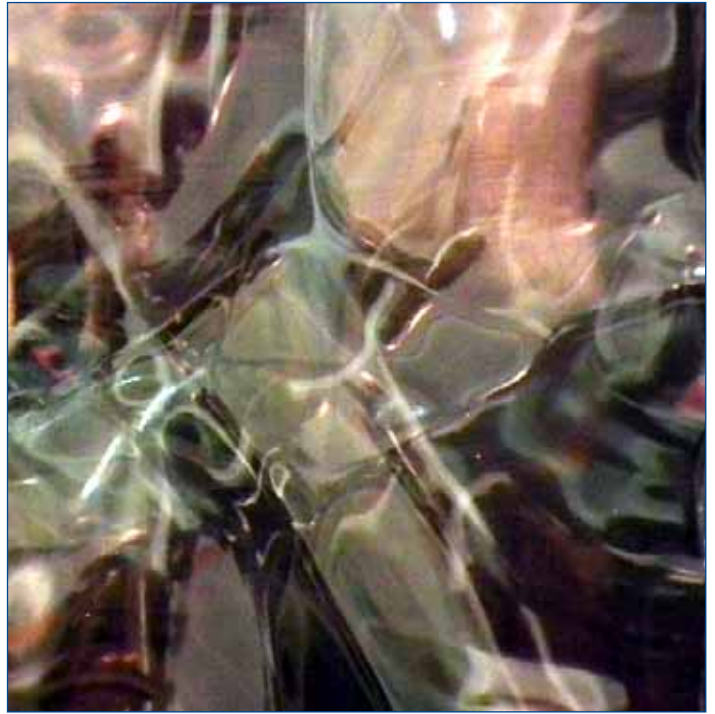
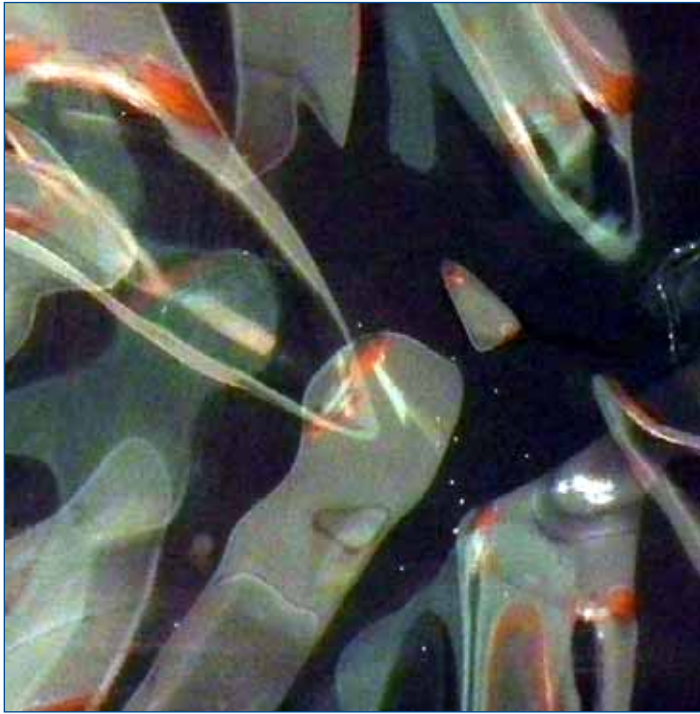
L evia

L
evia

V příštím čísle (vychází 1. června 2013)

rozhodně nenajdete:

předpověď počasí na léto

automapu Chorvatska

adresář hotelů v Mostaru

tipy co letos pofrčí za módu na pláži

recept na Panthenol

pročež raději zůstaňte dřepět doma a čtěte
Dobrou adresu!

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!